

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Marija – dušom
i tijelom u
nebeskoj slavi

U Međugorju
Srce progovara
srcima

Međugorje –
mjesto promjena

Mir počinje
od srca

Fra Slavko

36.
MLADIFEST
MEĐUGORJE, 2025.

Foto: Arhiv CMM

Draga djeco! U ovom milosnom vremenu, kad mi Svevišnji dozvoli da vas ljubim i vodim putem svetosti, Sotona vas želi zapetljati užem nemira i mržnje. Ne dozvolite mu da prevlada, nego, dječice, borite se za svetost svakog života! Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.
(S Crkvenim odobrenjem)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323
Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300
Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.
UPLATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.
Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X
Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).
Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICM

Gospina škola

Marija – dušom i tijelom u nebeskoj slavi, fra T. Pervan
U Međugorju Srce progovara srcima, fra A. Musa
Prvi Mladifest nakon „Nihil obstata“ – brojniji nego ikad prije, D. Pavičić

36. Mladifest

„Hajdemo u dom Gospodnji!“ (Ps, 122,1). P. Tomić

Poruka za sadašnji trenutak

Dječice, borite se za svetost svakog života!

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Mir počinje od srca, K. Miletić
Mi smo tvoja gлина, a Ti naš lončar, Gospodine!, M. Miletić

In memoriam s. Isabel Bettwy

Međugorje – mjesto promjena, fra T. Pervan
Bog ima svoj plan zašto nam šalje svoju Majku

Fra Slavko, fra M. Šakota

Iz života Crkve

Teološki podlistak

Fr. Clodovis Boff: Želimo čuti katolički glas ..., fra T. Pervan

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Još malo o misi, misniku i svećeniku, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
Mario Vasilj
Totin

MEĐUGORJE: „SRCE GOVORI SRCU!“

Dobri običaji nam nalažu da ponajprije Bogu zahvalimo na onome što se događa u Rimu, na riječima i poukama dragog pape Lava XIV., osobito zadnjih dana za Međunarodnoga susreta mladih. Papa Lav XIV. osvježava svijet onim starim i dobrim kršćanstvom, ali uvijek novom i konstruktivnom porukom evanđelja. Gradi on i nova duhovna zdanja na starim temeljima.

Uskoro će proglasiti sv. Johna Henryja Newmana ‘crkvenim naučiteljem’. Newman (1801.–1890.) koji je bio engleski teolog, filozof, svećenik i kardinal koji je ostavio dubok trag i u anglikanskoj i u katoličkoj tradiciji. Godine 1879. papa Lav XIII. imenovao ga je kardinalom. Kad je čuo tu vijest, Newman je zaplakao od radosti i rekao: „Oblak je zauvijek nestao“. Papa Franjo ga je 2019. proglasio svetim, a u enciklici „Dilexit nos“ istaknuo njegov životni moto: „Cor ad cor loquitur“ – „Srce govori srcu“. Takav dijalog – Srce govori srcu – , preko Kraljice Mira, odvija se i u Međugorju.

Ipak, valja nam usred slavlja i ovih plemenitih komparacija „staviti ljutu travu na ljutu ranu“ i upitati se usred našeg slavlja i zadovoljstva: „Ali kad dođe Sin Čovječji, hoće li naći vjere na zemlji!“ (Lk 18, 1 – 8) Valja čuti i Pavlovo upozorenje: „Tko dakle misli da stoji, neka pazi da ne padne.“ (1 Kor 10, 12)

Danas, iz Međugorja – fontane Duha i dijela Jedne, Svete, Katoličke i Apostolske Crkve dužni smo izreći, usred svih svojih uspjeha i neuspjeha, jasnoća i tame, jednu poniznu deklaraciju – stati svjesno pred zrcalo Gospodnje. Mogli smo možda i više, ali uvijek poput sv. Franje „možemo početi iznova...“

Nižu se među nama različiti duhovni događaji i sadržaji: susreti osoba s posebnim potrebama, susreti bračnih parova, susret svećenika, a onda, usred ljeta – početkom kolovoza – susret mladih Mladifest. Bez tih i takvih sadržaja bio bi siromašniji svijet i naša draga Crkva. Nema tog marketinga i blaga kojim se to može projicirati i platiti!

„Kad čovjek zna da ga netko ljubi, i to bezuvjetnom ljubavlju, onda on mora dobiti snagu i početi ljubiti druge ljubavlju koja stvara uvjete za život, boreći se protiv uništenja i smrti. To je ona ljubav koja danas svijetu upravo nedostaje.“, govorio je pokojni fra Slavko Barbarić pokretač Mladifesta

Hodočasnici, mladi i stariji, znaju da trebaju učiti od Marije koja kroz svoj Magnificat ne veliča sebe nego Boga i njegovo milosrđe. Marija u evanđelju nastupa kao i danas u Međugorju. Pomaže da nam se u srcu nastani i rodi Bog. Ona ne pjeva neku tužaljku niti borbenu pjesmu. Pjeva hvalospjev Božjoj veličini i zaziva mir i obraćenje, dostojanstvo i slobodu. Ona je uzor da i svi mi danas prihvatimo svoju odgovornost i poziv na svetost, jer tako ćemo poslušno predani Bogu, ostati i postati slobodni od svih zala i nedorečenih ljudskih vlasti.

Neka nam Majka, Kraljica Mira, pomogne da utažimo glad duše, da se zagledamo u Njezina Sina. Svjedoči i sv. John Newman, najljepše je kada: „Srce govori srcu!“ A srce je, Isusovo i Marijino – Presveto – kaže puk katolički! I mi vjernici i svi ljudi imamo srce... Stoga, neka i naša srca budu po srcu Isusovu i Marijinu! Amen!

MARIJA –

Dušom i tijelom u nebeskoj slavi

Što nam zbori ova Marijina svetkovina? Marijina su svetišta te s njima povezana hodočašćenja i slavlja nešto kao zemljovidna mapa naše vjere u cijelom svijetu. O Marijinim blagdanima crkve su posjećuju, vjernici hodočaste, predanije mole, iznutra osjećaju da je u Mariji netko tko ih razumije, čuje, tko njihove molbe i potrebe može donijeti pred Isusa, njezina Sina, tko je moćan i za zemaljskoga života, ali i u nebeskoj proslavi. Poglavitito pak svetkovina Marijina Uznesenja na nebo jest nešto kao vrhunac njezinih slavlja kroz crkvenu godinu. Zagledani u Mariju nekako spontano ćutimo u sebi: Da, to što se u njezinu životu do kraja ozbiljilo, obećano je svakomu vjerniku. Svi se ufamo biti u Marijinu društvu, u društvu nebesnika. Velika je Gospa nešto kao cilj svih bogoslužnih događanja i vremenâ koja započinju vremenom došašća, nastavljajući se rođenjem Sina Božjega koji ide kroz svoju muku i smrt u proslavu, da bi nas učinio dionicima svojega Duha. Duh je onaj koji je oblikovao Marijin život i doveo ga do antropološke punine, do same proslave. Stoga je i u nama negdje pritajena žudnja, biti u Marijinu zajedništvu, dijeliti s njome konačnu proslavu, biti u nebeskoj slavi.

Put i odjek dogme o uznesenju

Dogmu o Uznesenju Majke Božje na nebo definirao je Pio XII. 1. studenog 1950. Izvan Katoličke Crkve, a i u nekim krugovima unutar nje, Papina konstitucija *Munificentissimus Deus* dočeka je s nevjericom. Što se događalo? Crkva daje izjave o stvarima za koje se tvrdilo da su se na mističan način dogodile Blaženoj Djevici Mariji prije 1900 godina! Protestantski kritičari smatrali su dogmu mješavinom bajki, ne samo nebiblijskih, već i protubiblijskih. Ugledni protestantski teolozi osudili su dogmu jer su to smatrali papinskom preuzetnošću. Izraženi su strahovi da katolici diljem svijeta upadaju u poganstvo *božice-majke*. Činilo se da su se potvrdile najgore sumnje. Katolici zabrinuti za kršćansko jedinstvo – u sve većem broju – osjećali su strepnju. S druge strane čuveni C.G. Jung u svome seminaru u Zürichu slavio je proglašenje dogme kao najveći događaj u Crkvi nakon reformacije 1517., jer je čovjekovo tijelo konačno dobilo na značenju i vrijednosti.

Nemoguće se oteti dojmu da histerični kritičari dogme zapravo nisu pročitali konstituciju *Munificentissimus Deus*. Kad je čovjek čita, otkriva da odiše spokojem, da odgovorno argumentira i da nosi otisak duboke poniznosti. Nepogrešive izjave često se ne smatraju 'poniznima', napose kad dolaze s političkih vrhova. Ali samo na trenutak se zamislimo, što znači stati u Božje ime, pred cijeli svijet i reći: „Izgovaramo, proglašavamo i definiramo kao božanski objavljenu istinu da je Bezgrješna Majka Božja, vazda Djevica Marija, nakon što je završila svoj zemaljski život, uznesena tijelom i dušom u nebesku slavu.“ 'Ovo je istina'. Tako Papa nastupa. Tko ne bi (za)drhtao?!

fra
Tomislav
Pervan

Papa ističe da Uznesenje nije neka nova dogma. Crkva nije govorila nešto drugačije od onoga što je prije govorila i vjerovala. Izričito je definirala ono što je oduvijek smatrala istinom. Papa nije djelovao na svoju ruku. Godine 1946. pisao je svakom biskupu na svijetu tražeći savjet. Odgovor je bio pretežito potvrđan. Osim toga, peticije su stizale iz svih krajeva svijeta i od običnih vjernika. To se može činiti izvanrednim – sve dok, opet, ne umetnemo definiciju u surječje povijesti.

Znamen protiv svjetskog besmisla i ludila

Godine 1950. Drugi svjetski rat još je uvijek bio otvorena rana koja je krvavila. Konclogori i si-birski gulazi svima su u sjećanju. Navodno kršćanske nacije svijeta međusobno su se poklale užasnije, masovnije nego ikad prije. Nije bilo jamstva da će stvari krenuti nabolje. Godine 1950. započeo je Korejski rat; napravljena je prva hidrogenska bomba; Einstein je upozorio da nuklearni rat može uništiti sav život na planetu. Istočna Europa pala pod komunističku čizmu. Spuštao se nad Europom ponovno mrak i željezna zavjesa. Hrvatska je na sve strane krvavila. Čovjeku je bilo lako očajavati. U kršćanskim dušama podizao se vapaj: 'Gospodine, spasi nas!' Ljudi su žudjeli vidjeti Božje spasenje. Oči su se podizale da vide – što? 'Ženu ukrašenu suncem, a na glavi krunu od dvanaest zvijezda.'

Crkva je svečano proglasila proslavu čovjekova tijela, a sami *timing* nije slučajno odabran. Nezaustavljiva utrka u naoružanju. Vrše se atomski pokusi u atmosferi, podzemlju i podmorju. Namjesto da se konačno kako stoji pred Ujedinjenim narodima na East Riveru – *prekuju mačevi u plugove i koplja u srpove* što je uzeto iz biblijske riznice proroka Izaije i Miheja, da se poradi na svesvjetskom miru, 'obnova' svijeta stajala je u znaku *kovanja* novoga oružja, sveopćega naoružavanja, izvoza ratova i revolucija, sukoba Istoka i Zapada.

Protiv toga besmisla i ludila Crkva je pred cijelim svijetom podignula jasni Znamen, Simbol: Mariju na nebo uznesenu – ističući zorno kako svaki čovjek ima svoje od Boga darovano dostojanstvo, svoja Bogom zajamčena prava, koja nikakav rat, nikakav logor ni *gulag* ili ubijanje, u čovjeku ne mogu zatrti ili ukloniti. Ništa nije kadro obesnažiti ono što je Bog u čovjeka usadio ulijevajući mu besmrtnu dušu.

„Doksološka antropologija“ Marijino Uznesenje na nebo jest doslovce *doksološka antropologija* koja svima poručuje: Čovjek je svojim bitkom samo u Bogu udomljen, Nebo je čovjekov pravi i konačni cilj i zavičaj. Čovjek je hodočasnik na ovome svijetu, oslikan na zaslonu biografije jednoga Abrahama koga Bog poziva da ostavi doslovce sve svoje te da se nikad više ne vrati u svoj zavičaj. On mora naprijed, u nepoznato, neistraženo, krajnje neizvjesno.

Na primjeru Abrahama i Odiseja, grčkog junaka, previjana i lukava, židovski mislilac Emmanuel Levinas razvija svoju antropologiju. S metaforom jednoga Abrahama koji se zapućuje u nepoznato, koji slijedi nepoznati glas, nudi nam se čisti posluš slušanja, hod za Nepo-

Marijino Uznesenje na nebo jest doslovce doksološka antropologija koja svima poručuje: Čovjek je svojim bitkom samo u Bogu udomljen, Nebo je čovjekov pravi i konačni cilj i zavičaj. Čovjek je hodočasnik na ovome svijetu, oslikan na zaslonu biografije jednoga Abrahama koga Bog poziva da ostavi doslovce sve svoje te da se nikad više ne vrati u svoj zavičaj. On mora naprijed, u nepoznato, neistraženo, krajnje neizvjesno.

Proglas dogme o Marijinoj proslavi u nebu želi nam poručiti da nikakvo ovozemaljsko uništenje ili utrnuće ne svršava u ništavilu. Čovjek zauvijek ostaje pred Bogom ono što on jest. Stoga vjera u uskrsnuće – svakoga pojedinoga čovjeka – jest ujedno i vapaj za konačnom pravdom za sve koji su na neljudski način uklonjeni i smaknuti, bez suda i presude.

znatim, što se paradigmatiski uzbiljilo i u Marijinu životu koja se *posluhom Istini* (usp. 1 Pt 1,22) i prihvatom Božje ponude zaputila u krajnji rizik i nepoznanicu. Ona se do kraja izručuje Bogu i Glasu, ona postaje doživotni *talac* svoga pristanka, ona u krajnjoj slobodi izručuje svoju slobodu Bogu, stoji u posvemašnjoj *kenozi*, samoizručenju. U Odiseja imamo nakon pada Troje dugo lutanje i trajni pokušaj povrata u zavičaj, na Itaku. Na kraju svih svojih *odiseja* vraća se on doma, ali ga nitko više ne prepoznaje osim slijepoga proroka Tiresije i vjernoga psa koji domalo ugiba. Od kralja prerušio se u slugu.

Proglas dogme o Marijinoj proslavi u nebu želi nam poručiti da nikakvo ovozemaljsko uništenje ili utrnuće ne svršava u ništavilu. Čovjek zauvijek ostaje pred Bogom ono što on jest. Stoga vjera u uskrsnuće – svakoga pojedinoga čovjeka – jest ujedno i vapaj za konačnom pravdom za sve koji su na neljudski način uklonjeni i smaknuti, bez suda i presude. Sami Bog jest jedini odvjetnik svih žrtava, ali i Marijine žrtve te žrtve njezina Sina. Dok se toga sjećamo, dajemo Bogu čast i slavu, zahvaljujemo što je tako blizak, ali ujedno činimo i ono što smo dužni u odnosu na sebe i čovječanstvo. To je

nešto kao vanjski okvir današnje svetkovine.

Nutarnja strana svetkovine
Svetkovina, međutim, ima i svoju nutarnju stranu koju također treba iščitati. Tu nam može biti od pomoći slika velikoga orkestra. Prije nego se pojavi na pozornici dirigent svi glazbenici 'uštimavaju' svoje instrumente, na pozornici vlada mali nered, nesklad. Tek kad se svi 'uštimaju' prema temeljnom zvuku, može dirigent podignuti svoj štapić i pred nama zabruji velebna melodija. Instrumenti postaju glasom koji izražava radost, nadu, melankoliju, ushit i potištenost, glazba postaje jasnom porukom koju znalci znaju iščitavati. Glazba kao neverbalni govor koji nam dočarava radost kao i tugu, sreću i nadanje, sva čovjekova raspoloženja.

Nešto slično događa se i u mnogim protežnicama naše vjere. Mi imamo riječi za Boga, za vjeru, za milost, grijeh, smilovanje, život, život vječni, uskrsnuće. Ali što se krije u srčici tih riječi? Što je njihova nutarnja poruka. Kako osluhnuti melodiju tih riječi, nutarnju poruku, tonove, kako ih razumjeti, kako zapravo shvatiti o čemu je riječ? Kako shvatiti svetkovinu Marijina uznesenja? Kad bismo ostali samo kod fonema i leksema, kod riječi, u mnogim našim suvremenici-ma to bi samo izazivalo podsmijeh, počeli bi nam se rugati i pitati, u kakve sve to gluposti katolici vjeruju.

Treba zaviriti u dubinu, u srž riječi, pokušati dosegnuti tajnu svetkovine. Marija - dušom i tijelom u nebeskoj (pro)slavi. Marijina posebnost i jedincatost: Dala se bez zadržke Bogu, prepustila se Božjem planu. Povjerovala je Anđelovu glasu,

Nikakav pokret za prava žena ne može dosegnuti izričaje o ženi kakve ćemo pronaći u katoličkoj vjeri i antropologiji. Katolička dogmatika sadrži najsnažnije izričaje koji su ikada izrečeni o ulozi žene u svijetu na primjeru Majke Marije. U Mariji je metafizička slika žene dosegnula svoj vrhunac. Zato smo danas svi p(r)ozvani vratiti dostojanstvo ženi-majci. Žena-majka i danas je posljednja utvrda jednoga naroda.

svemu što je Bog s njome nakanio. Dala se voditi onim što je otkalo njezinu životnu sudbinu - u posvemašnjoj vjeri i predanju da njezin život nosi dublja stvarnost - sami Bog. A život koji se naskroz daje Bogu na raspolaganje biva do kraja tom zbiljnošću - Bogom - preplavljen, prožet, postaje s Bogom jedno, tako da nema ničega što bi ga dijelilo od Boga.

Zahvaćen je Bogom u životu i smrti, smrt mu ne može nauditi. Prema biblijskom poimanju tijelo nije samo stvar uz druge stvari, nego nešto poput spužve koja u sebe upija, time biva obilježena, ali i izaruje iz sebe, zrači iz sebe božansku auru. Svatko od nas ispisuje crtu koja je u

povijesti neizbrisiva, pa makar sve što je bilo vidljivo i opipljivo propalo i nestalo. Sve što netko kao osoba danas čini i što jest, postat će jednoga dana prošlost, ali isto tako zauvijek ostaje u Božjem dlanu neizbrisiv. Stoga mi sa zrenika svoje vjere s pravom govorimo da ćemo stupiti pred svoga Boga s tijelom i dušom te ostati s njime kad se ovo smrtno tijelo raspadne.

Vjera u zbiljnost novoga

Znanost će prigovoriti kako vjerujemo u nešto nevjerovatno, nešto što se ne događa u prirodi. Tvrdit će i za Isusovo utjelovljenje kao i uskrsnuće od mrtvih kako je to nemoguće, pogotovo će se protiviti vjerskoj istini da je Marija dušom i tijelom u nebeskoj slavi. Međutim, trebamo znati da znanost 'barata' sa starim, s poznatim. Sva znanstvena tumačenja svodenje su nepoznatoga na poznato, novoga na staro, svrstavanje i slaganje novih spoznaja u stare pretince. Stoga još uvijek nemamo znanstvenih tumača kako nastaje život, što je to novo i novina u životu, što su osjećaji, što emocije, što

U čemu je ta 'novina', to 'novo'? Za Isusa je to 'kraljevstvo Božje', proglas Govora na gori i blaženstava te obećanja koja Isus ondje daje. Blaženstva nisu plod evolucije, nego prodor novoga u svijet, u Isusovoj osobi. To 'novo' je zapravo ona zbiljnost koju je Bog zamislio stvarajući svijet. Stoga će Isus i reći *kako to ne bijaše tako od početka*. Novo je daleko više i od rađanja nekakve utopije u glavama pojedinaca. Ono je stvarnost. *Danas se ispunila ova riječ koja vam još odzvanja u ušima*, izreći će Isus svojim sumještanima u Nazaretu. Zašto je mogao to reći? Zato što je on ozbiljenje svih ljudskih očekivanja, početak novoga stvorenja, Alfa i Omega. Stoga i vjerujemo da je on - Sin - uzeo svoju Majku u nebesku slavu da potvrdi na njoj istinitost svoje riječi i evanđeoskih obećanja.

Nikakav pokret za prava žena ne može dosegnuti izričaje o ženi kakve ćemo pronaći u katoličkoj vjeri i antropologiji. Katolička dogmatika sadrži najsnažnije izričaje koji su ikada izre-

I kad nam 'stručnjaci' vele kako je Marijino djevičanstvo, kako je njezino uznesenje na nebo nemoguće, nevjerovatno, time nam ne kažu ništa nova. Da i za nas je to nevjerovatno, upravo kao i nastanak života u svemiru. Ali mi vjerujemo da je Isus začet po Duhu Svetom u krilu Djevice Marije, i stoga vjerujemo u uskrsnuće tijela i život vječni. Vjerujemo da se u čovječanstvu rađa nešto novo, nešto kao inačica staromu i postojećemu.

je to svijest, što je um i razum. Sve su to pojavnosti za koje znanstvenici nemaju tumača. Ali su zbiljski, stvarni.

I kad nam 'stručnjaci' vele kako je Marijino djevičanstvo, kako je njezino uznesenje na nebo nemoguće, nevjerovatno, time nam ne kažu ništa nova. Da i za nas je to nevjerovatno, upravo kao i nastanak života u svemiru. Ali mi vjerujemo da je Isus začet po Duhu Svetom u krilu Djevice Marije, i stoga vjerujemo u uskrsnuće tijela i život vječni. Vjerujemo da se u čovječanstvu rađa nešto novo, nešto kao inačica staromu i postojećemu. U Knjizi Otkrivenja veli se: *Gle, evo, činim sve novo!* Kršćanska vjera jest vjera u stvarnost novoga, u zbiljsku mogućnost novoga početka. To je novo započelo utjelovljenjem Boga u Mariji, a dovršit će se u proslavi svih nas u eshatonu.

čeni o ulozi žene u svijetu na primjeru Majke Marije. U Mariji je metafizička slika žene dosegnula svoj vrhunac. Zato smo danas svi p(r)ozvani vratiti dostojanstvo ženi-majci. Žena-majka i danas je posljednja utvrda jednoga naroda. Kad padne muškarac, Bog će ga kazniti. Ali kad padne žena-majka, Bog kažnjava cijeli narod. Kroz svu povijest bijaše koban gubitak identiteta kod žena i majki. Vidimo to na propasti tolikih civilizacija. Čini se da je i naša zapadna civilizacija na umoru jer su se umorile majke i žene. Stoga i imamo demografsku katastrofalnu sliku i u svome narodu ali i na cijelom Zapadu. Vrijeme je okrenuti se prema Mariji - Djevici i Majci - na nebo uznesenoj da ponovno žene i majke steknu pravu sliku o svome dostojanstvu, ulozi i poslanju u svijetu.

U Međugorju Srce progovara srcima

fra
Antonio
Musa

U jednom od svojih prvih značajnijih poteza papa Lav XIV. najavio je da će Crkva uskoro dobiti novoga naučitelja u liku sv. Johna Henryja Newmana, engleskog katoličkog teologa, svećenika i obraćenika s anglikanizma. Crkveni naučitelj jedinstvena je titula koju Crkva dodjeljuje svecima koji su se osobito istaknuli u teološko-duhovnom razlaganju tajni kršćanske vjere.

Kad se godine 1845. John Henry Newman obratio na katoličku vjeru, bila je to velika vijest u anglikanskoj Engleskoj. Naime, u to vrijeme ovaj je novoobraćenik već bio stekao popularnost i ogromni ugled u Anglikanskoj Crkvi te je njegovo obraćenje na engleskom mentalitetu mrsku katoličku vjeru uzdrimalo temelje engleskoga društva. Njegovi protivnici u engleskoj Crkvi išli su toliko daleko da su pisali i objavljivali pamflete kojim su pokušavali diskreditirati Newmanovo obraćenje prikazujući ga obraćenjem iz

tobožnje koristi ili zablude. Međutim, Bog nije bio na strani pisaca različitih pamfleta, nego na strani svojih svjedoka kako se to ponavljalo i toliko puta kroz kršćansku povijest sve do našeg vremena.

Sveti John Henry Newman na nekoliko je mjesta opisao razloge svoga obraćenja na katoličku vjeru. Naime, njegovo je obraćenje u bitnome bilo intelektualno obraćenje. Kao teolog, promišljao je tajne kršćanske vjere i otajstvo našeg spašenja. Uvidjevši nedostatke anglikanskih učenja, počeo je kopati dublje. Newmana je potraga za evandeoskom istinom dovela pred vrata Katoličke Crkve. Međutim, njegova je potraga bila ne samo intelektualna, nego i duhovna. Lijepo su to primijetili dvojica papa, papa Benedikt XVI. koji je Newmana beatificirao 2010. godine i papa Franjo koji ga je kanonizirao godine 2019. Osobito lijepo je to istaknuo papa Franjo primijetivši da je sam Newman, nakon svojeg obraćenja, kao geslo svojeg svećeničkog i teološkog služenja

izabrao sljedeće riječi: „*Cor ad cor loquitur*.“ Prevedeno s latinskog, značenje ovog gesla je: „*Srce progovara srcu*.“

Srce božansko, vjerovao je to sv. John Henry Newman, progovara srcu čovječjemu. Papa primjećuje kako je svetac Gospodina susreo više u molitvi, negoli u teološkoj refleksiji. Ovaj neobični svetac na osobit način snažno progovara Crkvi našega vremena upravo poradi svoje usmjerenosti na traženje vječne istine u svijetu snažnoga relativizma. U isto vrijeme, dobro znajući da znanje ne znači nužno susret s Ljubljenim, sveti John Henry Newman podsjeća Crkvu i svakoga vjernika da je cilj našega duhovnog života tako oblikovati svoje srce da u njemu trajno živi čežnja za osluškivanje Kristovog božanskog Srca koje snažno kuca u njegovoj Crkvi, osobito u euharistiji.

U svojim brojnim zapisima sveti John Henry Newman posvjedočio je kako su za njegovo obraćenje bitnu ulogu imale dvije dimenzije katoličke vjere: ljepota

crkvenog života te ljepota i snaga Marijina posredništva u Crkvi. Naime, ovaj se svetac u jeku svojih propitkivanja uputio na hodočašće u Rim godine 1832. Sam je svjedočio da je želio iskusiti Crkvu iz vremena prvih stoljeća. Njegova je želja bila doživjeti Kristovu Zaručnicu iz onog vremena u kojem su sveti crkveni oci progovarali nepodijeljenoj Crkvi, Crkvi prije velikog raskola na Istok i na Zapad i prije Reformacije. Ono što je mladi Newman doživio u Rimu potreslo ga je do srži. Ljepota Katoličke Crkve u njezinu nauku, tradiciju, liturgiju, propovijedanje, pobožnosti i služenju svijetu nadahnula je njegovo srce i još dublje ga usmjerila stazom obraćenja na katoličanstvo.

S druge strane, ljepota i snaga Marijine prisutnosti i njezine uloge u Crkvi

učinila je upravo Katoličku Crkvu majčinski toplom i „sigurnom lukom nakon lutanja nesigurnim morima“ – kako će to on sam izreći. Sveti John Henry Newman Mariju je osobito častio pod jednim naslovom iz njezinih litanija. Naime, kada bi o Gospi govorio i propovijedao, često bi je nazivao *Vrata nebeska*. Vjerovao je zajedno s Crkvom da su upravo po Mariji otvorena vrata između neba i zemlje i da je kroz ta vrata u svijet ušao sam Sin Božji, Krist Isus. Marija zato za njega nije bila niti mogla biti ništa drugo nego sigurni put u drugome smjeru. Kao što je jednog Bog po Mariji sišao s neba na zemlju, tako se i Kristovi vjernici po Mariji sa zemlje uzdižu ka nebu. Taj naslov, *Vrata nebeska*, utjecao je na njegovu cjelokupnu teologiju i njegovo svećeničko djelovanje.

Kada je papa Lav XIV. najavio da će sv. Johna Henryja Newmana proglasiti crkvenim naučiteljem nekoliko dana prije svojega susreta s mladima u Rimu, ova je vijest odjeknula Crkvom. Toliki mladi su se upravo tih dana, gotovo 200 godina nakon Newmanova posjeta Rimu, spremali na isto hodočašće. I njih je vodila ista čežnja za Kristom. I među njima su mnogi u Rim krenuli u jeku svojih životnih propitkivanja. Ono što su doživjeli tamo jednako je snažno poput onoga što je dva stoljeća prije njih doživio sveti John Henry Newman: ljepotu crkvenog života i osobitu snagu posredničke uloge Majke Kristove – Blažene Djevice Marije.

Bitni su zato ovi susreti jer u njima stvaramo okvir, vrijeme i prostor u kojem vjerničkim srcima progovara Srce Sina Božjega. Raduje nas zato vidjeti i desetke tisuća mladih koji su se ranije ovoga mjeseca po 36. put okupili na međugorskom festivalu mladih – Mladifestu. Njihovo okupljanje obradovalo je i papu Lava XIV. koji im je poslao lijepo i duboko sadržajno pismo te svoj apostolski blagoslov. Dok se redoviti susreti mladih s papom događaju svakih nekoliko godina, a jubilejski susreti svakih četvrt stoljeća, međugorski Mladifest iz godine u godinu tolikim dušama koje su u jeku svojih traženja i propitkivanja progovara ljepotom crkvenog života, snagom zajedništva i snažnom prisutnošću Majke Božje – Kraljice Mira. Iskustvo međugorskog Mladifesta, poput Newmanovog iskustva Rima, privodi tako kršćanskoj-katoličkoj vjeri tolike gladne i žedne istine i mira.

Obraćenje sv. Johna Henryja Newmana na katoličku vjeru uzdrimalo je nezdrave strukture engleske Crkve i ostavilo trajni trag na kršćanski identitet nekoć velike i snažne katoličke monarhije. Dva stoljeća nakon njegovog obraćenja u Engleskoj Katolička Crkva doživljava svoje novo proljeće. U tome značajnu ulogu imaju i međugorski hodočasnici i međugorski susreti koji se u Engleskoj organiziraju svake godine. Gdje god dođe, međugorska duhovnost dotiče srca svojom autentičnošću i svojom snagom. Ona to čini jer u njoj trajno živi ljepota crkvenog zajedništva i snaga Marijinog posredništva. Međugorje je, po Gospinoj prisutnosti, postalo *vratima nebeskim* tolikima koji i u ovo naše vrijeme traže puninu istine kako je to činio sveti John Henry Newman. Ne umorimo se stoga uvijek i svugdje us trajno dovoditi ljude k Međugorju znajući da ovdje, po tihom šapatu Kraljice Mira, Srce Sina Božjega progovara srcima koji su gladni istine, ljubavi i mira.

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Prvi Mladifest nakon „Nihil obstata“ – brojniji nego ikad prije

I oš nekoliko dana uoči ovogodišnjeg Festivala mladih Mladifesta u Međugorju bilo je posve mirno. Ništa nije slutilo da će se u svega nekoliko sati, tj. preko noći sliti desetine tisuće ljudi u tako kratko vrijeme. Naime, ove je godine Rim nekako postao „konkurencija“ Međugorju. S jedne strane proglašenom jubilarom godinom, koja je prema nekima znatan dio hodočasnika iz cijeloga svijeta odvela u Rim,

međugorskim nebom, nego se s pravom može tvrditi kako je ovo bio jedan od najposjećenijih Festivala mladih dosad.

Teško je, dakako, govoriti o točnim brojkama, jer ne postoji nikakva evidencija kojom bi se mogli prebrojati hodočasnici. Moguće je to procijeniti po broju sudionika na jutarnjem i poslije podnevnom program te večernjoj misi. No i to je samo dio hodočasnika, jer ih je mnogo po raznim dijelovima svetišta, kao i po samom Međugorju. Minimalna brojka tako može biti oko 50.000, premda se slobodno može tvrditi kako je ove godine na Mladifestu dosegala i do 60-ak tisuća hodočasnika iz 70-ak zemalja svijeta. Dakle, gotovo polovice ukupnog broja država.

cijal hercegovačkih franjevac fra Jozo Grbeš, međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić te biskup mostarsko-duvanjski mons. Petar Palić) kretao između 600 i 650. Nisu svi stali ne samo na oltar i za njih posebno priređeni vanjski dio s bijelim klupama, nego su neki od njih morali sjediti na stepenicama ispod oltara. Međutim, od te slike još je snažnija ona brojnih svećenika koji su na stranim jezicima ispovijedali doslovce na svakom koraku.

Foto: Arhiv ICMM

Darko Pavičić

a ne u Međugorje ove godine. A s druge strane i međunarodnim susretom mladih u Rimu, zbog kojega je ovogodišnji Mladifest, koji tradicionalno započinje 31. srpnja ili 1. kolovoza morao biti pomaknut na 4. kolovoza. Sve je to slutilo da bi ovogodišnji Mladifest mogao brojčano biti ispod prosjeka. Međutim, te rimske okolnosti ne samo da nisu imale utjecaja na ono što se ovoga tjedna zbivalo pod

No u župnom uredu sv. Jakova redovito znaju točan broj svećenika za oltarom na večernjoj misi. I to je stoga, jer se vodi precizna evidencija zahvaljujući akreditaciji svećenika koji dolaze u Međugorje. Svaki od njih dužan se prijaviti u župni ured ukoliko želi slaviti euharistiju i pokazati valjano dopuštenje od svojeg ordinarija (celebret). Tako se sprečavaju bilo kakve manipulacije ili nepodopštine kojekakvih avanturista, koji se rado motaju oko ovakvih mjesta. Pa se broj svećenika na vanjskom oltaru na večernjoj misi (koju su predslavili prvo apostolski nuncij u BiH mons. Assisi Chullikatt, zatim provin-

Neki čak i stojeći, a mnogi su sjedili jedan do drugoga na stepenicama kojima se prilazi crkvi, tako da su se hodočasnici koji su dolazili na misu doslovce morali provlačiti između njih.

Nevjerojatne su to slike. Redovi ljudi koji stoje i strpljivo čekaju ispovijed i po vrućini i suncu, čak i kasno u noć. Strpljivi svećenici koji ispovijedaju i po desetak sati dnevno. Koloplet boja, jezi-

ka i kultura sa svih strana svijeta, a opet sve u jednoj vjeri i jednome duhu. Sve bez ikakve nervoze i napetosti. Ni traga ikakvom incidentu ili naguravanju. Da bi sve na kraju dnevnog programa, koji završava u 22 sata rezultiralo svojevrsnim „afterom“ ispred međugorske crkve, gdje se uz gitare, pjesmu i ples okupljaju grupe mladih hodočasnika iz zemalja iz kojih su došli i sviraju i pjevaju do ponoći, kada nastupa kratka noćna pauza do sljedećeg jutra. Koje za mnoge započinje buđenjem već u pet ujutro i zajedničkim odlaskom na Brdo ukazanja u šest sati, kako bi se zajednički izmolila krunica s međugorskim župnikom i franjevcima te nekim od međugorskih vidjelaca. Zatim slijedi povratak u Međugorje, kratka okrjepa i jutarnji program koji molitvom i katehezama započinje već u devet sati.

Mjesto poput Međugorja i događaj kao što je Mladifest jedinstveni su u cijelome svijetu. Ne samo po opsegu i brojkama, nego još više po duhovnom intenzitetu koji se ondje osjeti i opipljiv je na svakom koraku. Ove godine, nakon što je lani u rujnu vatikanski Dikasterij za nauk vjere Međugorju dao najviši status „nihil obstat“ (ništa ne priječi) u vrednovanju ukazanja i nadnaravnih pojava, to se još više osjeti i dobilo je na važnosti. Međugorje, naime, nije više u „sivoj zoni“ u koju su ga gotovo četiri desetljeća gurali njegovi protivnici na čelu s dvojicom mostarskih ordinarija. Opstalo je zahvaljujući dvjema stvarnostima: fratriba i hodočasnica. Fratriba koji su uza sve Scile i Haribde sve 44 godine uspijevali odolijevati udarima protiv Međugorja izvana s jedne strane i s druge opsluživati potrebe hodočasnika i pastoralu na najvišoj mogućoj razini. Odnosno, samim hodočasnica koje je od samoga početka u Međugorje vodila isključivo njihova vjera, koja nije slabila i posustajala ni pod kakvim pritiscima.

„Božji je puk odmah prihvatio ukazanja. Pa već šesti dan, na Petrovdan 1981., bilo je na Brdu ukazanja više od petnaest tisuća ljudi. Nešto radoznalaca, ali većina je došla iz osobne potrebe. Kao da se iz svih usta i srdaca izvijao jedan vapaj i misao: „*Svani dane i noć skrati! Sini sunce i povrati. Bogu čast na visini. Ljud'ma mir na nizini!*“ Pjevamo to u došašću, a to bijaše vapaj vjernoga puka da se slomi komunistička zlovlast koja je Hercegovinu zavijala u crno“, priča za časopis „Franijske stope“ poznati međugorski ispovjednik i teolog dr. fra Tomislav Pervan.

„Davno prije ovoga rimskoga *Nihil obstata* od prošle godine vjerni je puk utro put tomu priznanju. Postoji staro

pravilo, „što vjerni puk moli, to i vjeruje“. I pravilo molitve i bogoslužja stvorilo je vjerovanje koje svi ispovijedamo. Molitva je stvarala pravilo vjere i nauka, o čemu govori već sv. Pavao u Rimljanima (6,17). Od samih početaka. *Lex orandi - lex credendi - lex vivendi. Pravilo bogoslužja – pravilo vjerovanja – pravilo života!* Tako i ovdje u Međugorju“, veli Pervan, dodajući kako je Međugorje ispisalo povijest vjere u novije doba te ucrtalo Hrvate i Hrvatsku te ove prostore na zemljovidne mape svijeta.

„Tko bi za nas znao da nije Međugorja? Posebno u komunističko doba. A ovako je ono stjecište hodočasnika iz svih krajeva svijeta. Nije to ljudsko djelo. Da je ljudsko, nestalo bi nakon nekoliko prvih mjeseci komunističkih progona, šikana, zatvaranja, tolike propagande iz svih onodobnih medija. Ono je sve nadživjelo, a oni su otišli na povijesno bunjište“, kaže on.

Nova era Međugorja započela je, zapravo, potihom uplivom pape Franje prije osam godina. I to kad je u ruke dobio izvješće tzv. Ruinijske komisije o Međugorju, koju je 2010. formirao papa Benedikt XVI. i koja je radila do 2014. te iznjedrila skroz pozitivan stav prema Međugorju. Odnosno, zaključila kako se već sad prvih sedam dana međugorskog fenomena može držati autentičnim, dok će se o ostalom razdoblju naknadno izjasniti, jer ukazanja još uvijek traju, a i svi članovi komisije nisu bili unisoni. No o autentičnosti prvih sedam dana od njih 15 bilo je njih 13 jednoglasno i zaključilo kako tada malodobnu djecu (od 15 i 16 godina te 10-godišnjeg Jakova Čolu) nitko nije nagovorio da govore ono što vide. Ni fratri ni obitelji. Zatim, da su djeca bila posve psihički zdrava za svoju dob, da nije bilo demonskih ometanja te da djeca ni pod prijetnjom smrću nisu htjela odustati od svojih iskaza.

Nalaz Ruinijske komisije htio se sakriti od Crkve i Franjo je to doznao upravo od samog Ruinija, koji mu se došao požaliti kako je ondašnji prefekt Kongregacije za nauk vjere kardinal Gerhard Muller (istog onog tijela koje je lani Međugorju dodijelili spominjani „nihil obstat“) zadržao nalaz u svojoj Kongregaciji i kako ga želi preko proširenog sastava te kongregacije koji se sastaje periodično (tzv. FERIA Quarta) razvodniti i proglasiti ništavnim. Ruini je papi Franji doslovce zavapio kako se ne bi uništio temeljit rad te komisije koju je osnova papa Benedikt, pa je Franjo sa subote na nedjelju naredio kardinalu Mulleru da mu preda izvještaj.

„Krajem 2013. i početkom 2014. primio sam rezultate komisije kardinala Ruinija. U komisiji su bili dobri teolozi, biskupi, kardinali..., ali baš dobri. Vrlo dobri. Kao i komisija. Izvještaj Ruinija bio je vrlo, vrlo dobar. Zatim su u Kongregaciji za nauk vjere bile dvojbe, a Kongregacija je osudila mogućnost da pošalju svu dokumentaciju svakom od članova *Feria Quarta* (jednomjesečni sastanak u Kongregaciji za nauk vjere koja raspravlja o aktualnim slučajevima, nap.a.), čak i onu koja se činila suprotnom Ruinijsvu izvješću. Primio sam obavijest, sjećam se da je bila subota navečer, kasno navečer..., i nije se činilo ispravnim. Bilo je to kao da stavljam na dražbu, oprostite mi na toj riječi, Ruinijsvo izvješće koje je bilo jako dobro. U nedjeljno jutro prefekt je primio moje pismo te umjesto da ih šalju u *Feria Quarta*, neka mi osobno pošalju mišljenja“, rekao je papa Franjo u zrakoplovu na letu iz Fatime u svibnju 2017., gdje je istom zgodom spomenuo i to da Gospi ne zamišlja kao poštaricu, što su nedovoljno poučeni mediji prišli upravo kao etiketu međugorskoj Gospi, koju je upravo papa Franjo, po vlastitom priznanju, spasio od zatiranja.

Nakon toga Franjo je 2017. u Međugorje poslao prvo u izvidnicu svojega osobnog izaslanika, poljskog nadbiskupa mons. Henryka Hosera, kojemu je 2018. povjerio upravu međugorskom župom za dobro župljana i hodočasnika, izdvojivši je tako iz jurisdikcije mjesnoga mostarskoga biskupa. Poslije

Hoserove smrti u doba korone, župom sv. Jakova i danas upravlja Vatikan preko nadbiskupa mons. Alde Cavallija.

Ovo nije nabranje samo puke proceduralne faktografije i razotkrivanje zakulisnih igara, nego okvir za razumijevanje onoga što se danas događa u Međugorju. Odnosno, sagledavanje gdje je pozicija Međugorja u današnjem svijetu. Odgovor na to pitanje ponajbolje daje upravo Festival mladih Mladifest, sa svim onim što je već spomenuto, od broja ljudi i zemalja iz kojih dolaze, svećenika koji ispovijedaju, mladih i onih manje mladih koji zajedno mole i u duhovnosti traže odgovore na pitanja vremena. S time da od ove godine i sam Mladifest treba promatrati u novome spomenutome okviru koji mu je dao spomenuti „nihil obstat“. Kao i nota „Kraljica Mira“, koju potpisuje prefekt onog istoimenog dikasterija tj. kongregacije koja je htjela zatamiti Međugorje – kardinal Victor Manuel Fernandez. Koji je na predstavljanju „nihil obstata“ i „Kraljice Mira“ pola sata tumačio Gospine poruke iz Međugorja, povlačeći paralele između njih i Evandjelja. Koje su to poruke?

Na prvome mjestu poruka mira. Kalkvoga mira, dao je odgovor u svojoj katehezi na Mladifestu župni vikar iz međugorske župe fra Jure Barišić, rekavši da na riječ „mir“ iz Gospinih poruka svi pomisle na mir u svijetu, što je u redu, ali da Gospa prvo misli na mir u ljudskim srcima. I doista, to upravo svjedoče poruke vidjelaca koji i dan danas svakodnevno imaju ukazanja (njih troje od njih šestero), poput Marije Pavlović Lunetti, koja veli da za svakog ukazanja Gospa moli za mir u ljudskim srcima, za mir u obiteljima i onda za mir u svijetu. Svatko tko je izgubio mir u vlastitom srcu zna koliko je on dragocjen i sva sila međugorskih hodočasnika koja se sa svih strana svijeta slijeva u to mjesto dolazi pronaći taj mir. Nakon njega dolazi i sav ostali.

Gospa o njemu progovara već 44 godine u Međugorju. I tek sad se, nakon tolikih godina, o tim porukama smije slobodno govoriti, analizirati ih i širiti. Čini to i sama Crkva, koja primjerice svakoga mjeseca odobrava poruku koju Kraljica Mira upućuje svijetu preko spomenute vidjelice Marije Pavlović Lunetti. Što međugorskom fenomenu napokon daje i legitimitet i zadovoljštinu koju godina ma iščekuje. Ovogodišnji Mladifest to također potvrđuje. Čak usprkos zbivanjima u Rimu za koja se činilo da će prevagnuti u ovoj jubilarnoj godini. Premda, svakome je to jasno, Rim i Međugorje nisu i ne mogu biti konkurencija.

36. Mladifest: „Hajdemo u dom Gospodnji!“ (Ps, 122,1).

36.
MLADIFEST
MEĐUGORJE, 2025.

DANI MILOSTI, DANI DUHOVNE OKRJEPE I DANI BOŽJE PROSLAVE

Trideset i šesti Mladifest, molitveni susret mladih, održao se od 4. do 8. kolovoza 2025. u Medjugorju pod geslom „Hajdemo u dom Gospodnji!“ (Ps, 122,1). Ove je godine bio, zbog Jubileja mladih u Rimu koji je trajao od 28. srpnja do 3. kolovoza, skraćen za jedan dan. No, iznad očekivanja i organizatora i mještana, ipak uspio okupiti veliki broj mladih i onih koji se tako osjećaju iz 71 zemlje: Albanija, Angola, Argentina, Australija, Austrija, Barbados, Belgija, Benin, Bosna i Hercegovina, Brazil, Bugarska, Burkina Faso, Kanada, Čile, Kina, Kolumbija, Hrvatska, Češka, Dominikanska Republika, Ekvador, Salvador, Engleska, Eritreja, Francuska, Njemačka, Gana, Haiti, Sveta Zemlja, Honduras, Hong Kong, Mađarska, Indija, Irska, Italija, Kenija, Reunion, Latvija, Libanon, Litva, Luksemburg, Macao, Malawi, Malta, Martinique, Mauricijus, Meksiko, Moldavija, Nizozemska, Nikaragva, Nigerija, Norveška, Peru, Poljska, Portugal, Rumunjska, Rusija, Škotska, Slovačka, Slovenija, Južna Koreja, Španjolska, Šri Lanka, Švicarska, Tahiti, Uganda, Ukrajina, Urugvaj, SAD, Vatikan, Wales i Zimbabve.

Paula
Tomić

Fotografije:
Arhiv ICMM

NE PADATI U ZAMKU BROJKI

Iako rado u izvještajima s programa volimo citirati brojke, pa ispada kao da se natječemo kad će biti više svećenika, više biskupa, više *on-line* gledatelja, brojke zapravo nisu važne, a mogu čak biti i zamka kad s njima želimo mjeriti nešto što je brojkama nemjerljivo. A to je prije svega snaga molitve, raspon otvorenih srca, stav poniznosti, stav iskrenosti, snaga zajedništva, jednostavnosti... Upravo taj nevidljivi stav srca prisutnih je glavni preduvjet da se na neki prostor izlije Božja milost – a ona je nemjerljiva! Ona se vidi samo duhovnim očima. U Medjugorju se, za vrijeme Mladifesta ta milost i te kako osjećala. Posebno u molitvenim trenucima klanjanja, molitve sa svijećama, prikazanja i svete pričesti u euharistiji... – pomazanje je bilo srcem tako čitljivo i očitljivo, slava Božja koja je zaustavljala vrijeme, prolazno pretvarala u neprolazno, što je za plod imalo jedan veliki mir u duši. A po mir smo na kraju svi ovdje došli!

Razgovarala sam s par osoba koje su bile i na Jubileju mladih u Rimu i ovdje na Mladifestu. Primijetila sam razlike.

Njihovi dojmovi o Jubileju su prekrasni, biti dio milijun mladih oko Svetog Oca je neopisivo, ali ipak kažu kako je na Mladifestu sve toplije, konkretnije. U Medjugorju molitveni i liturgijski program traju cijeli dan, a u Rimu je tijekom dana bilo ostavljeno grupama da se organiziraju kamo će ići – no često zbog višesatne udaljenosti od mjesta spavanja do mjesta okupljanja, bilo je nemoguće pomicati se tijekom dana pa onda opet i navečer na

liturgijski program. Ovdje u Medjugorju, kažu, gdje god da si smješten, za par minuta si do crkve pa je sve lakše. Manje je ljudi, ali isto tako ovdje se može osjećati kao dio cjeline jer nisi izgubljen u nepreglednosti mase, vidljiv je oltar, tu si oko njega, i Presveto je tu, i Gospin kip koji dolazi do tebe, i svijeća je u tvojoj ruci... Sve ove manje brojke, manji prostori, manje mase zapravo su prednost koja omogućava još uvijek jednu intimnost,

jedno pozitivno zajedništvo, jednu prisnost koja otvara prostore za dinamike milosti koja dotiče srca, omekšava ono okoštalo, otvara neke nove poglede. Zato je zapravo bolje da nas ima manje, ali da smo snažniji u Duhu.

ŽIVOT SE TREBA ŽIVJETI, A NE GLEDATI

Kateheze i svjedočanstva ove godine, uz ono što je svatko imao različito kao svoju priču, zajednički su dala jednu veliku poruku mladima, ali i starima, koji su danas sve više uronjeni u virtualne stvarnosti i ovisni o digitalnom svijetu aplikacija, društvenih mreža i ekrana. I kao što geslo Mladifesta kaže: „Hajdemo...“ – čovjek nije stvoren da bi stajao,

sebedarju. I zato su nam ovogodišnje kateheze i svjedočanstva lijepo posvjedočila o Božjoj preobražavajućoj snazi onda kad čovjek postane „čovjek za drugoga“.

FRA SLAVKO BARBARIĆ – U BRIZI ZA DRUGE

Ideja da se prije svakog svjedočanstva i kateheze, kao najava, čita ulomak iz fra Slavkove knjige „U školi ljubavi“, obilježavajući na taj način 25 godina od njegove smrti, također je bila puni pogodak jer nam je donijela nešto od njegova duha. Fra Slavko je uistinu bio „čovjek za drugoga“, jer mu je i zadnja misao prije smrti bila briga za one koji su silazili s njim s Križevca („Pazite kako silazite jer je sklisko.“). Bio je čovjek koji je znao iskoristiti trenutak i zato je toliko toga osnovao i pokrenuo. Svojim suradnicima je govorio: „Prošlost pripada milosrđu Božjem, budućnost pripada Božjoj ljubavi, a ja mogu živjeti samo sada i u tom sada truditi se maksimalno iskoristiti i utjeloviti milosti koje mi Bog daje!“

živi otisak svakoga od njih za vječnost. I to je ono što Mladifest i Međugorje čini posebnima, tih 44 i 36 godina tradicije, svih tih života koji su utkani u poruke koje hodočasnici danas primaju. Zato se hodočasnik kada dođe ovdje, ne osjeća kao stranac, kao višak, nego kao još jedan živi kamen koji u ovu duhovnu građevinu ugrađuje svoj život i svoju priču.

NE SAMO GLEDATELJI, NEGO I SUDIONICI

Pauze između točaka programa ispunjene glazbom i plesom, pjesme za vrijeme liturgije, ponovno pjesme i ples nakon programa pa onda pojedinačni 'koncerti' mladih od duboko u noć, čine da je Mladifest u Međugorju jedinstven u odnosu

Blaženstava na počecima Mladifesta unio je note židovske tradicije koju ova zajednica njeguje, pa su tako nastale pjesme poput 'Evenu Shalom', 'Korina Yeshua', 'Yeshua Hammasiach...'), kao dio osobnog hoda s Bogom i s Gospom u Međugorju (Roland i njegova pjesma Daruj nam mir..., ili Ivan Musa i njegove pjesme), te kao kršćanski hitovi koji su osvajali srca s različitim svjetskih susreta mladih (pjesma Emmanuel ili moderne duhovne pjesme poput pjesme Jerihonske zidine...) ili neke pjesme koje su donijeli sami članovi zbora (Alleluja, your love make me sing)... pa su uz njih kao nigdje u svijetu zajednica Blaženstava, a zatim i Frama Međugorje, koja im se zadnjih godina pridružila, osmislili plesne pokrete – tako da se svaka pjesma s jedinstvenim pokretima pretvara u molitvu cijelog bića.

To su jednostavne pjesme, najčešće s riječima koje se ponavljaju, nabrajaju, lako pamtljive, lake za animaciju. S vremenom, uz aranžmane prof. Damira Bunoze dobili su moderniji ton, jazz stih, uz slobodu da se sami muzičari u soliranju potpuno izraze u svojim vještinama. Tako nekad dobijemo prava umjetnička djela skladbe, improvizacije, toniranja, orkestra i sola, uz nezaobilaznu duhovnu notu duša pjevača koji su i molitelji i u molitvenom ozračju izvode pjesme. Time sve skupa dobiva jednu meditativnu i uzvišenu notu koja srca dira i duše diže do neba.

To je način na koji mladi nisu samo pasivni slušatelji kateheza, svjedočanstava ili svete mise, nego uz pjesmu i ples postaju i sami aktivni sudionici svega. Pjesma i ples im daju radost, opuštanje, zbližavanje jednih s drugima, osjećaj zajedništva, na kraju jedan osjećaj jedinstva sa svim pukom Božjim.

MILOST U ZAJEDNIŠTVU

Mladifest je još jednom pokazao koliko ljudi traže Boga, traže taj nadnaravni mir i smisao koji samo vjera u Boga može dati. Pokazao je i snagu Gospina poziva, njezine majčinske ljubavi, koje su srca tako žedna, pa se ne ustežu putovati kilometrima, čekati satima na granici BiH i Hrvatske, spavati na kamenu Križevca... samo kako bi joj došli.

Mladifest je još jednom pokazao postojanje ove žive, mlade Crkve (i po godinama i po duhu), koja u zajedništvu iskrenih i poniznih srca doista postaje Hram Gospodnji. Još kad bi i svi pastiri malo više postali „kao djeca“, srušili brane u svom razumu, predrasude, samodostatnosti i strahova od neshvatljivog pa

da im se srca više otvore u pravom zajedništvu djece Božje, koje onda omogućava još veći silazak i cirkulaciju Božje Slave koja sve preobražava i zbog koje tu Isusovu, milosnu Crkvu ni vrata paklena ne će nadvladati. Zato nam je duhovno rasti, svi skupa do novog susreta, do slijedećeg Mladifesta koji nas poziva „na izvore“! Kraljice Mira, moli za nas!

Ovako je to izgledalo po danima:

Konferencija za medije: Naglasak na duhovnim sadržajima i 25. obljetnici smrti fra Slavka Barbarića

U Međugorju je u ponedjeljak 4. kolovoza od 10.00 pa do 10.35 sati, u dvorani sv. Ivana Pavla II. upriličena konferencija za medije u povodu 36. Mladifesta.

Program je vodila glavna urednica Radio Mira, Sanja Pehar. Medijima se obratio apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, nadbiskup Aldo Cavalli kojega je na hrvatski jezik prevodila Marija Dugandžić te međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, koji je detaljnije predstavio program 36. Mladifesta. Zajedno su odgovarali na nekoliko pitanja koja su im nakon njihovih obraćanja uputili prisutni novinari.

MONS. CAVALLI NAJAVIO PAPINU PORUKU MLADIMA NA MLADIFESTU

Mons. Aldo Cavalli na početku konferencije za medije rekao je kako je i ove godine Papa poslao svoju osobnu poruku sudiionicima Mladifesta da bi naglasio važnost ovog mjesta i ovog susreta. To je jedna duboka poruka i ljudska i duhovna. Papina poruka objašnjava geslo ovog susreta: „Hajdemo u dom Gospodnji“. To je psalam koji su Židovi pjevali hodajući u Kuću gdje boravi Gospodin. Bog je Ljubav. I ljudi kada idu u kuću Gospodnju idu onome tko ih ljubi. I tko nas vodi do kuće gdje Bog živi? Vodi nas Isus. Tko nam daje svjetlost da upoznamo Isusa i apsolutnu ljubav? To je Duh Sveti! Papa želi reći mladima da se ne trebaju bojati, Isus će ih voditi, a Duh Sveti će im pomoći shvatiti put kojim trebaju ići.

Druga točka te poruke je „trebamo hoditi zajedno“. Mi smo svjetiljke pune svjetla i kad se te svjetiljke ujedine, svjetlo je jedno, veliko i snažno. I kad svi zajedno hodamo prema Kući Božjoj, mi zajedno stvaramo jedno veliko svjetlo koje može osvijetliti druge kako bi i oni dosegli Ljubav.

Posljednji dio Papine poruke se odnosi na brojne pozive na svećenički i redovnički život koji se često susreće u Međugorju. Zato ohrabruje mlade da na Božji poziv u srcu odgovore DA i tako postanu osobe koje će imati misiju pomagati druge.

Fra Zvonimir je u svom obraćanju rekao: „Mladifest je, osim velikog skupa mladih iz različitih zemalja svijeta, prije svega jedna velika duhovna obnova za mlade – kako je to na početku zamislio fra Slavko Barbarić. Zato ćemo mi najprije pozvati mlade da u tom duhu sudjeluju na Mladifestu i truditi ćemo se da im prije svega dadnemo DUHOVNU HRANU.

Sam program bit će jednak kao i prošlih godina, sastojat će se od molitve, kateheza, svjedočanstva, svetih misa, klanjanja, procesije s Gospinim kipom, molitvi sa svijećama, molitve na Brdu ukazanja i svete mise na Križevcu. Mladi će i ove godine moći uživati u jednom dubokom duhovnom iskustvu.

Novina je da je ove godine obljetnica 25 godina od smrti fra Slavka Barbarića tako da ćemo kroz sve najave svjedočanstava i kateheza imati priliku slušati njegove tekstove, tj. njegova razmatranja na Gospine poruke o ljubavi koje je on sazeo u knjizi

„Gospina škola ljubavi“. Tako ćemo se ove godine osvrnuti posebno na fra Slavka, jer je on i započeo ovaj Mladifest.

Fra Zvonimir je naveo i glavne predslavitelje misnih slavlja kroz dane Mladifesta:

Prvog dana otvaranja, 4. kolovoza, misu će slaviti apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini, Francis Assisi Chullikatt, kojeg je papa Franjo imenovao 1. listopada 2022. godine.

Drugoga dana na posvetu Bazilike Marije Velike, 5. kolovoza, misu će predslaviti fra Jozo Grbeša, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina.

Trećeg dana na svetkovinu Preobraženja Gospodnjega misu će slaviti međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić.

Četvrti i završne večeri misno slavlje će predslaviti mjesni ordinarij mons. Petar Palić, koji će zajedno s apostolskim vizitatorom mons. Cavallijem i „poslati mlade u svijet“ u protokolu poslanja, kada će se predstavnicima mladih iz svih zemalja u procesiji predati međugorska krunica, da budu oni koji će prenositi poruku mira u svoje domove i cijeli svijet.

UČINCI „NIHIL OBSTAT“ ZA MEĐUGORJE

Na pitanje novinarkе iz Austrije o tome kakve je učinke dokument 'Nihil Obstat' imao za hodočasnika u Međugorje, a posebno što očekuju za Festival mladih, fra Zvonimir je odgovorio kako su plodovi ovog dokumenta vidljivi u većem broju hodočasnika i većem broju novih hodočasnika koji prije nisu dolazili jer ih njihovi župnici nisu željeli organizirano voditi. Pojedini biskupi također su ozbiljno shvatili prijedlog iz Note Kraljica Mira, te su svojim svećenicima predložili da organiziraju hodočasnika svojih župljana u Međugorje, koje je doista mjesto duhovnosti i mjesto rađanja novih duhovnih zvanja, mjesto u koje se obnavlja vjera. Vidimo u cijelome svijetu kako u mjestima u kojima je ugašena vjera upravo zajednica koja je povezana s Međugorjem, ako postoji u tom mjestu, oživljuje duhovni život mjesne crkve.

JEDNA OD KATEHEZA BITI ĆE POSVEĆENA OBJAŠNJAVANJU 'NIHIL OBSTAT'

Na pitanje njemačkog novinara da li će objašnjavanje dokumenta 'Nihil Obstat' biti tema na Mladifestu, budući da je ovo prvi Mladifest nakon što je donesen ovaj dokument, fra Zvonimir je rekao kako će drugog dana Mladifesta fra Jure Barišić

stagnirao, jer svaki propušten trenutak već je gubitak u smislu propuštanja milosti koju nam Bog daje svakog trena. Čovjek je stvoren za hod, za rast, a on se događa u kontaktu s drugima, u izlasku iz vlastite zone komfora, u pomaganju drugima, u poboljšavanju života oko nas i života drugih. Čovjek je stvoren za hod u ljubavi, a ljubav se događa i raste samo s drugima, samo u zajedništvu, samo u

OVDJE SVATKO POSTAJE ŽIVI KAMEN BOŽJE GRAĐEVINE

Prisjećanja na početke ukazanja, na početke Mladifesta, pokazala su nam koliko je ljudi zapravo dio ove priče koja se zove Gospina škola i Mladifest. Posebnost i jedne i druge upravo je u životima svih onih koji su sudjelovali u njihovu stvaranju i oblikovanju i onih koji to još danas čine. Svačiji život i svačija priča, znanje, iskustvo je poput živog kamena koji se ugradio u ono što mi danas vidimo kao Međugorje i Mladifest. Neki su otišli, neki su ostali, novi su došli – ali u Bogu sve stoji zapisano kao

na druge svjetske susrete i okupljanja mladih u svijetu. Ne samo da ovdje postoji cijeli jedan vlastiti repertoar pjesama koje su nastajale godinama (njih 36 koliko traje Mladifest), što kao autorske pjesme posebno iznikle iz duhovnosti Međugorja (Zdravo, Kraljice Mira; Gospa, Majka moja...), što kao dio duhovnog puta koji su prošli sami autori istih (Agostino Ricotta kao bivši član zajednice

održati katehezu objašnjavajući notu 'Nihil Obstat' te proći kroz cijeli dokument te da će to biti lijepa kateheza o međugorskoj duhovnosti oslonjena na Gospine poruke.

STAV PAPE PREMA MEĐUGORJU

Na pitanje njemačkog novinara iz Kat-hpressa o stavu koji papa Lav ima prema Međugorju, mons. Cavalli je odgovorio kako je odnos i pape Lava i njegova prethodnika pape Franje vidljiv iz dokumenata koji su izdali. Papina poruka za ovaj Festival pokazuje kontinuitet u papinskom stavu glede Međugorja. Papa Franjo je vidjevši međunarodnu i duhovnu razinu utjecaja koje ovo mjesto ima na svijet, donio četiri važne odluke za ovo mjesto:

1. Prije 6-7 godina rekao je biskupima: Pratite hodočasnike u ovo mjesto.
2. Papa je pravno preuzeo vođenje ove župe, dakle preuzeo je jurisdikciju nad ovom župom i sve odluke ovise izravno od Pape.
3. Poslao je biskupa odgovornog samo za ovu župu da bi ostvario jurisdikciju koju ima nad ovom župom.
4. Prošle je godine završilo istraživanje o marijanskim fenomenima u svijetu. I u tim istraživanjima je ustanovljeno kako postoje i pozitivne i negativne stvari oko ovih fenomena. Radi toga su odlučili da se više ne će govoriti: Gospa se ukazala ili Gospa se nije ukazala... Samo će pape u posebno izuzetim slučajevima to moći reći. Kad je mjesto sveto, koje ima jednu ozbiljnu svetost, onda se može donijeti odluka 'NIHIL OBSTAT' koja znači reći i jamčiti cijelome svijetu da je Međugorje jedno mjesto dubine i sveto mjesto.

Mladifest će se prevoditi na 20 svjetskih jezika. Prijenos programa radit će 15 medijskih kuća, a realizaciju i produkciju programa potpisuje ICMF.

1. DAN MLADIFESTA: Mons. Chullikatt: „KAD BOG PREBIVA U NAMA, ŽIVOT POSTAJE POSLANJE“

U 18 sati na vanjskom oltaru župne crkve sv. Jakova započela je molitva krunice koju su predmolili mladi.

Nakon molitve krunice uslijedilo je otvaranje Mladifesta, takozvanim PREDSTAVLJANJEM NACIJA – tj. procesijom u kojoj predstavnici svih zemalja sudionica, njih 71, dolaze pred vanjski oltar noseći natpis, zastavu i druga obilježja svoje zemlje.

Zatim je međugorski župnik pozdravio prisutne mlade i predmolitelja svete mise, apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini, Francisu Assisia Chullikatta te koncelebrante mons. Guida Gallesea, biskupa Alessandria della Paglia, te posebnog vizitatora za župu Međugorje mons. Aldu Cavallia i još 534 svećenika. Mons. Aldo Cavalli je zatim na hrvatskom jeziku mladima pročitao poruku pape Lava XIV. koju je poslao svima koji sudjeluju na ovogodišnjem Mladifestu.

Nakon tog započela je sveta misa koju je animirao internacionalni zbor i orkestar Mladifesta sastavljen od više od stotinu pjevača iz 30-tak zemalja, predvođenih maestrom prof. Damirom Bunozom. Svirali su i pjevali tako dobro, posebno blok pjesama za vrijeme podjele svete pričesti, da su zaradili veliki spontani pljesak prisutnih.

U svojoj propovijedi koju je pročitao na hrvatskom jeziku, nuncij mons. Francis Assisi Chullikatt vrlo je lijepo povezao poruku gesla ovogodišnjeg Mladifesta s porukom čitanja od dana i s porukom života sveca kojeg danas slavimo sv. Ivana Marije Vianneyja. Svatko od nas nosi u srcu duboku žudnju za vječnim domom u nebu. Taj dom je Ljubav. Ljubav Božja stanuje u srcu čovjeka, a hrani se srcem Ljubavi koje je u euharistiji. Kad u nama živi Božja ljubav, Isus, mi postajemo živi hram, prebivalište Božje. Prvo Božje prebivalište bila je Marija, zato nas ona može sigurno voditi na ovom putu preobraženja. Kad se živi Bog nastani u nama, cijeli naš život postaje misija, poslanje u širenju Božje Ljubavi. Stoga je mons. Chullikatt pri kraju propovjedi rekao: „I naposljetku, dragi mladi, hodočašće u Međugorje, hod prema kući Gospodnjoj, ne završava povratkom kući: Upravo

tada počinje vaše poslanje. Počinje kad srce kaže: „Evo me, Gospodine“; kad se više ne hoda sam, već s Kristom kraj sebe; kad se u svakodnevnom životu – u školi, na poslu, u obitelji, među prijateljima – odlučite slijediti ga i živjeti s Njim i za Njega, poput Marije.“

Na kraju svete mise fra Zvonimir Pavičić izrekao je nekoliko obavijesti i zahvalio današnjem predslavitelju. Posebnu uputu koja se tiče doličnog odijevanja, kao i prošle godine, uputio je sudionicima Mladifesta, ali i svim hodočasnicima koji dolaze u ovo mjesto, a ona u cijelosti glasi ova-

ko: **JEDNA OBAVIJEST KOJA SE TIČE OBLAČENJA U SVE OVE DANE:** „Molimo vas da se oblačite dostojno ovog molitvenog mjesta. Znamo da je vruće, ali isto tako znamo da smo ovdje pred Gospodinom sabrani u molitvi, pa ćemo jedni druge, a napose Gospodina poštivati ako budemo dostojno odjeveni. Neka po kršćanskom običaju ramena i koljena, trbuh i leđa budu prekrivena odjećom – to se naziva pristojno kršćansko odijevanje.“

Prije završetka svete mise apostolski nuncij u BiH Francis Assisi Chullikatt još jedanput je pozvao mlade da ne dopuste da se ugasi svjetlo koje je Duh zapalio u njihovim srcima: „Budite živo kamenje Crkve, domovi nade u svojim obiteljima, u školama, na radnim mjestima, među prijateljima i onima koji čekaju znak ljubavi. Međugorje nije samo jedna postaja: to je početak obnovljenog puta. Podite, dakle, kao učenici i misionari, noseći sa sobom radost onih koji su pronašli dom u Božjem srcu.“

Nakon svete mise uslijedila je molitva 7 Očenaša, blagoslov nabožnih predmeta i Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu.

Otvaranje Mladifesta preko *live streama* pratilo je više milijuna ljudi, a prevodeno je simultano na dvadeset jezika: hrvatski, engleski, talijanski, njemački, francuski, španjolski, portugalski, poljski, slovački, slovenski, mađarski, rumunjski, ruski, češki, ukrajinski, korejski, arapski, kineski mandarinski i kineski kantonjski jezik.

Poruka pape Lava XIV. sudionicima 36. Festivala mladih u Međugorju

Kakva li je to radost – znati da smo dobrodošli u kući Očevoj

Prve večeri 36. Međunarodnog molitvenog susreta mladih apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, nadbiskup mons. Aldo Cavalli prije svete mise pročitao je poruku koju je papa Lav XIV. poslao svima koji sudjeluju na ovogodišnjem Mladifestu. Poruku Svetog Oca prenosimo u cijelosti.

Dragi mladi, radostan sam što vam se mogu obratiti s porukom prigodom 36. Festivala mladih koji vas, kao i svake godine, ujedinjuje u Međugorju. Dolazite iz mnogih zemalja svijeta: svima srdačno upućujem pozdrav Uskrslog Gospodina: „Mir vama!“

Ovih dana razmatrate o geslu odabranom za ovaj festival: „Hajdemo u dom Gospodnji“ (Ps 122,1). Ovaj nam redak govori o hodu, o želji koja nas potiče k Bogu, prema mjestu njegovog prebivališta, gdje možemo uistinu biti kod kuće, jer nas čeka njegova ljubav. Kako se može ići prema domu Gospodnjemu, a da se ne pogriješi smjer? Isus nam je rekao „Ja sam put“ (Iv 14, 6): On je sâm koji nas prati, vodi, jača tijekom hoda. Njegov nam Duh otvara oči te nam pokazuje ono što sami ne bismo mogli shvatiti.

Na životnom putu nikada ne hodamo sami. Naš je put uvijek isprepleten s putem nekog drugog: Stvoreni smo za susret, za zajednički hod i za otkrivanje zajedničkog cilja. Stoga, s vama rado dijelim misao svetog Augustina koja ne govori o domu Gospodnjem kao o dalekom cilju, već naviješta radost zajedničkog putovanja, kao narod koji je na hodočašću: „Idemo, idemo! Tako govore među sobom i, stvarajući plamen jedni drugima, tvore jedan plamen. I taj jedini plamen, nastao od onoga koji govori, prenosi drugome plamen kojim gori“ (sv. Aurelije Augustin, *Enarrationes in Psalmos*, PL 37, str. 1619). Kakva divna slika! Nitko ne hoda sam: jedni druge potičemo, međusobno se potpomažemo. Plamenovi naših srca ujedinjuju se i postaju jedan veliki plamen koji osvjetljava put. Vi, dragi mladi, niste usamljeni

hodočasnici. Ovaj se put prema Gospodinu ostvaruje zajedno. To je ljepota vjere koja se živi u Crkvi.

U svakodnevnim susretima, zajedno kročimo na našem hodočašću prema domu Gospodnjem. U tom smislu, dragi prijatelji, dobro znate da živimo u sve digitalnijem svijetu, gdje nam umjetna inteligencija i tehnologija nude bezbroj prilika. Zapamtite: nijedan algoritam ne može zamijeniti zagrljaj, pogled, istinski susret, kako s Bogom, tako i s našim prijateljima i našom obitelji. Sjetite se Marije – i ona je poslala na zahtjevan put kako bi susrela svoju rođakinju Elizabetu. Nije bilo lako, ali je uspjela i taj je susret donio radost: Ivan Krstitelj radovao se u majčinoj utrobi, prepoznajući u utrobi Djevice Marije živu prisutnost Gospodina. Zato, slijedeći Marijin primjer, potičem vas da tražite istinske susrete. Radujte se zajedno i ne bojte se plakati s onima koji plaču, kao sto nam i sveti Pavao poručuje: „Radujte se s radosnim, plačite sa zaplakanima“ (Rim 12,15).

Došli ste u Međugorje iz mnogih naroda i možda vam se čini da su jezik ili kultura poput kakve barijere za susret: Budite hrabri. Postoji jezik jači od bilo koje prepreke, a to je jezik vjere, hranjen Božjom ljubavlju. Vi ste udovi njegova Tijela, koje je Crkva: Susretnite se, upoznajte jedni druge, razmijenite iskustva. Samo tako, hodeći zajedno, podržavajući jedni druge, osvjetljavajući put jedni drugima, stići ćemo do doma Gospodnjeg. Kakva li je to radost – znati da smo dobrodošli u kući Očevoj, dočekani njegovom ljubavlju i da ne smijemo hodati sami, već zajedno!

Ako netko od vas tijekom ovoga životnoga hodočašća osjeti posebni poziv za posvećeni život ili svećeništvo, potičem vas da se ne bojite odgovoriti. Taj poziv, koji osjećate kao odjekuje u vama, dolazi od Boga, govori našim srcima. Slušajte ga s povjerenjem: Riječ Gospodnja, doista, ne samo da nas čini istinski slobodnima i sretnima, već nas i vjerodostojno ostvaruje kao ljude i kao kršćane.

Dragi mladi, dok povjeravam svakoga od vas Blaženoj Djevici Mariji, Majci Kristovoj i našoj Majci, pratim vas svojom molitvom. Presveta Djevica neka vas hrabri i vodi na životnom putu, kako biste postali navjestitelji mira i nade.

Od srca udjeljujem svima moj Apostolski blagoslov. Castel Gandolfo, 9. srpnja 2025.

Papa Lav XIV.

2. DAN MLADIFESTA: ONI ZNAJU ŠTO JE BILO...

Drugi dan Mladifesta ove godine pao je na utorak 5. kolovoza. I kako u Bogu nema slučajnosti, vjerojatno ima neke veze da taj dan crkva slavi spomendan Obljetnice posvete bazilike svete Marije Velike (Santa Maria Maggiore) u Rimu, u narodu slavljene kao Gospa Snježna. Ovo mjesto i ovu crkvu vezuju brojne legende koje pokazuju kako su katolici od davnina slavili ovaj dan, što možda

potvrđuje neslužbenu informaciju prema kojoj se, prema svjedočanstvu vidjelice Vike, ovaj datum slavi kao „Gospin dan“ jer je Gospa rekla kako je to pravi datum njezina rođendana.

MOLITVA NA BRDU UKAZANJA

I baš ovaj dan, Mladifest je započeo molitvom mnoštva mladih i onih koji se tako osjećaju u 5 sati izjutra kod Gospina kipa na Brdu ukazanja. Molitvu krunice sa stotinama hodočasnika svih dobrih skupina predvodio je fra Zvonimir Pavičić i vidjelac Ivan Dragičević.

Od prije nekoliko godina uvedeno je da prvi pravi dan Mladifesta započinje zajedničkom molitvom krunice u 6 sati na Brdu ukazanja. Tako se zatvara sveti trokut Međugorja: Podbrdo – na kojem se objavljuje Gospa – postaje mjesto početka Mladifesta, župna crkva koja je posvećena sv. Jakovu, zaštitniku hodočasnika – mjesto je održavanja programa, a Križevac, mjesto

posvećeno Kristu Otkupitelju – mjesto je završetka Mladifesta.

Fra Zvonimir Pavičić podijelio je svoje dojmove s ove jutarnje molitve krunice: „Početkom Mladifesta na Brdu ukazanja jednostavno se mlade želi povezati s pričom Međugorja, ne samo s pričom nego ih se želi uvesti u Gospin odgoj. Evo kako je nas Gospa odgajala i kako nas odgaja ovdje u Međugorju na Brdu ukazanja. Započeli smo molitvom krunice, to je jednostavna molitva, a u jednostavnosti se često krije bogatstvo. Sad nam slijede kateheze, tri dana kateheza i svjedočanstava i onda završavamo u petak ujutro misom na Križevcu“, rekao je fra Zvonimir Pavičić, kojega je iznenadio broj hodočasnika na ovogodišnjem Mladifestu.

smo se razbudili iako su se mnogi već davno razbudili penjući se od 5 sati na Brdo ukazanja gdje smo zajedno molili krunicu. Bilo nam je jako lijepo, a vi koji niste bili imati ćete priliku u kratkom videu poslijepodne vidjeti kako je to izgledalo“.

JUTARNJI DIO PROGRAMA

Ovaj drugi dan Mladifesta osvanuo je sunčan i vedar, ali zbog bure ugodan, s jutarnjom temperaturom od 17 stupnjeva i dnevnom od oko 30 stupnjeva, pa je bilo ugodno sjediti i na klupama koje se nalaze na čistini ispred oltara, što je dodatno pojačavalo osjećaj bliskosti i zajedništva. Fra Zvonimir Pavičić je na meditativan način započeo jutarnju molitvu u 9 sati pokušavajući uvesti prisutne u dubine pravog zajedništva koje se ostvaruje samo po Duhu Svetom koji nas onda skupa vodi u Dom Gospodnji.

Budući da ove godine slavimo 25 godina otkako je fra Slavko preminuo na Križevcu nakon što je sa župljanima i hodočasnima izmolio pobožnost Puta križa, kao što je i najavio, fra Zvonimir Pavičić je u najavama svih kateheza i svjedočanstava citao isječke iz knjige „U školi ljubavi“ fra Slavka Barbarića.

KATEHEZA FRA MIRE ŠEGE: O POČETCIMA UKAZANJA

U 9,30 započela je prva jutarnja kateheza ovog Mladifesta koju je imao fra Miro Šego, vikar Hercegovačke franjevačke provincije i župnik župe Krista Kralja u Čitluku. Kako fra Miro potječe iz Bijakovića, župe Međugorje i svjedok je prvih dana ukazanja, smatrali smo, kaže fra Zvonimir „da je važno da netko mladima progovori o ovom iskustvu prvih dana ukazanja kako bi iz te prošlosti mogli bolje razumjeti dobro sadašnjost Međugorja“.

Bilo je to iskreno i jednostavno svjedočanstvo o tome što se dogodilo prvih dana ukazanja i kako se odlučio na svećenički poziv. Posvjedočio je o tome kolika je važnost molitve i vjere i da se upravo zbog njih Gospa ovdje ukazala.

„Odrastao sam u obitelji u kojoj se doslovno svaki dan molilo. Mi bismo sjeli za stol koji je bio mjesto okupljanja, tu se razgovaralo, molilo, družilo... Mi smo svaki dan uvečer pozdravljali Gospu, molili Andeo Gospodnji i govorili različite preporuke koje su trajale 10-15 min. Meni kao djetetu je to išlo na živce, nisam mogao dovoljno razumjeti što to znači i koja je vrijednost toga. Znali smo nekada reći djedu, ajde malo skрати... a on bi namjerno produžio. Tada nisam razumio, ali danas razumijem. Kada biste vi prije 44 godine prošli ispod Brda ukazanja ili kroz bilo koji dio naše župe, vi ste mogli ispred kuća čuti samo žamor molitve. Obitelji su bile na okupu i svaka je obitelj uvečer molila zajedno. Nisam mogao ništa učiniti prije nego što se rekne zajednička molitva, kad se rekne molitva, onda si slobodan, možeš ići s društvom, na nogomet... To je ono na čemu smo odrasli. I u Međugorju se nastavlja i dalje moliti, mole i domaći župljani, ali najviše rekao bih mole hodočasnici koji prolaze ulicama našega sela i svaki pojedinac ili skupina nosi krunicu i moli i nitko mu to ne brani. I mnogi su upravo ovdje otkrili vrijednost molitve.“

Ono što bi vama danas posebno stavio na srce, dragi mladi, dolazi iz slike koju sam vidio u duhu – Jakovljeve ljestve koje se uspinju prema Nebu, Ovo je Dom Gospodnji, ovo su vrata Nebeska. I kako kaže geslo ovoga Mladifesta: 'Hajdemo u dom Gospodnji', vi ste danas u tom domu, vi ste danas kod kuće, u Očevoj kući, na vratima Nebeskim. I Ona koja nas danas i više od 44 godine okuplja, okuplja nas kao Majka.

Fra Miro se zatim osvrnuo na riječi fra Slavka koje su bile pročitane prije njegove kateheze: „Majka je odgojiteljica. Ona ne rađa samo tjelesno, nego mora nastaviti duhovno rađanje i

pratiti duhovni rast djeteta. Ona stoga ponavlja svoje misli, naglašava ih. To ponavljanje može shvatiti samo ljubav. Zanimljivo je naglasiti da onaj koji ljubi neumorno ponavlja i dokazuje svoju ljubav i privrženost ljubljenoj osobi. Isto tako, ljubljena osoba sa svoje strane želi da se neprestano ponavljaju dokazi ljubavi. Nikada se nitko nije pobunio protiv izraza ljubavi riječima: „To sam već čuo, to si mi već rekla, to si mi već učinila...“ Češće se dogodi obrnuto. Bunimo se, naime, ako ti iskazi ljubavi nedostaju.“ Dalje je nastavio: „I zato je danas tako važna uloga 'majke'. Dragi mladi, vi vidite, imate oči i pamet i možete dovoljno shvatiti koji je danas najveći udar na svijetu – to je UDAR NA ŽENU! Žena je danas najugroženija i ženu se danas želi dokraja obezvrijediti. A upravo važnost majke je neizmjerena u obitelji. To sam ja osjetio i doživio u svojoj obitelji. Uloga majke je ona koja skuplja, okuplja, potiče, hrabri, daje sve ono što je potrebno, ali zna biti i žestoka kada treba.“

Zato nas Majka ovdje zove da pokušamo uvesti tu vrijednost molitve u našu obitelj jer je to ona snaga koja krije i naš život i našu vjeru. Kažu vidioci kad su pitali Gospu zašto je odabrala Međugorje, Ona je odgovorila „Ovaj narod ima vjeru!“ Možda vi danas koji dolazite ovdje teško možete razumjeti ono vrijeme 1981. godine, mali je broj hodočasnika koji dolaze sada, a te su godine bili ovdje, osim domaćih ljudi – oni znaju što je bilo i kako je to izgledalo – kako se mogla osjetiti TA SNAGA VJERE koja dolazi iz molitve. Zato nas Gospa tako često ovdje poziva „Molite, molite, molite...“ jer kroz molitvu ćete otkriti snagu, radost, milost i mir... To vam želim, dragi mladi, da prođete kroz ova Vrata nebeska i odete svojim kućama srca ispunjenih mirom! – toplo je zaželio svima na kraju svoje kateheze fra Miro.

SVJEDOČANSTVA

Prvo svjedočanstvo je bilo svjedočanstvo svećenika iz Španjolske o. Gonzala Moreno Ponce, koji je posvjedočio o svom obraćenju koje se prije 19 godina dogodilo zahvaljujući Međugorju, a zatim i njegov svećenički poziv. Poručio je majkama da ne prestanu moliti za svoju djecu koja su izgubljena jer je on primjer da molitva funkcionira te da je u Međugorju pronašao 'ženu svoga života' kao i 'boje svoga kluba'.

Drugo svjedočanstvo imali su članovi humanitarne udruge 'Marijine ruke' iz Međugorja, koji su predstavili rad Udruge koja danas broji 50 volontera. „Nisu

to samo susreti podjele paketa, nego susreti zajedništva i radosti“, rekao je Karlo Šego naglašavajući kako je od materijalnog puno važnija ljubav koju daruju pa pozvao sve da grade mostove dobrote i zajedništva te nose mir jedni drugima. Na kraju je sve potaknuo na volontiranje, svjedočio je i jedan volonter udruge, a potom je poznati hrvatski tenor Ivo Gamlin Gianni otpjevao ‘Ave Maria’.

Zadnjih pola sata vremena od 12 sati i nakon molitve Andeo Gospodnji kojom je završio jutarnji dio programa, bilo je svojevrsno svjedočanstvo samog međugorskog župnika o njegovim evangelizacijskim putovanjima u ratom pogođene krajeve Ukrajine, čitao je svjedočanstva ljudi kojima jako puno znači kada dobiju blagoslovljenu krunicu iz Međugorja koja se dijeli zahvaljujući inicijativi – MOJA KRUNICA ZA UKRAJINU. I na ovom Mladifestu mladi mogu donirati jednu krunicu u pripremljene košare na označenom mjestu inicijative koje se nalazi na livadi sa štandovima. Predstavio je i jedan specijalni križni put oslikan na poklopcima kutija za granate koji ima za cilj poticati molitvu za mir u Ukrajini.

POPODNEVNI PROGRAM

Popodnevni program je, nakon kratkog filma o jutarnjoj molitvi na Brdu ukazanja, nastavljen jednosatnim svjedočanstvom o međunarodnoj humanitarnoj organizaciji Mary's Meals (u prijevodu Marijini obroci), čiji je Osnivač Magnus MacFarlane-Barrow. Bio je to spoj dirljivih životnih priča djece kojima je jedan obrok na dan Marijinih obroka promijenio živote i omogućio im bolju budućnost i njihove glazbe kojima su dirnuli srca svih prisutnih.

Iza njih su slijedila poučna svjedočanstva dvojice Talijana koji su od početka pratili fra Slavka Barbarića prilikom organiziranja Mladifesta. Oni su Agostino Riccota, koji je na početku organizirao prvi međunarodni zbor i orkestar, organizirao početke simultnog prevođenja kakvog imamo danas i napisao tridesetak pjesama koje su danas zaštitni znak međugorske škole, kao npr. Gospa, Majka Moja... Zdravo, Kraljice Mira... Danas Agostino živi u Palermu, Italiji, oženjen je i otac je petero djece, a nedavno je postao i djed.

Drugo svjedočanstvo je bilo svjedočanstvo Rolanda Patzleina, osobe dobro poznate svim međugorskim hodočasnicima. On je talijanski kršćanski kantautor koji živi u Međugorju više od 20 godina, gdje pruža glazbenu animaciju za liturgiju u župi sv. Jakova i daje svjedočanstva hodočasnicima. Autor je nekoliko pjesama koje su se, zahvaljujući dolasku hodočasnika, proširile svijetom i prevedene su na mnoge jezike, uključujući „Dona la pace, Daj nam mir“, „Dajem ti svoje srce, Isuse“ i „Iscijeli me“. Njegov blagi i meditativni stil, s jednostavnim melodijama koje se ponavljaju kako bi se potaknula molitva, postao je zaštitni znak međugorskih pjesama. Nakon što je posvjedočio kako se zahvaljujući Gospi oslobodio neurednog života i štetnog utjecaja svjetovne glazbe, otkrio je da danas živi svoj poziv u službi animacije hodočasnika u Međugorju kako bi mnoga srca upoznala ljubav Božju koja nas jedino može promijeniti.

Na kraju je Agostino zamolio da svi skupa otpjevaju njegovu pjesmu Evenu Shalom... Dok su svi pjevali, bilo je baš dirljivo gledati ovaj dvojac koji je nekad sa fra Slavkom udario temelje onoga što je danas Mladifest, njegova glazba, ritmovi, pjesme, riječi... Nekako kao da se doista kroz njih osjetila i fra Slavkova prisutnost i to Božje čudo koje je iz dobre volje nekolicine „ranjenih ljudi“, ljudi u osluškivanju Božje volje, na kraju stvorilo nešto tako veličanstveno kao ovaj susret koji okuplja desetine tisuća sudionika.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Nakon molitve krunice u 18 sati, večernja sveta misa započela je u 19 sati, a predslavio ju je fra Jozo Grbeš, provincijal hercegovačke franjevačke provincije, u koncelebraciji s fra Miljen-

kom Štekom i ostalih 614 svećenika. Na Mladifestu su i trojica biskupa: biskup iz Portugala Américo Manuel Alves Aguiar, nadbiskup mons. Aldo Cavalli te biskup iz Nizozemske Everardus Johannes de Jong.

Fra Jozina propovijed bila je skup poticajnih i dubokih misli od kojih je teško izdvojiti neke najvažnije jer sve izgledaju jednako neponovljivo, aktualno i bitno. U cjelini mogli bismo reći da je fra Jozo uputio mladima jedan snažni apel da se ne izgube u mnoštvu i bezličnosti svijeta, da ostanu glas koji je autentičan, inovativan, svoj. Glas koji se hrani slušanjem Božjih poticaja, vjerom i Isusovom riječju, posebno onim drugim dijelovima rečenica u Bibliji kad Isus poziva na razliku, npr. kad Isus kaže „oni čine ovako, a ja vam kažem vi činite ovako...“

Prekrasan trenutak svete mise bio je trenutak PRIKAZANJA, dok se narančasto užareno sunce spuštalo na horizontu, zbor i orkestar izvodili su instrumentalnu skladbu tako veličanstveno i maestralno kombinirajući različite gudačke instrumente i glasove, u dinamici koja se stišavala i pojačavala poput jedne velike kozmičke vibracije naglašavajući svetost i uzvišenost trenutka. Bilo bi lijepo imati jedan CD instrumentalne glazbe s Mladifesta.

PLATNO SA MOLITVENIM NAKANAMA

U obavijestima je fra Zvonimir obavijestio mlade da se i ove godine na ulazu u prostor vanjskog oltara nalazi stometarsko platno koje je pripremila Zajednica Cenacolo, a postavili Framashi i na koje sudionici mogu pisati svoje molitvene nakane koje će na misi u četvrtak biti prikazane u toku zborne molitve na oltaru.

Iza svete mise bila je procesija s Gospinim kipom i klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Klanjanje i molitvene meditacije vodio je fra Ivan Hrkać.

3. DAN MLADIFESTA: ‘NEBO JE U MOM SRCU’

Raspjevano, radosno, rasplesano – izgledao je jutarnji program u Međugorju, na treći dan Mladifesta, 6. kolovoza, blagdan Preobraženja Gospodnjega. Obično bi drugih godina na ovaj dan završavao Mladifest sa svetom misom na Križevcu u 5 sati. Sada smo tek u sredini Mladifesta, ali svojevrsno ‘preobraženje’ se već događalo kroz jutarnju molitvu, kroz oslušane riječi kateheze fra Jure Barišića i snažnih svjedočanstva koja pokazuju kako Bog uistinu može učiniti sve novo, i tvoj svećenički i tvoj bračni poziv.

Ali idemo redom!

Nakon pjesama za razbujivanje, jutarnja molitva je započela u 9 sati. Kao i svako jutro ovog Mladifesta vodi je fra Zvonimir Pavičić. Traje pola sata, a započinje molitvom Zaziva Duhu Svetom, zatim slijedi odlomak iz biranog Evandjelja (danas je bilo o pronalasku Isusa u Hramu), zatim ide glazbeni pripjev između

kojega na meditativan način fra Zvonimir razmatra o pročitanom tekstu na temu Mladifesta. Ovoga puta je bilo o Domu/Hramu, odnosno kako su naša srca pozvana biti Božje stanište. Iza toga ide molitva Očenaša te završni blagoslov.

FRA JURE BARIŠIĆ: KATEHEZA O GOSPINIM PORUKAMA, KAKO IH ŽIVJETI, ODNOSNO KAKO IH PRIMJENITI U SVOJ SVAKODNEVNI VJERNIČKI ŽIVOT

Drugu katehezu ovog Mladifesta imao je FRA JURE BARIŠIĆ, župni vikar u Međugorju, koji će za par dana ići na premještaj u Široki Brijeg na dužnost župnika i gvardijana. Fra Jurina kateheza bila je svojevrsni ‘temelj o Međugorju’ koju bi trebali poslušati svi hodočasnici prije svog dolaska ovdje. Govorio je o tome kako slijediti Mariju i živjeti međugorsku duhovnost.

Prije nego što je prešao na svoju katehezu, fra Jure je mladima pojasnio kako uopće funkcionira pastoral u Međugorju: „Ovdje u Međugorju za očuvanje međugorske duhovnosti većinom smo zaduženi mi fratri franjevci i ovdje nas u samostanu ima ukupno 14. Svi zajedno u franjevačkom duhu nastojimo očuvati međugorsku duhovnost. Često me hodočasnici i svećenici pitaju ‘Kako je biti svećenik u Međugorju?’ I dosta sam dugo razmišljao o tome pitanju. Moj odgovor je da je biti svećenik u Međugorju MILOST. Jer se susrećemo s toliko hodočasnika koji ovdje žele pronaći mir, radost, žele ovdje naučiti moliti... Ali s druge strane biti svećenik u Međugorju je i jedna velika odgovornost, jer kada ljudi dolaze, oni nam daju ono nešto najdragocjenije, daju nam svoju dušu. I zato biti svećenik bez molitve, bez Gospe u Međugorju je nemoguće. Naravno, tu mi fratri nismo sami, ima i 15 ili 16 drugih redovničkih ili laičkih zajednica raznih nacionalnosti koje se također brinu za hodočasnike.

Kao što ste primijetili, međugorska duhovnost je jednostavna, a u svojoj jednostavnosti je i radosna duhovnost, ali i slavljenička duhovnost, a rođena je i izrasla je iz Gospinih poruka koju je preko vidioca uputila nama, odnosno cijelom svijetu.

Tako da će ova kateheza biti o Gospinim porukama, kako ih živjeti, odnosno kako ih primijeniti u svoj svakodnevni vjernički život. U izradi ove kateheze fra Jure se poslužio posljednjim dokumentom Dikasterija za nauk vjere koji je prošle godine u

9. mj. donio notu „NIHIL OBSTAT“, što znači da nema ništa protiv međugorske duhovnosti. „Ako ste je čitali“ – rekao je fra Jure – „onda ste vidjeli kako je kardinal Fernandez napravio jedno ogromno djelo sustavno razrađujući sve Gospine poruke.“ Fra Jure ih nije mogao sve analizirati, ali je tematski izabrao one koje bi mogle biti korisne mladima, ali i starima. To su poruke koje se protežu kroz sve, a to su poruke o MIRU, MOLITVI, RADOŠTI I EUHARISTIJU.

Prije prelaska na same poruke fra Jure je želio razjasniti što je Gospina poruka i kako je Gospa daje da bi je bolje mogli razumjeti i živjeti.

„Mi Gospu štujeemo kao našu posrednicu, našu zagovornicu, ali jedna od najljepših Gospinih titula je da je ona Majka, i zato su njezine poruke jednostavne, a majka kada govori svojoj djeci ne koristi neki uzvišeni govor, neki filozofski govor da je nitko ne razumije nego koristi jednostavan govor, ali govor koji je pun ljubavi. I zato su te poruke jednostavne. Ali budući da su pune majčinske ljubavi, one su i duboke“, rekao je fra Jure naglašavajući kako nam majka često ponavlja, ali ne da bi bila dosadna nego zato što se mi ne popravljamo.

„Svaka Gospina poruka počinje s dvije jako znakovite riječi koje otkrivaju cijeli smisao poruke. To su riječi ‘draga djeco’. Gospa se prema nam odnosi kao majka prema svojoj djeci i zato da bismo razumjeli Gospinu poruku, treba biti kao dijete – ne u doslovnom smislu, nego imati čistu dušu kao dijete. Isus u evanđeljima često koristi dijete kao uzor kako bi pou-

čio svoje učenike. Zato mi, mladi i odrasli, od djece možemo naučiti minimalno tri stvari kako bismo poboljšali svoj kršćanski život.

Prvo: Dijete ne može živjeti samo. Ono ovisi o svojim roditeljima, a mi odrasli često mislimo da nam nitko ne treba pa mislimo da nam ne treba ni Bog. Kad nam Gospa kaže 'draga djeco', želi nam reći: Kao što dijete ovisi o svojoj majci, o odraslima, tako i vi morate ovisiti o meni, bez mene, bez moga sina ne možete živjeti.

Drugo: Kad gledamo djecu, vidimo njihovu iskrenost. Djeca ne znaju lagati, ne znaju se pretvarati. Ako nešto lažu mi to brzo vidimo. Naprotiv, mi odrasli smo profesionalci da glumimo, stavimo masku i nitko ne zna šta se događa u nama. Nije problem što ne želimo otkriti svoju svetinju, svoj privatni život, ali često je problem kada tu masku stavljamo u molitvu, kada glumimo pred Gospom, pred Bogom. I kao što je dijete iskreno, tako i mi trebamo biti iskreni prema njoj, prema Isusu Kristu. Bez glume, jer Isus zna što se nalazi u našem srcu.

Treće: Možda i najvažnija stvar koju možemo naučiti od djece je opraštanje. Djeca vam brzo opraštaju. Oni nisu kao mi odrasli da kada me netko povrijedi da to pamtim i čekam trenutak kada ću se osvetiti. Isus u evanđelju kaže: Praštajte! Kad ga Petar pita: Koliko puta? Isus kaže: Sedamdeset puta sedam. Želi reći praštaj stalno. Logika kršćanskog života je da opraštamo jedni drugima jer nam je Isus oprostio s križa, ali nekad prođe cijeli život da mi nismo sposobni reći riječ oprosti".

Nakon ovoga uvoda koji od nas traže riječi „Draga djeco“, kada bismo trebali OVISITI O GOSPI, TREBALI BITI ISKRE-

NI U SVOJIM MOLITVAMA I ODNOSIMA U MOLITVI, PREMA BOGU I DRUGIMA i kada bismo trebali OPRAŠTATI jedni drugima, onda Gospina poruka koja slijedi je i te kako duboka i učinkovita i i te kako nam nešto govori.“ – rekao je fra Jure.

SVJEDOČANSTVA

Prvo svjedočanstvo imao je svećenik iz Španjolske Litus Ballbé Sala (40). On je posvjedočio o tome kako je u Međugorju pronašao smisao svog života, radost u svom svećeničkom pozivu, ali i snagu za izaći iz krize poziva. Posebno je pozvao sve svećenike koji su u krizi poziva, da ne posustanu, da traže pomoć, razgovaraju sa svojim biskupima, traže molitvu i Gospu i da će im Ona sigurno pomoći.

Drugo svjedočanstvo bilo je svjedočanstvo bračnog para iz Italije: Marco i Daniela Rossi. Oni su posvjedočili kako se njihov brak zamalo raspao zbog prakticiranja newageovskih praksi: Tibetanskih rituala i Reikija, ali su zahvaljujući Međugorju i molitvi te snazi sakramenta ženidbe uspjeli spasiti i obnoviti svoj brak. „Moj otac je uvijek govorio – obitelj je stanica društva. Ako se ona raspadne, sve se raspada. Dragi mladi, potrudite se i kao što je govorio sveti Ivan Pavao II.: Uzmite Isusa i zajedno s Isusom uzmite u ruke vaš život i napravite od vašeg života remek djelo“, uputila je mladima snažnu poruku Daniela.

RED PJESME I PLESA, RED RIJEČI

Između kateheze i svjedočanstava bile su dugačke plesne i pjevačke pauze koje su učinile da cijeli vanjski oltar i prostor ispred njega postanu jedna velika pozornica na otvorenom. U njoj je svatko bio protagonist i svatko je bio važan!

POSILIJEPODNEVNI PROGRAM TREĆEG DANA

Poslijepodnevni program započeo je u 16 sati svjedočanstvima. Nakon svjedočanstva iz Latvije, posebno interesantno svjedočanstvo bilo je ono fra Ivica Vrbića, 43-godišnjeg hrvatskog kapucina iz Zavidovića (srednja Bosna) koji posljednjih 9,5 godina djeluje kao misionar u Boliviji. Fra Ivica je ispričao o svom teškom djetinjstvu, rano je ostao bez majke, u prometnoj nesreći, kada je imao dvije godine pa je brigu o njemu preuzela njegova baka Kata, njegova kako je kazao druga majka, a kasnije je otkrio i treću majku – Blaženu Djevicu Mariju. Nakon svećeničkog poziva osjetio je i poziv u pozivu – postati misionar. Nakon borbe i inzistiranja, konačno je dobio destinaciju – Bolivija. Mladima je ispričao mnoge dogodovštine i probleme, ali i čudesnu Božju asistenciju i blizinu. „Kada nailazim na poteškoće, na blatnjave putove

ili bezizlazne situacije, onda se sjetim da će sve jednom sigurno proći. Uvijek dođe kraj dana, a s njime i ispunjenje zbog svega što sam uspio napraviti“, objašnjava. Prije nekoliko godina, na sam blagdan Cvjetnice, svojim misijskim vozilom je krenuo u obilazak filijala. Kada je odslužio mise u četiri sela i krenuo prema petom, nebo se odjednom zamračilo. Počela je padati obilna kiša koja je raskvasila zemljani put. Fra Ivica je duboko u sebi osjetio kako ne smije odustati i nastavio je vožnju prema vjernicima koji su ga iščekivali. U jednom trenutku kombi je zaglavio u dubokom blatu. Fratar se našao sam na osamljenom mjestu, okružen samo blatom i mokar od kiše.

Na suvozačevu mjestu je bila posuda s posvećenim hostijama. Pogledao je prema posudi i izgovorio: „Isuse, ako ne želiš da mi sada spavamo u ovom blatu, izvoli guraj!“ Nakon toga je ponovno sjeo u automobil, ubacio u brzinu i uspio izvući automobil iz blata. „To je samo jedna u nizu bezbroj situacija u kojima je Bog na čudesan način pokazao svoju prisutnost. Misionari vjeruju kako su čuda opipljiva stvarnost“, kazao je fra Ivica Vrbić. Posebnu poruku uputio je mladima: „Sve ono što ste učinili jednom od ove moje braće, meni ste učinili“ – kazao je Isus. I ovdje među svim ovim mladima volio bih još jedanput ponoviti, Gospodin neke od vas poziva da budete misionari, svećenici, redovnici, redovnice, ali vas isto tako poziva da budete sveti muševi i žene, očevi i majke. Ali na poseban način Gospodin želi konkretne odgovore od onih koje poziva u svoje sveto zvanje. Želim vas pozvati da molite Duha Svetoga i da ga pitate 'Gdje me ti želiš vidjeti?'

Kad je Marija čula glas Duha Svetoga, ona je ustala i pohitala u gorje svojoj rođakinji Elizabeti koja je bila u potrebi. I ono što bih ja želio je da i vi nakon ovog Festivala ustanete iz svoje mlakosti, iz svoje bijede, svoje tromosti i da pohaite tamo gdje vas Gospodin treba, gdje vas

Duh Sveti šalje i da tamo budete od kristi. Jer onaj koji Krista nosi u srcu, toga Isus šalje onima koji su u potrebi, a onaj koji srce zatvori Gospodinu, zatvorit će ga i svima onima koji su u potrebi. Volio bih da i vi u svojim životima ostvarite ono što je Marija svojim DA učinila, a to je da je donijela Isusa ovome svijetu.“ – zaključio je svoje nadahnjujuće svjedočanstvo fra Ivica.

EUHARISTIJA SE NE MOŽE GLEDATI PREKO TELEVIZIJE, NEGO SE TREBA DOŽIVJETI I BLAGOVATI

Svečana sveta misa započela u 19 sati, nakon molitve krunice koju su predmolili mladi na različitim jezicima. Predslavitelj je bio fra Zvonimir Pavičić, u suslavlju fra Branka Radoša i ostalih 616 svećenika. Među njima bula su i tri biskupa mons. Aldo Cavalli, mons. Everardus Johannes de Jong i mons. Vlado Košić.

Fra Zvonimir je u svojoj propovjedi rekao kako je Isus na gori Tabor pokazao učenicima svoje pravo lice. Isus je znao da će ga njegovi učenici napustiti i zaniijekati, i znao je da im je potrebno ohrabrenje da budu jači kad dođu kušnje. Interesantno je kako Isus vodi pojedine kojima se objavljuje, a onda njih šalje da svjedoče zajednici – Crkvi. I sam je Isus rekao: „Blaženi oni koji ne videše, a vjeruju!“ Učenici su povjerovali Petru, Ivanu i Jakovu i ovo svjedočanstvo stoji u zapisima Crkve.

Gora ima puno značenja, obično, kao i u slučajevima Mojsija i Ilije, baš na brdu oni kušaju Božju blizinu i dobivaju svoje poslanje. I Isus se na gori predaje Bogu i iskustvu Božje prisutnosti.

Apostoli su bili zapanjeni SLAVOM BOŽJOM i bili su prestrašeni jer su čuli nešto što je dosad bilo nečuveno. Isus je bio i na drugoj gori – Maslinskoj – gdje je doživio muku i križ. Imamo li mi hrabrosti ići na obje ove gore, goru Tabor – mjesto slave i goru Maslinsku gdje nas čeka poniženje – upitao se fra Zvonimir.

I euharistija je jedna gora gdje se događa preobraženje, bijele hostije u Tijelo i Krv Kristovu. I svaki oltar (zato je povišen) je jedna gora – na kojoj se događa Tajna vjere. Zato trebamo što češće dolaziti na ovu goru Euharistije, kako bi se sami preobražavali gledajući slavu Božju i blagujući je. Pozvao je mlade da budu posebno pažljivi na opasnosti prevelike izloženosti ekranima i virtualnom, zamišljenom svijetu, koji ne može ispuniti čovjekovu potrebu za drugim, koji onda stvara tjeskobu, nemir i frustraciju.

„Dragi mladi, budite promjena koju ovaj svijet treba, ne na društvenim mrežama, nego u stvarnom životu, ne budite oni koji samo promatraju, nego oni koji djeluju!“ – snažno je pozvao mlade fra Zvonimir.

MOLITVA PRED KRIŽEM I MEDITACIJA SA SVIJEĆAMA

Iza svete mise uslijedila je molitva pred križem i meditacija sa svijećama. Ova molitva je snažan duhovni čin koji se često izvodi u katoličkoj tradiciji. Križ simbolizira Isusovu žrtvu, a paljenje svijeća je znak molitve, nade i svjetla. Ovo su i najdojmljiviji trenutci Mladifesta, kontrasti svjetla i tame koji simboliziraju borbu dobra i zla u nama.

U Međugorju ova molitva ima posebnu dimenziju: Od uskr-sne svijeće dolazi svjetlo, od Uskrslog Isusa i preko tebe i mene do drugih. Bit ove molitve je da svatko tko je prisutan ne pali sam svoju svijeću, nego čeka da do njega dođe svjetlo koje je poteklo od uskrsne svijeće, a zatim to svjetlo i sam daje drugima. Tako se vježbamo biti „primatelji i darivatelji“ Svjetla.

Ta mističnost tame koju pobjeđuje svjetlo, jedinstvenosti malog plamena i snage velike vatre u koju se svatko sa svojim plamenom pretvara u zajedništvo Duha Svetoga, dodirnula je sve prisutne u toj molitvi. Prema medijima govori se o brojkama između 30-40 000 vjernika, a ipak „svi smo se osjećali kao jedno“ – svjedoče oni koji su bili tamo.

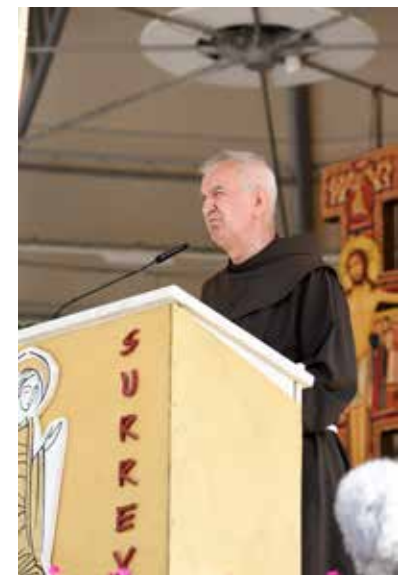

4. DAN MLADIFESTA: SVETOST JE – BITI MNOGI, A DISATI KAO JEDNO

A novi dan, četvrtak 7. kolovoza, donio je već novu dinamiku rasta. Poluoblačno nebo idealno je bilo za nesmetano sjedenje na vanjskim klupama oltara za vrijeme molitve i prve jutarnje kateheze koju je danas imao fra Jozo Grbeš.

FRA JOZO GRBEŠ MLADIMA: „Ti si kapetan svoje duše i ti si gospodar svoje sudbine!“

Fra Jozo je ponovno duboko zagrabio u stanje svijeta, stanje duša, probleme mladih, posebno ističući rastući problem navezanosti na digitalne medije. Stoga je istaknuo važnost DETOKSIKACIJE: „Ta detoksikacija (detox) obično se odnosi na proces uklanjanja štetnih

tvari iz tijela, pa nije li tako i s dušom? Moramo i nju očistiti! Moramo je neka-ko na površinu iznijeti, Bogu je donijeti, moramo biti svjesni tog procesa. Svi smo mi svjesni da je puno smeća oko nas, pa onda i dosta smeća u nama. O kako je važno razumjeti onu mudru riječ: Prijatelju, ti si kapetan svoje duše i ti si gospodar svoje sudbine! Nemoj koristiti isprike da ti je netko drugi kriv, ja osobno u to ne vjerujem. Ti si onaj koji odlučuješ što ćeš i kako ćeš! Pa kada čovjek odluči da to smeće makne iz svojih očiju, iz svoga uma iz svojeg vremena, onda će razumjeti drugi dio svog postojanja.

Draga mladosti: Međugorje je mjesto susreta. Vjerujem da ste susreli mnogo drugih ljudi. U ovim susretima se obogaćujemo. „Zatim je fra Jozo ispričao o jednom susretu koji je njega dirnuo, bio je to susret sa jednim 17-godišnjim mladićem koji je sam odbacio svoj moderni smartphone i uzeo onaj stari, tekstualni mobil, jer nije želio da mu on više 'krade vrijeme'. 'Bilo mi je mučno mjesec dana, ali sada mi je super i imam jako puno vremena – kazao je mladić i dodao: „Kada sam onda sebi rekao NE, svaki put dalje bio mi je lakše reći NE!“

„Pa ako taj 17-godišnjak može donijeti ovakvu odluku u svijetu koji je isključivo digitalan, šta je s nama? Čini mi se da je on već ušao u ovaj drugi dio života, postao je svjestan smeća koje mu dušu uništava, pa je sam sebi rekao ne može tako! Postao je svjestan one misli 'Ja sam kapetan svoje duše...'

Na kraju, draga mladosti. I mi to možemo učiniti i mi možemo brzo duhovno odrasti, ući u drugi dio svoga postojanja,

reći sebi 'mogu i ja tako', ili reći 'ovako više ne može', ili reći 'htio bih i ja biti sveta osoba kao on!' Naš životni cilj treba biti PO-STATI SVET! A to je moguće! – ohrabrio je mlade fra Jozo!

SVJEDOČANSTVA

Iza reda glazbe i plesa slijedilo je 10. svjedočanstvo Mladifesta. Imao ga je Keith Kelly iz Irske. Odrastao je u obitelji oca alkoholičara čiji je problem ostavio traume na svim članovima njegove obitelji. On je u sebi imao potisnutu ljutnju, koja ga je kasnije također odvela u devijantna ponašanja, ovisnosti i sukob sa zakonom. Ipak, nakon jednog čudesnog odlaska u Međugorje, s Brda ukazanja se vratio drugačiji. „Nakon Međugorja Marija je postala moja odgajateljica i majka pa sam počeo živjeti pet kamenova: svakodnevna molitva krunice, misa, ispovijed, čitanje Biblije, post – kaže Keith koji se u međuvremenu pomirio i sa ocem koji se također obratio u Međugorju. Danas je oženjen i otac je petero dječaka, radi s mladima i posebno preporuča u molitvu mlade iz Irske – da se vrate svojim kršćanskim korijenima.

I fra Zvonimir je nakon njegova svjedočanstva pozvao mlade da mole za zemlje zapadne Evrope u kojima se gasi vjera, iako je Keithovo svjedočanstvo pokazalo kako Bog ipak podiže svoje svjedoke.

Svjedočanstvo broj 11 bilo je malo posebnije od drugih. Imali su ga članovi centara mira koji se nalaze po čitavom svijetu. Oni su odlučili poruku mira širiti svijetom. U ime svih centara uvod u njihov rad je napravio Vedran Vidović, ravnatelj ICCM. On je pozvao mlade na evangelizaciju u današnjem vremenu, a predstavio je i IT kongres koji se održava u Međugorju te najavio sljedeći koji će se održati od 5. do 8. ožujka sljedeće godine.

Vedran je rekao kako trenutno u svijetu ima deset informativnih centara, a to su Centri za njemačko, španjolsko, englesko, talijansko, slovačko, ukrajinsko, rusko, kinesko, češko i portugalsko govorno područje, a u njima djeluje preko 150 volontera diljem svijeta. Ovi Centri se bave organiziranjem hodočašća, redovitih molitvenih susreta, molitvenih susreta i konferencija za mir. Najvažnije da se vidjelo kako tamo gdje djeluje Centar ili molitvena skupina vezana za Međugorje, tamo odmah i život župne zajednice postaje brojniji i bogatiji. Pozvao je i mlade na ovom Mladifestu, ako nema Centra na njihovom jeziku, da se jave pa zajedno pokušaju osnovati nove centre.

Zatim je o svom iskustvu putovanja posvjedočio i međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, koji je obišao neke od ovih centara u kojima je svjedočio, ohrabrio, susretao se s mnogima koji ne mogu doći u Međugorje, donosio Gospinu poruku...

Fra Danko Perutina, predsjednik Uprave Informativnog centra Mir Međugorje i jedan od duhovnika ovih centara, osim što je govorio o Gospinu majčinstvu, pozvao je mlade i da isprobaju molitvu srcem, pa su se svi skupa kratko pomolili.

Na kraju je Oriol Vives, predsjednik Fondacije Centro Medjugorje za španjolsko govorno područje predstavio rad centara, a na video zidu je prikazano kako izgledaju međugorski susreti diljem svijeta. „Gospa od nas traži da budemo zajedno i da svjedočimo. A kako bismo svjedočili, moramo živjeti Gospine poruke. Mladi, nemojte se bojati! Gospa vas treba. Gospa treba vašu pomoć! Živite poruke!“, poručio je Oriol Vives.

POPODNEVNI PROGRAM

Poslijepodnevni program započeo je u 16 sati. Na redu su bila svjedočanstva zajednice Cenacolo.

Završnu svetu misu predslavio je mjesni biskup mons. Petar Palić. U konceleciji su bili nadbiskup Aldo Cavalli, biskupi Vlado Košić, Everard de Jong, Guido Gallese i Domenico Sigalini te još 596 svećenika. Za vrijeme mise mladi su pred oltar donijeli platno na koje su pret-

hodnih dana ispisivali svoje molitve i zahvale.

Biskup Palić je na početku svoje homilije osvrćući se na geslo koje je mlade vodilo posljednjih dana u Međugorju „Hajdemo u Dom Gospodnji“ (Ps 122, 1), protumačio misna čitanja. Mlade je pozvao da ne odgovaraju riječima koje su naučili napamet, nego da odgovore svojim životom, a onda rekao kako je njegova želja za sve da prepoznaju „Krista kao vodu živu koja taži svaku vašu žed, kao čvrstu stijenu na kojoj ćete graditi svoj život, kao vjernog prijatelja koji hodi s vama prema kući Očevoj“.

Posljednja četvrta večer 36. Mladifesta, nakon klanjanja Presvetom oltarskom sakramentu, završila je POSLANJEM, odnosno darivanjem krunice predstavnicima mladih iz 71 zemlje iz kojih su na ovaj Mladifest došli hodočasnici. Darivali su ih mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj Trebinjsko-mrkanske biskupije mons. Petar Palić i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli.

„Dragi mladi, prihvatite krunicu, tj. Marijinu ruku koju vam pruža da kroz

život hodite s Isusom i s Marijom i da učite od njih! Budite evangelizatori u svojoj obitelji, u svome gradu, u svojoj zemlji“, rekao je međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, a ovim darivanjem i oni su pozvani u svoje zemlje, u svoje obitelji i župne zajednice darivati ono što su primili u Međugorju.

U KRIŽU JE POBJEDA I SPAS

Sveta misa u 5 sati izjutra na Križevcu, koju je predslavio međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić uz koncelebraciju 84 svećenika. Stotine mladih penjalo se cijelu noć na Križevac, neki su tu i prespavali. U svojoj se propovijedi osvrnuo na prošlost ovog mjesta i poruku koju šalje za budućnost:

„Nalazimo se na kraju našega druženja, ove naše duhovne obnove u Međugorju. Započeli smo ju na Brdu ukazanja, a završavamo ovdje na Križevcu. Ovo je mjesto vjere. Mjesto na kojem su župljani podigli križ, kako bi dobili blagoslov od Boga, kako bi ih Bog sačuvao od

nevolje, te kako bi im ovaj križ pomogao da vjera ostane jaka u narodu. Križ je uvijek znak. Znak pobjede. Znak nade. Kristov križ uvijek pobjeđuje.

Ne smijemo odbacivati križ koji nam život donese. Nego ga trebamo spremno prihvatiti i nositi. Kao što je on nosio svoj križ. Iako je to teško, zahtjevno, ipak je spasonosno. Tko je spreman nositi svoj križ, spreman je krenuti za Isusom. Onaj koji ide za Isusom taj uvijek ide prema spasenju, prema nebu prema vječnosti.

Ovdje smo podno ovoga velikoga križa. I ovaj križ nam pravi sjenu od sunca. Daje nam zaklon. Ovaj križ je velik. Velik je jer je Isusov križ. Moj i tvoj križ je puno manji. Sigurno je manji. I zato se trebamo sjetiti ovoga: Kad nam naš životni križ bude pretežak, sve što trebamo učiniti jest stati u sjenu Isusova križa. Tada nestaje svaka nemoć, svaka bol, svaka tjeskoba.

Isusov križ nam donosi spasenje, daruje nam snagu da i mi možemo ponijeti svoj križ. Dragi mladi, neka križ bude naš znak. Znak da smo živi. Znak da imamo snage. Znak da je Isus uz nas i da s njim uvijek pobjeđujemo!“

Na kraju je pozvao sve prisutne: „Neka nam ovi protekli dani dadnu snage da nastavimo živjeti svoju vjeru kad se vratimo u svoje zemlje, svoje obitelji, na svoja radna mjesta. Budite Gospina djeca. Živite po njezinim porukama. I bit će vam dobro! Bog vas blagoslovio!“

36. MLADIFEST

SVJEDOČANSTVA SUDIONIKA

OVI MLADI POKAZUJU KAKO VJERA NIJE MRTVA

SAVIO CVRIL KOCHERRY ima 27 godina, sjemeništarac je i dolazi iz Kanade. Po nacionalnosti je Indijac, ali je s obitelji, kada je imao 8 godina, došao u Kanadu, u Ontario. Sada je po prvi puta u Međugorju, ali nije znao da dolaze na Mladifest. U njegovoj grupi od 22 hodočasnika iz okolice Ontaria nalazi se jedna osmeročlana obitelj, parovi, samci i on seminarista. Za vrijeme studija doživio je obraćenje preko jedne grupe katoličkih studenata. I koračajući u vjeri, sazrijevao je i njegov poziv na svećeništvo. Prvi dojam s Mladifesta je: „Vau, ovdje je toliko ljudi! I super mi je da mladi ljudi mogu vidjeti ovdje druge mlade ljude, to je tako snažno svjedočanstvo da vjera nije mrtva, vjera je živa. I za mene je pravo čudo, ne mogu zamisliti zašto je ovoliko puno ljudi došlo u ovo 'mjesto usred ničega', ovu malu Hercegovinu, osim da oni doista vjeruju da se ovdje ukazala Kraljica Mira i da se nastavlja ukazivati – i to je tako snažno. Iako nisam ništa specijalno doživio, imam spoznaju da me Bog s nekim ciljem ovdje doveo, i u to čvrsto vjerujem. Ono što me najviše dotaknulo ovih dana su svete mise: kada vidim onaj veliki broj svećenika kako izlazi među ljude noseći pričest, a ljudi stoje u redovima poput prosjaka, kao da žele reći – daj mi, treba mi! Moja poruka mladima je: Dodite u Međugorje ako možete, a ako ne možete doći, Gospa će vas svejedno voditi gdje god da ste, samo joj vjerujte da će vas ona dovesti svome Sinu!“

Vratite se Kristu!

STEPHANE BAUMANS ima 35 godina i dolazi iz grada Liège u Belgiji. Po profesiji je učitelj engleskog i nizozemskog jezika i već 10 godina to predaje u školi. U Međugorju je po prvi puta na preporuku prijatelja koji mu je rekao kako mora ovdje doći. Ovdje je s grupom od 45 ljudi. Najviše mu se sviđa kada se plesom i pjesmom slavi Boga

zajedno sa tisućama ljudi oko njega. Također mu se sviđaju kateheze koje su učinile da se nešto duboko u njemu pomiče i da počinje na jedan drugačiji način gledati na Boga iz jedne druge perspektive.

Stephane je bio kršten kao mali, ali nije živio vjeru, bio je ateist. Obratio se sa 24 godine i to je bilo jedno 'intelektualno obraćenje'. Pročitao je katekizam Katoličke Crkve i onda je rekao sam sebi – ako je sve ovo istina, onda ja zaslužujem ići u pakao'. Tada je počeo razmišljati o ideji da ide na ispovijed i ta je borba trajala 3-4 mjeseca, a kada je konačno otišao, nakon što ga je svećenik odriješio, osjetio je silno olakšanje i osjetio je kako vjeruje. Ta je vjera postala stvarno živa, kad je svjedočio čudesnom ozdravljenju od bolova u leđima njegove bake na jednom karizmatском susretu. Njegova poruka mladim ljudima je: „Iskreno promislite o vašim grijesima i vratite se Isusu Kristu!“

BUDITE INSTRUMENTI OPRAŠTANJA

IUSTIN CALIN je već puno puta bio u Međugorju, prvi puta je to bilo 2018., a zadnje četiri godine pjeva u internacionalnom zboru Mladifesta. Ovdje dolazi jer je Međugorje mjesto milosti u kojem traži nadu i radost, a isto tako stavlja na raspolaganje Bogu dar koji mu je on dao, a to je lijepi glas.

Iustin ima 27 godina, završio je glazbeni konzervatorij, master i sad je profesor lijepog pjevanja. Uvijek je bio vjernik, jer je odrastao u domu koji su vodile časne sestre u jednom samostanu budući da su ga roditelji napustili kada je bio samo 2 tjedna star. Časne sestre su se pobrinule za njegov odgoj i obrazovanje. Tako je već odmalena sudjelovao u liturgiji i pjevao. Ali naravno život je donio svoje uspone i padove. Ne sudi svoje roditelje, jer vjeruje kako je Bog imao plan za njegov život.

Pjevanje u zboru je za njega jedno prelijepo iskustvo, posebno jer tako može Bogu vratiti ovaj dar pjevanja. U svemu gleda naći priliku za rast, posebno u Međugorju pokušava promijeniti stvari koje još nisu dobre unutar njega.

Ove godine kaže kako su svi pod dojmom ove Jubilejske godine koja je za mnoge bila vrlo zahtjevna. Puno mladih sudionika, a i neki u zboru, bili su na Jubileju mladih u Rimu, pa se osjeća umor. Za razliku susreta u Rimu koji je bio više formalan, ovdje u Međugorju je sve prisniji i više dotiče srce: tišina, klanjanje, molitva... Njegova poruka mladima je: „Nastavite imati nadu jer nade nedostaje. Nada dolazi zajedno s mirom i ljubavlju, ali najviše iz opraštanja. Danas živimo u teškim vremenima kada mir nije više najvažniji jer mislim da rat puno više puta počinje iz te nesposobnosti da se oprost. I ako mi uspijemo opraštati, onda uspijevamo biti i bliže Bogu. Zato, trudite se, dragi mladi, biti neprestano instrumenti opraštanja u ljubavi, a najviše u prihvaćanju onog drugog koji vam je blizu.“

VAŽNO NAM JE NOSITI OVO ISKUSTVO VJERE U NAŠU ZEMLJU

Na Mladifestu je sudjelovala i grupa od 80 hodočasnika iz Urugvaja. Od ovog broja, 40 mladih sudjelovalo je na Jubileju mladih u Rimu te se u ponedjeljak 4. kolovoza pridružilo ostatku grupe na putu za Međugorje. Kao duhovna pratnja imali su trojicu svećenika.

Iz Urugvaja su 26. srpnja krenuli za Rim gdje su ostali tjedan dana. U Rimu su bili smješteni u jednoj sportskoj dvorani koja je bila 2 sata vožnje udaljena od Vatikana. U njoj je bilo smješteno oko 500 mladih hodočasnika iz različitih zemalja i imali su samo 2 WC-a. „Ali iskustvo je vrlo lijepo, mladi su zadovoljni, sretni, unatoč slabostima organizacije koja je bila doista teška jer učiniti da sve štima za 1 milijun ljudi u napućenom gradu poput Rima i s velikim vrućinama, doista je nemoguće.“ – kaže don Marcelo, te dodaje: „Nakon mise sa svetim Ocem krenuli smo na aerodrom, na let za Dubrovnik. U Dubrovniku smo proveli noć i u ponedjeljak smo stigli na prvi dan Mladifesta. Ovdje se mladi osjećaju kao kod kuće, misa, pjesma, ples, ovo je jedno duhovno iskustvo koje na njih djeluje jako dobro!“

Rim i Međugorje su za mene dva potpuno različita iskustva. Ovdje se molitva i duhovnost živi cijeli dan, cijeli dan je program. U Rimu su po danu bili različiti programi u različitim crkvama, ali da se dođe do njih, nama je trebalo 2 sata vožnje autobusom. Dakle 4 sata vožnje ukupno, za mlade je to uz ovu vrućinu bilo prezamarajuće.

Ovdje smo smješteni na pet minuta od crkve, sve stigneš, možeš sve obići. Udaljenost je uistinu vrlo važna ako želiš doista pratiti neki program. Mladifest je uvijek jedan trenutak u kojem se duša doista uzdiže Bogu.

Za nas su oba ova iskustva obogaćujuća i korisna, jer nam trebaju kao hrana kad se vratimo natrag u našu zemlju koja je većinom ateistička, ovo nam treba

kako bi se učvrstila naša vjera.

Iz Međugorja se vraćaju tek 12. kolovoza jer sad još žele napraviti pravo međugorsko hodočašće sa obilascima Tihaljine, Širokog Brijaga, Mostara, Šurmanaca i drugih zajednica u Međugorju.“ – zaključio je don Marcelo, jedan od organizatora ovog hodočašća.

MEĐUGORJE JE ŠAMPION U ISPOVIJEDANJU I MOLITVI KRUNICE

Nakon završenog 36. Mladifesta, u Međugorju se još neko vrijeme zadržao poznati hrvatski svećenik, dominikanac p. Ivan Dominik Iličić. Kako je on s grupom mladih bio i na Jubileju mladih u Rimu, a zatim i na Mladifestu u Međugorju, zamolili smo ga da s nama podijeli svoje dojmove s jednog i drugog susreta.

„Na Mladifest ove godine nisam planirao ići jer sam vodio grupu od 40 mladih na Jubilej mladih u Rim. Neki od njih su

spontano odlučili doći i na Mladifest pa sam se i ja uspio organizirati u vrijeme svog godišnjeg odmora i doći na zadnja tri dana Mladifesta i zbog toga mi je uistinu drago.

To je malo naporan scenarij, ali isplatilo se, pogotovo zato što su neki od mladih došli prvi puta na Mladifest i pod velikim su dojmom.

I Jubilej mladih s papom i Mladifest su događaji s posebnim autentičnim katoličkim (sveopćim) iskustvom. Na mlade uvijek djeluje pozitivno i ohrabrujuće za njihovu vjeru kad vide mnoge druge mlade iz mnogih zemalja kako vjeruju u Krista i svetu Crkvu te se povezuju oko stola Gospodnjega na euharistiji. Zbog veće mase mladih na Jubileju mladih gdje je na vrhuncu susreta, na zajedničkoj misi s Papom Lavom XIV. bilo milijun ljudi, to iskustvo je možda i snažnije nego na Mladifestu. Pretpostavljam da je mladima lakše doživjeti i važnost Pape i postojanja Crkve kao institucije na takovom događaju.

S druge strane, Jubilej mladih je i naporniji susret jer je nužno hodati 5 kilometara sa svom potrebnom opremom za spavanje na bdijenje dan prije mise s papom i nakon slabo prospavane noći na otvorenom i nakon jutarnje mise s Papom potrebno je već pomalo umoran hodati tih istih 5 kilometara po velikoj vrućini sa stvarima na leđima i snaći se u ogromnoj gužvi nakon mise s Papom i izvući se do svog smještaja.

Na Mladifestu nema takvog izazova mladima u smislu napornog hoda i spavanja na otvorenom i gužvi te vrste, ali je fenomen da su mladi već 36 godina spremni na izazov da se u špici sezone, „kupaju“ u svom znoju na vrelom hercegovačkom kamenu kako bi bili dionici Mladifesta i da im to nije teško jer očito znaju koliko je Mladifest milostan i poseban događaj.

Mislim da na Mladifestu mogu snažnije doživjeti važnost svete ispovijedi jer je Međugorje uistinu ispovjedaonica svijeta i da im je ovdje lakše doživjeti važnost katoličke marijanske duhovnosti i moljenja krunice. I Jubilej mladih i Mladifest povezuju mlade katolike iz cijeloga svijeta i uistinu pomažu mladima da nastave svoj životni hod s Kristom i Crkvom te nastave još snažnije živjeti i svjedočiti svoju vjeru kad se vrate u svoju svakodnevicu.“ – rekao nam je p. Ivan Dominik.

Dječice, borite se za svetost svakog života!

Draga djeco! U ovom milosnom vremenu, kad mi Svevišnji dozvoli da vas ljubim i vodim putem svetosti, Sotona vas želi zapetljati užem nemira i mržnje. Ne dozvolite mu da prevlada, nego, dječice, borite se za svetost svakog života! Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

„U ovom milosnom vremenu, kad mi Svevišnji dozvoli da vas ljubim i vodim putem svetosti, Sotona vas želi zapetljati užem nemira i mržnje.“

Znamo, Međugorje je Gospina škola u kojoj nas uči kako živjeti evanđelje. U ovoj poruci podsjeća nas – jer zaboravimo – da je vrijeme u kojem živimo milosno. Iako je teško i napeto, s mnogo sukoba i ratova, ipak je ovo vrijeme milosno zbog toga što je Bog dopustio Gospi da nas ljubi i vodi putem svetosti. Tko je svjestan da je ovo vrijeme milosno, ne će ga propustiti i ne će dopustiti da tek tako pored njega prolazi, nego će nastojati intenzivno ga živjeti.

Kao Adama, Evu i Isusa tako Sotona pokušava i nas odvojiti od Boga i povesti za sobom. Danas mu je posebno namjera „zapetljati nas užem nemira i mržnje“. U okolici

Međugorja se kaže za onoga tko je sklon laganju: „Šta petlja!“ Sotona je otac laži, on je taj koji petlja.

Svatko tko je radio s užetom, zna kako se uže može zapetljati. Tom slikom Gospa se služi da nam otvori oči za ono što Sotona namjerava s nama: Želi nas „zapetljati“ da ne znamo što je dobro, a što zlo, što je ispravno, a što nije, što je pravi, a što krivi put. Sotona nas može tako „zapetljati“, zaslijepiti da ne znamo da smo zapetljani. Mnogi ljudi danas ne misle da su slobodni, a zapravo su zapetljani u zlo, zaslijepljeni zlom.

Kako Sotona to čini? Nemirom i mržnjom. Kad je u čovjeku nemir – primjerice zato što je povrijeđen – zapetlja se, nije sposoban razlučiti što je istina, a što njegova umišljenost i laž. Još je gore kad je u njemu mržnja koja ga zaslijepi da se potpuno zapetlja u zlu, da iskrivljeno gleda druge, da je slijep za svoje stanje.

„Ne dozvolite mu da prevlada, nego, dječice, borite se za svetost svakog života!“

Gospa ne kaže: Ne dopustite Sotoni da vlada. Ne, nego da ne prevlada, jer dobro zna da smo ljudi, što znači slabi i da je Sotona lukav. Ne možemo učiniti da Sotona ne djeluje u svijetu, ali ipak nešto možemo: Možemo ne dopustiti mu da u nama i među nama prevlada. Dakle, Sotona će uvijek pokušavati i nikad ne ćemo biti potpuno zaštićeni od njegovih pokušaja, ali ipak možemo ne dopustiti mu da prevlada.

Konkretno: Netko me povrijedi ili mi učini nepravdu. Ja ću se uznemiriti, naljutiti. To je ljudski, ali tada trebam pripaziti da Sotona ne iskoristi tu situaciju, moju bol i ne zarazi me mržnjom i neprijateljstvom. Ako to uspije, prevladao je. No ako se ja osjećam povrijeđeno – što je normalno – ali ne dopustim Sotoni, zlu da me pobijedi, da me povede na svoju stranu, da i ja mrzim, već se u molitvi trudim oko nutarnjeg ozdravljenja, oko slobode, tada Sotona nije prevladao.

Kako ćemo to uspjjeti?

Borbom. Borba znači ne pustiti da nas rijeka nosi kamo i kako hoće, nego se boriti. Znamo, samo živa riba pliva uzvodno. Boriti se znači da ipak možemo nešto promijeniti, da ne smijemo biti pasivni. Postoje dvije vrste borbe: Možemo se boriti protiv ili se boriti za nešto i nekoga. Gospa želi da se borimo „za“, za svetost života, i to svakog života.

Koja je razlika između jedne i druge borbe?

Mariju uznesenu na Nebo umjetnici obično prikazuju licem i očima usmjere-

nu prema nebu, s rukama prekrštenim i položenim na grudi, sa zmijom ispod nogu. To je Marijina borba. Kad gazi zmiju, Marija ne cilja na nju nogom kako bi je zgazila. Kao da to čini nezainteresirano, bez borbe, bez želje i namjere da je zgazi i pobijedi. No ipak je gazi. Ipak je pobjeđuje.

Zašto Marija na takav način pristupa đavlu? Zar se ne bi trebala više truditi kako bi zgazila zmiju i time dala primjer borbe protiv zla i Zloga?

Možda nam je čudno, ali način kako Marija pobjeđuje đavla potpuno je suprotan borbi. Marija se ne bavi zmijom. Zmija je tu, ali za Mariju kao da je nema. Njezin pogled nije usmjeren na zmiju nego na Boga. Cijelo njezino biće, i lice i oči i ruke, sve čezne za Bogom. Potpuno je njemu predana. Sva je njemu izručena. Potpuno mu je okrenuta. Samo joj je Bog važan. Pogled joj od njega nitko i ništa ne može odvratiti.

Marija se ne bori protiv đavla nego živi za Boga. Otvaranje Bogu i predanje cijelog svog bića Njemu jedina je njezina želja i briga. A upravo to je pobjeda nad zlom, jer Zli ništa drugo i ne prizeljuje nego jedino – borbu! „Sidi s križa!“ pozivali su Isusa. *Sidi pa se suprostavi, bori se, odgovori na ovo što ti se događa!*

Svojom lukavošću Zli želi navući čovjeka da mu se suprotstavi pa da preuzme njegova pravila igre i počne djelovati po logici *oko za oko, zub za zub*. Kad čovjek na to pristane, zlo se širi, a đavao likuje. Kako mu je bilo drago kad je Petar isukao mač iz korica i zamahnuo da brani Isusa!

Marija uznesena na nebo ne želi da se borimo protiv Sotone nego da se odlučimo za Boga i da ga stavimo na prvo mjesto u svom životu. Zove nas na svetost, a to je borba protiv Sotone. To je pravi način kako mu se oduprijeti. Nasuprot Sotoni koji želi rat i mržnju, Marija nas poziva da molimo i postimo srcem, da se otvaramo i potpuno predajemo Bogu.

U borbi protiv Sotone, koji uništava sve što je lijepo i dobro u ljudima, jedino *oružje* koje vjernici smiju imati su križ i krunica, jer zlo se ne pobjeđuje zatvorenim šakama nego otvorenim rukama u molitvi, ne vođenjem rata s nekog trona nego umiranjem na križu. Rat se ne može zaustaviti ratom, mržnja se ne može pobijediti mržnjom. Jedino ljubavlju.

Ova poruka u sebi krije puno toga. Što znači za svetost svakog života? Najprije, što je svetost?

Je li biti svet odgovor na Isusov zahtjev „Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!“ (Mt 5, 48)? Prijatelj Robert Lax upitao je Thomasa Mertona: „Tom, što želiš od života?“ Merton je odgovorio: „Pa, pretpostavljam da želim biti dobar katolik.“ Lax je uzvratilo: „Ne, ne, to nije dovoljno. Trebao bi htjeti biti svetac.“ Je li Isus oštar prema lijenom sluzi zato što je zakopao povjereni talent pa ne može rasti? Mnogi kršćani kao da ne žele biti savršeni, kao da su zadovoljni s biti prosječnim.

Što znači „za svetost svakog života“?

Najprije znači za svetost svoga života, ali i za svetost života ljudi s kojima živimo i radimo. Gospa je za nas primjer, uzor kako se boriti za svetost svakog života. U ove 44 godine Ona se za nas bori, Ona za nas živi, Ona sve čini da nam pomogne. To je ljubav. To je smisao Njezinih riječi: „Bog mi je dozvolio da vas ljubim.“

No još nešto sadržava u sebi ovo „svakog života“. I priroda je živa. Danas je upravo priroda ugrožena. Tko ju je ugrozio? Čovjek. Čovjeku je Bog povjerio ovaj svijet da ga nastavi voditi, graditi. Osposobio ga je za to, dao mu darove. No iz povijesnog iskustva znamo da čovjek postane opasan za sebe i za ovaj svijet, ako nešto važno zaboravi: da nije on stvoritelj nego da je stvoren i da postoji Stvoritelj iznad njega.

Zato nam je Božja riječ tako važna. „Sjeti se, Izrael!“ trajni je Božji poziv. Knjiga Postanka uči nas da ruku pod ruku trebaju

ići čovjekove mogućnosti, sposobnosti i moralna sposobnost. Zbog svojih sposobnosti (raspolaze genetskim podacima, umjetna inteligencija...) čovjek sebe smatra stvoriteljem. No znamo, kad čovjek ostane sam, kad živi bez svijesti o Stvoritelju, da prijeđe granice i da postane onaj koji uništava. Biblija (Knjiga Postanka, stablo spoznaje dobra i zla) kaže nam da moraju ići ruku pod ruku čovjekove mogućnosti i moralna sposobnost, znanje, tehničke sposobnosti i briga oko moralnog zakona u čovjeku. Kad čovjek ne raste u moralnoj sposobnosti, postaje opasan za sebe i za prirodu.

Što je to moralni zakon u nama?

Npr. u prirodi sam i čujem povik „pomoci“. Netko je u opasnosti. Tada ću u sebi osjetiti dvije želje: a) da mu pomognem (to se može pripisati nagonu stada, i životinje pomažu jedna drugoj); b) da mu ne pomognem, jer se bojim za sebe (nagon samoodržanja). No uz ova dva poticaja osjetit ću još jedan: c) poticaj da TREBAM, čak da MORAM pomoći čovjeku u opasnosti, tj. da trebam slijediti onaj prvi poticaj i nadvladati onaj drugi koji me poziva da izbjegnem tu situaciju.

Je li Božja riječ i kritička riječ Crkve pokušaj ograničavanja slobode znanosti, sprječavanje tehničkih mogućnosti ili obrana Božje slobode i čovjekova dostojanstva? Božja riječ i molitva mogu spasiti čovjeka od njega samoga i spasiti prirodu. Jedan znanstvenik je govorio kako bi svaki znanstveni laboratorij trebao imati kapelicu klanjanja da znanstvenik najprije uđe u kapelicu, a tek potom u laboratorij.

Istina, čovjek je sposoban svojim razumom napraviti čudesne stvari. Primjerice, atomsku bombu. Čudo, zar ne? Ovisi iz koje perspektive gledamo: Iz perspektive onoga koji je baca pa ispod sebe iz zrakoplova promatra što se dolje dešava ili iz perspektive onoga dolje na koga pada bomba. Kad je samo razum norma, tada je rezultat nerazumno ponašanje. Primjerice, zagađenje i uništenje prirode (kažu da će do 2050. u oceanima biti više plastike nego riba).

Čovjek može izgubiti moralnu sposobnost, izgubiti osjećaj za dobro i zlo. Savjest mu može otupjeti, biti iskrivljena. Čovjek može ne osjetiti i ne prepoznati da ga je Sotona zapetljao užetom nemira i mržnje.

Evo nam prilike da se odazovemo na Majčin poziv! Svakome od nas pružena je šansa, milosni trenutak da se borimo za svetost! Možemo birati. Koja milost!

Priradio: Framaš

Mir počinje od srca

Krešimir
Miletić

Kolovoz je za mnoge vrijeme odmora. Tražimo predah od svakodnevnih obaveza, od tempa koji nas gura u užurbanost, u stres i razne vrste unutarnjih i vanjskih nemira. Neki odlaze na more, neki u planine, neki jednostavno „isključite“ sve što mogu. No, čini se da ni tada ne nalazimo pravi mir. Zašto?

Čini se da pravi mir – mir koji ne ovisi o okolnostima – ne dolazi izvana. On dolazi iznutra, iz srca koje je pomireno s Bogom, pomireno sa sobom i s drugima. Taj mir ne može se kupiti u turističkim agencijama ni uhvatiti bijegom u neki kutak zemljopisne karte. Taj mir je prije svega dar. Međugorje nam to neprestano svjedoči. U vremenu u kojem dominiraju različite notifikacije, sukobi, društvene mreže, preopterećenost informacijama i sveopća buka – Marija nas poziva na tišinu srca. Na molitvu, na post, na sbranost. Na povratak jednostavnosti. Na povratak Bogu. Gospa nas u Međugorju neprestano poziva na obraćenje srca – kao prvom i najvažnijem koraku prema

istinskom miru: u nama samima, u našim obiteljima, u Crkvi i u svijetu.

Što znači da mir počinje od srca? To znači da nema mira oko mene ako ga najprije nema u meni. Nema što dati drugima ako sam iznutra prazan, razbijen, izgubljen. I tu Gospa ne nudi instant-rješenja, nego poziv na put. Poziv koji zahtijeva odluku, svakodnevni trud i ustrajnost. U Međugorju taj put zovemo vrlo jednostavno: „Živjeti Gospine poruke.“

One nisu ništa novo, ali su novost za današnji svijet koji je duhovno dezorijentiran i često ranjen besmisлом. Post, molitva, euharistija, ispovijed, Sveto Pismo – to su Gospina sredstva mira. Jednostavna, ali snažna. Tko ih živi, taj postaje nositelj mira. Taj zrači prisutnošću Božjom. Taj više ne mora tražiti mir – jer ga nosi u sebi. U kolovozu, kad mnogi idu na odmor tražeći mir, Marija nas poziva na dublji odmor – odmor u Bogu. Ne radi se o tome da bježimo od svijeta, već da nađemo sidrište u sebi, u nutriini koja je tiho svetište Božje prisutnosti. I to sidrište u nama, nije tek potraga za samim sobom, već potraga za susretom sa živim Bogom koji nas želi susresti upravo u du-

bini našeg srca. Ondje gdje nema maski, prijetvornosti, naslaga različitih zaštita kojima se štitimo od susreta s istinom o sebi, o onome što jesmo i kakvi smo.

Mir nije odsutnost problema, nego prisutnost Boga usred njih. To je istina koju ne možemo čuti prečesto. Današnje poimanje mira često znači bijeg: od stresa, ljudi, odgovornosti, buk Sanjamo o trenucima bez obaveza, bez napetosti, bez ikakvih izazova. No život takvih trenutaka nudi malo. I Gospa nas ne vodi putem bijega, nego putem unutarnje snage koja dolazi iz susreta s Bogom. Mir koji ona nudi nije krhak poput stakla koje se razbije na prvu teškoću – to je mir ukorijenjen u Bogu, koji može stajati i kad sve drugo pada. To je mir koji je imao Krist dok je spavao u lađi usred oluje. Taj mir nije izvan problema, nego usred njih. Ne štiti nas od križa, ali nas osposobljava da ga nosimo s povjerenjem. I zato nas Gospa stalno vodi k molitvi, k euharistiji, k postu – jer tamo susrećemo Onoga koji je jedini izvor trajnog mira. Mir ne dolazi kad nestanu svi vanjski problemi, nego kad srce zna da nije samo – jer Bog je tu.

Marija zna kako nam je. Ona vidi koliko smo umorni, opterećeni, zbunjeni. Zato dolazi – ne da bi nam nešto uzela, nego da bi nas vodila natrag k Izvoru. I

zato je ovdje nazvana Kraljicom mira. To nije titula, nego ogledalo njezine misije. Kraljica koja vlada u tišini, nježnošću, strpljivošću. Kraljica koja ne prisiljava, nego poziva. Koja ne osuđuje, nego uzima za ruku. Koja ne zavarava, nego usmjerava.

U vremenu ratova, moralne zbunjenosti i duhovne pustoši, Međugorje je oaza. Ne kao bijeg iz svijeta, nego kao svjetionik u svijetu. Ovdje se događa nova evangelizacija – ne kroz spektakularne riječi, nego kroz preobražena srca. Toliki su ovdje doživjeli početak promjene: supružnici, ovisnici, mladi izgubljeni u noćima zabave i besmisla, svećenici, obitelji... Svjedočanstva ne prestaju. Međugorje ne samo da ne gubi zamah, već izgleda kao da se tek zagrijava. Jer poruka srca uvijek ostaje nova. A kako i očekivati išta manje od mjesta na kojem je Gospa nazočna na poseban način i na kojem ostvaruje svoj plan.

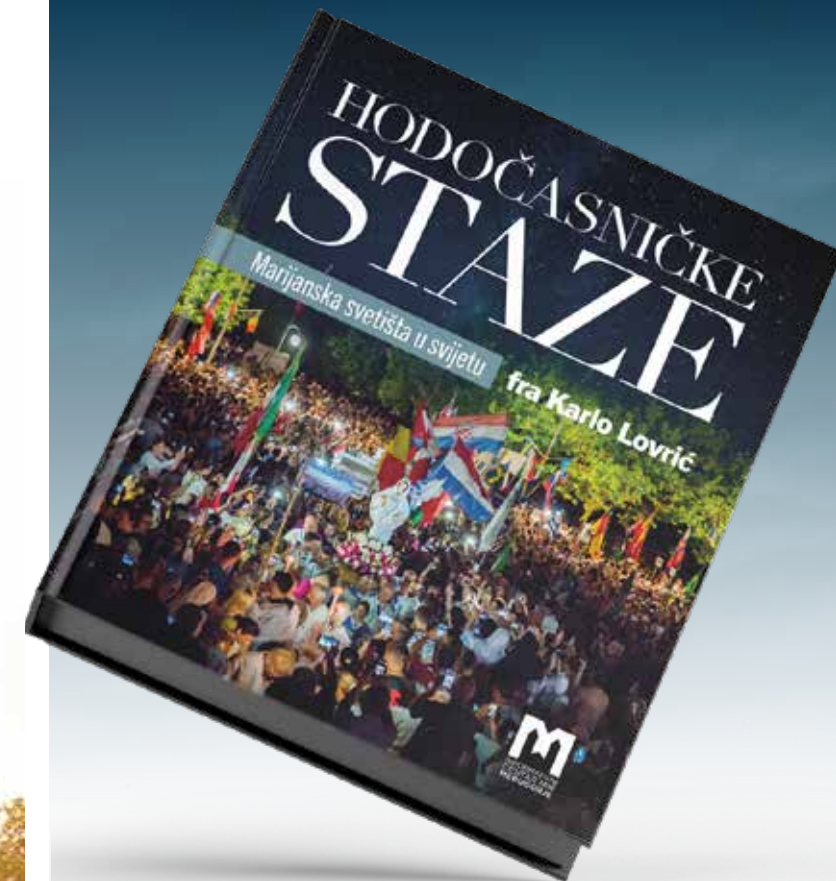
I zato, dok ovo ljeto korača svojim putem, dok dani polako klize prema jeseni, zaustavimo se na trenutak. Ne zbog vanjskih okolnosti, nego zbog onoga što u nama možda već dugo čeka na pažnju. Možda je baš sada taj trenutak za unutarnji povratak. Za novi početak. Za jednu malu, ali važnu odluku – da se ponovno usmjerim prema Bogu, prema tišini, prema miru. Da napravim korak obraćenja.

Ne mora to biti ništa veliko ni dramatično. Ne mora se vidjeti izvana. Jer prava promjena uvijek počinje u skrovitosti, tamo gdje se rađa ono istinsko. Obraćenje srca ne događa se pred publikom – događa se u tišini molitve, pred Presvetim, u svjetlu savjesti, u susretu s Gospom koja ne viče, već tiho šapuće.

Kao što ona dolazi tiho, majčinski, nenametljivo, tako nas i poziva da se vratimo izvanjskoj jednostavnosti i unutarnjoj dubini. U svijetu gdje se sve mora vidjeti, snimiti, objaviti – Gospa nas poziva da budemo nevidljivi svjedoci mira. Da budemo ljudi koji iznutra žive ono što svijet izvana ne razumije – ali osjeti.

Neka mir zavlada najprije u meni. Neka Duh Sveti najprije dotakne moje srce, smiri moje brige, izliječi moje rane. Tek tada taj mir može krenuti dalje – do moje obitelji, do mojih odnosa, do ljudi s kojima živim i radim. I sve dalje – do zajednice, do naroda, do svijeta. Ne moraš mijenjati svijet. Dovoljno je da dopustiš da Bog promijeni tvoje srce. Jer mir doista počinje od srca. I gdje se ono preda Bogu, tu počinje i obnova čitavog svijeta.

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Mi smo tvoja glina, a Ti naš lončar, Gospodine!

Braćo! Imamo blago u glinenim posudama, da izvanredna ona snaga bude očito Božja, a ne od nas. U svemu pritisnuti, ali ne pritiješnjeni; dvoumeći, ali ne zdvajajući; progonjeni, ali ne napušteni; obarani, ali ne oboreni – uvijek umiranje Isusovo u tijelu pronosimo da se i život Isusov u tijelu našem očituje. (2 Kor 4,7–9)

Mirta Miletić

Patnja ne daje odgovore, ali nas čini sposobnima za pitanja koja ranije nismo znali ni postaviti. U patnji čovjek prestaje biti gospodar svoga svijeta i počinje biti slušatelj – Božji učenik. Tada više ne traži smisao života u okolnostima, nego u odnosu: Tko je taj koji sa mnom nosi ovaj križ? Tko je taj koji čezne da mu pripadam u vječnosti?

Vjerujem da je sveti Pavao napisao ove retke polazeći od iskustva svog života. Ovo je njegovo iskustvo života s Gospodinom. I on je prepoznao vlastitu krhkost, ali i čudesno Božje djelovanje u vlastitom životu. Bog je uistinu po njemu napravio velike stvari. Ovako je Pavao živio svoje krštenje i ljubav prema Isusu koji mu je dao novi život. Srušio ga s konja, dao mu novo ime i poslanje. Promjenu srca i novi pogled. To jedino može Božja sila i snaga!

Uvijek me ovaj Pavlov tekst ohrabri i osnaži. Pogodi srž mog života. Kao da me vrati na postavke, na ono što je bitno za moj život. Podsjeti me da je u redu kada sam pritisnuta različitim obiteljskim problemima i izazovima. Podsjeti me da nije ništa novo ako sam lišena ljudskog razumijevanja i da će me život često udarati, ali ne ću pasti. Postoji Ruka koja me drži!

Razmišljam o toj glini koja je krhka i lomljiva, pa često tako gledam i sebe. Nestalnost u življenju evanđelja, ljudske slabosti i mane, obećanja Gospodinu koja nisam izvršila. Sve su to glinene posude u koju je stavljen moj život. Jedan i originalan. Neponovljiv. I u tu ljudsku glinenu posudu Bog po kršenju ulijeva svoju snagu. Evanđelje. Ta činjenica me rješava pritiska savršenosti. Doziva mi u pamet da imam Oca na Nebu i da netko brine o mom životu. Gospodin ne traži savršenstvo, već otvorenost. To je velika razlika. Traži otvoreno i iskreno srce koje se ne skriva i ne glumi pred Stvoriteljem. Njegova se sila i očituje u našoj slabosti. Kada smo slabi i tu slabost damo Gospodinu, onda smo zapravo jaki. Jer je On naša snaga. Zašto nam je to često teško?

Zato što volimo idealnu sliku sebe, zato što ne vjerujemo do kraja u Očevu Providnost i zato što želimo kontrolu nad svojim životom. Strah pred budućnošću nam krade ljubav i pouzdanje prema Gospodinu.

Često se u nama koji se zovemo Njegovim vjernicima događa da mrljamo kada nas život pritisne i počne obarati. Pitamo se „zašto?“. Patnju doživljavamo kao neuspjeh. Želimo odgovor na patnju i križ. No taj ćemo odgovor dobiti tek u Vječnosti. I nekako se cijelim bićem bunimo protiv teških životnih situacija. Svake sam nedjelje na misi (možda i svakodnevno), aktivan sam u župi, pomažem u župnom Caritasu, dajem milostinju, trudim se živjeti evanđelje. Pa zašto meni patnja? Ispada da ponekad svojim pobožnostima želimo spriječiti da se patnja dogodi. Želimo otkloniti križ iz naših života, od naše djece. A naš Gospodin Isus Krist koji je i sam prošao patnju poručuje ti kako je svaka patnja na rast. I kako dopuštajući patnju želi učvrstiti i produbiti tvoju vjeru. Želi te uza se. Želi cijelo tvoje srce. Želi te suočiti sa tvojom krhkošću, s tom glinenom posudom koja je tvoj život i traži tvoj vapaj. *Gospodine ne puštaj me! Ne puštaj!*

Postoje stvarnosti koje jedino patnja u nama može rastvoriti, oblikovati. Postoje dubine u čovjeku do kojih ne dopiru ni znanje, ni ugođa, ni ljudske riječi. To su nutarnje špilje, gotovo zatvorene komore duše, u koje ne ulazi sunčeva svjetlost, nego se tek mukom, kroz suze i šutnju, otvori pukotina. I tek tada – u patnji – čovjek počinje slušati onim dijelom sebe koji inače šuti. Kao da bol rastvori u nama vrata prema onome što u sebi ne razumijemo, a što nas ipak određuje.

Patnja ne daje odgovore, ali nas čini sposobnima za pitanja koja ranije nismo znali ni postaviti. U patnji čovjek prestaje biti gospodar svoga svijeta i počinje biti slušatelj – Božji učenik. Tada više ne traži smisao života u okolnostima, nego u odnosu: Tko je taj koji sa mnom nosi ovaj križ? Tko je taj koji čezne da mu pripadam u vječnosti?

Upravo u tom ključu možemo razumjeti riječi sv. Pavla koji kaže da je snaga u slabosti savršena. U patnji se lomi oholost, čisti pogled, raste suosjećanje. Neki ljudi nikada ne bi postali blagi, strpljivi, duboki – da nisu prošli kroz vlastiti Getsemani. Tuga je znala načiniti proroke, gubitak je znao oblikovati svetost.

To ne znači da patnju trebamo tražiti. Ne. Ali kad ona dođe, kao što dolazi svakom čovjeku, vjerniku i nevjerniku, tada ju možemo primiti kao dar koji preobražava – ako ga ne odbacimo. Jer neke istine o životu, o sebi, o Bogu – ne možemo razumjeti bez suza. One se ne mogu ni naučiti ni objasniti. One se rađaju u tišini trpljenja, oblikuju nas iznutra i ostavljaju pečat koji se više nikad ne briše.

Zato postoje stvarnosti koje jedino patnja u nama može rastvoriti – poput tvrdog sjemena koje puca tek pod pritiskom zemlje i tame, da bi iz njega izniklo nešto novo, živo, vječno. Gospodine, hvala Ti što si svoje blago povjerio nama – slabima, krhkima, slomljenima. Hvala ti što nas želiš za svoje suradnike baš takve kakvi jesmo. Hvala ti za Crkvu koja nas štiti i čuva dok prolazimo ovom suznom dolinom. Kad nas pritisne život, ti daješ snagu. Kad ne znamo kamo, ti si svjetlo. Kada nas odbace, ti nas grliš. Kad padnemo, ti nas podižeš. Neka se kroz našu slabost pokaže tvoja moć. Daj da poput Tebe nosimo križ, da u nama bude tvoj život. Amen.

MEĐUGORJE – MJESTO PROMJENA

+ Sestra Isabel Bettwy (1933. – 2025.)

U nedjelju 20. srpnja 2025., u Medicinskom centru Weirton u Weirtonu, Zapadna Virginia, nakon kratke bolesti preminula je sestra Isabel Bettwy. Sestra Isabel rođena je 4. studenog 1933. u Altooni, Pennsylvania.

Sestra Isabel maturirala je u katoličkoj srednjoj školi Altoona 1951. Nakon ispita zrelosti pridružila se Sestrama milosrdnicama Seton Hilla u Greensburgu, Pennsylvania. Stekla je diplomu iz matematike na Seton Hill Collegeu i magisterij znanosti iz fizike na Sveučilištu Purdue. Potom je sestra Isabel dugi niz godina predavala fiziku i matematiku u srednjim školama u zapadnoj Pennsylvaniji i Arizoni.

Početkom sedamdesetih, kao članica House of Prayer Experience u New Jerseyju, uključila se u evangelizacijski rad i karizmatiku obnovu. Godine 1976. sestra je počela djelovati na Franciscan University u Steubenvilleu gdje je osnovala i vodila Kršćanski konferencijski centar. Godine 1985. osnovala je i vodila Franciscan University Press i University Journeys. Utemeljiteljica je pobožne udruge Merciful Mother Association koja se bavi širenjem pobožnosti prema bl. Djevici Mariji. Nekoliko godina sestra Isabel služila je kao ravnateljica Nacionalnog svetišta Božanskog milosrđa u Stockbridgeu, Massachusetts. Sestra se povukla iz aktivne službe 2000. i vratila se živjeti u Steubenville, Ohio.

Svoje poznanstvo s Međugorjem povezuje s iskustvom Fr. Johna Bertoluccija. Naime, krajem 1982. Fr. John je stigao u Međugorje s jednim TV-timom komu je bio na čelu g. Bob Cavnar, američki veteran iz Drugoga svjetskog rata koji je bio vojni pilot na Pacifiku. Nakon umirovljenja posvetio se evangelizaciji i promicanju karizmatike obnove te je stigao u Međugorje – nakon mnogih peripetija i zaprijetki – u možda najteže vrijeme za Međugorje. Trebali su mnoštvo dopuštenja, a to bijaše vrijeme kad su svi koji su primali hodočasnike morali ih prijaviti u milicijsku postaju u Čitluku, noseći sa sobom njihove dokumente. Fr. John je bio

glasoviti TV propovjednik kao i govornik na skupovima u tandemu s franjevcem-trećoredcem Fr. Michaelom Sanlanom. Snimali su ovdje film za Božić i Novu godinu, na povratku su bili ispitivani u milicijskoj postaji u Čapljinu te su pušteni. Toliki su strah u postaji utjerali u njih da nikada više nisu stupili na tlo one države. Fr. Michael Scanlan TOR bio je ovdje u ožujku 1983. Slovio je kao propovjednik u cijeloj Americi, a bio je ravnatelj Franjevačkog sveučilišta u Steubenville-u. Za pohoda Međugorju družio se s vidiocima, otišao u posjet mjesnom biskupu mons. Pavlu Žaniću te mu uručio svoj pismeni 'statement' glede ukazanja i vidjelaca. Bijaše to krajnje pozitivno mišljenje koje biskup nije uvažio.

Sestra Isabel veoma je usko surađivala s Fr. Michaelom na Sveučilištu te je uz njegov blagoslov počela dovoditi studente sa Sveučilišta u Međugorje. Bijaše to vrijeme – kako ona sama govori u svome razgovoru iz 2006. – kad u Međugorju nije bilo 'pristojna' smještaja. Dvije-tri obitelji imale su kakav takav standard koji bi odgovarao zapadnim normama. Ali, svejedno. Bitno je bilo duhovno iskustvo koje su imali nakon hodočašćenja u Međugorje što ju je potaknulo da i u dubokoj starosti dolazi ovamo. Kad zbog poodmakle dobi nije više mogla organizirati hodočašća, mnoge su je turističke agencije u Americi poznavale i angažirale kao duhovnoga vodiča za hodočasnike. Dade se to iščitati i iz razgovora što ga je vodila 2006., a donosimo u našem Glasniku. Jer, ne živi se od standarda i dobrih jela, nego od svake Božje riječi. A ljudi upravo za tim žude.

Godine 1984. Sestra Isabel obnovila je svoje zavjete prema drevnom obredu Posvećenih djevice. Osnivačica je i ravnateljica Franciscan University Journeys te je vodila 85 hodočašća u Međugorje. Njezino 85. hodočašće dogodilo se kada je imala 85 godina. Sestra je autorica knjige „Ja sam čuvarica vjere“ (I Am the Guardian of the Faith: Reported Apparitions of the Mother of God in Ecuador) koja opisuje ukazanja Majke Božje u Ekvadoru. Bila je članica katoličke župe Trijumf Križa u Steubenvilleu, Ohio, i članica Zajednice Božje ljubavi u Steubenvilleu, Ohio.

Sr. Isabel Bettwy vodila je više od petnaest godina izdavačku djelatnost na Franjevačkom sveučilištu u Steubenvilleu, Ohio (SAD), gdje je objavljivala knjige o Međugorju i iz Međugorja. Zatim je organizirala hodočašća po cijelom svijetu. Neumorno je promicala istinu o ratu u Hrvatskoj.

Vrijedi istaknuti i njezinu ljubav prema hrvatskom narodu. Poglavitno pak njezinu zauzetost oko karitativne i humanitarne pomoći stradalnicima u ratu na ovim prostorima devedesetih godina. Zajedno je s fra Svetozarom Kraljevićem uz pratnju UN – vojnika išla u ratnu zonu Jablanice i Konjica. Bila je do kraja suosjećajna s patnjom našega naroda. Zajedno je s fra Svetozarom, Mr. Davidom Manuelom, zauzetim vjernikom iz Massachusettsa, osnovala CROATIAN FRANCISCAN EMERGENCY RELIEF FUND. Nazvali su fra Slavka Soldu koji je u to doba bio župnik u New Yorku da otvori bankovni račun za donacije za žrtve rata na ovim područjima.

Ona je preuzela na sebe brigu da će obavijestiti sve svoje poznanike iz svoga adresara diljem USA što je i učinila. Imala je tisuće adresa na koje se obraćala za pomoć stradalnicima. Samo Bog zna koliko je pomoći stiglo u novcu, hrani i drugim potrepštinama. Redovito su dolazili konjeteri iz hrvatske župe u New Yorku gdje je bio župnik pok. fra Slavko Soldo u Hrvatsku ali je isto tako kupovana i hrana ovdje u Hrvatskoj za one potrebite tako da se i na taj način pomagalo hrvatskom gospodarstvu koje je bilo ratom zahvaćeno. Samo je jednom prigodom kupljen cijeli tegljač mesnih konzervi u Podravci za ove prostore. Gospodin nam je u Sr. Isabel podario velikoga prijatelja i promicatelja istine o Međugorju i našem narodu.

David Manuel bijaše član jedne protestantske redovničke zajednice u blizini Bostona. U više navrata bio je na ovim prostorima te je napisao i dvije knjige Međugorje under Siege (Međugorje pod opsadom) i Bosnia: Hope in the Ashes (Bosna – Nada u pepelu). Jedna od recenzija ove glasi: Jedina nada koju imamo da se naše tragedije ne ponove jest proučavanje njihove povijesti i uzroka. Bosna i Hercegovina postala je suvremeni simbol etničke mržnje ispunjene brutalnošću, razaranjem i genocidom. David Manuel putovao je u Bosnu šest puta u osam godina. Ovaj posljednji put istražuje odgovor na strašna pitanja: Zašto se dogodio sav taj užas? Gdje su razum, vjera? Gdje su mirotvorci? Putujući kroz ratom razorene gradove i ratom opustošena sela, Manuel je susreo preživjele Srbe, Muslimane i Hrvate - i slušao njihove priče. Kao rezultat toga, Manuel je otkrio da nije sve beznadno. I da nada leži u činjenicama koje povezuju sve ljude jedne s drugima - vjeri, sućuti, pristojnosti i želji za boljim svijetom u kojem će odgajati svoju djecu. Bosna: Nada u pepelu je fascinantno putovanje zemljom i dušom u kome čitatelji mogu sami otkriti što nas slomljena zemlja može naučiti - i što bismo svi trebali naučiti jer je cijena takvih lekcija vrlo visoka.

Priredio: fra Tomislav Pervan

Svjedočanstvo i iskustvo Međugorja s. Isabel Bettwy

Bog ima svoj plan zašto nam šalje svoju Majku

Otkako sam prvi put čula za poruke Blažene Djevice Marije iz Međugorja, smatrala sam ih dovršetkom i ispunjenjem fatimskih poruka Blažene Gospe. Uvijek sam vjerovala kad je govorila "Ovo će biti moja posljednja ukazanja u ovom vremenu", kako je mislila da će se okončati sva druga ukazanja, i tek tada će ona završiti svoja dnevna ukazanja međugorskim vidiocima. Nakon toga će svijet iskusiti slavu dobiće njezina Bezgrješnog Srca.

Prvi put čula sam za međugorska ukazanja, za događaje koji su se odnosili na malo selo "između gora", Međugorje, u prosincu 1992. Fr. John Bertolucci i njegova televizijska ekipa imali su problema s dobivanjem viza za ulazak u tadašnju Jugoslaviju i bili smo zamoljeni da pojačamo svoje molitve na tu nakanu. Fr. John je otišao prvi, sa svojom malom kamerom, a nakon njega je stigla cijela ekipa koja je bila sposobna napraviti prvi dokumentarac o Međugorju.

Početkom siječnja 1983. dogovorila sam se sa svojim duhovnikom za dulju ispovijed. Prvih pedeset i pet minuta od zakazanog sata s dubokim strahopoćtanjem slušala sam Fr. Johna kako govori o vlastitom međugorskom iskustvu koje je promijenilo cijeli njegov život. Moje je srce prihvatilo jeku njegovih riječi i smjestila sam povjerenje kako se Majka Božja zbiljski ukazuje šestero mladih u Međugorju. Nikad mi nije palo na pamet da bih onamo putovala.

Međutim, samo šest mjeseci nakon toga, dok sam sjedila za svojim radnim stolom i bila zauzeta financiranjem jednog projekta, čula sam glas koji mi je govorio: "Trebaš što prije ići u Međugorje!"

Glas je bio tako jasan da sam pomislila kako je netko došao u moj ured i rekao mi to. "Dokora?", prozborila sam i podignula glavu od svoga posla. "Da, još prije Božića". Moj je ured bio prazan. Četiri mjeseca nakon toga bila sam u Međugorju. Divno je svjedočanstvo Božje vjernosti kako sam dospjela u Međugorje. Kad on nešto naređuje, on se brine i oko plaćanja. Novac za putovanje stigao je s raznih strana Sjedinjenih Država a da nisam zamolila ni jednu jedinu osobu za pomoć. Božji su putovi definitivno onkraj naših granica i poimanja.

Od moga prvog dolaska u Međugorje ono je postalo moj "dom daleko od vlastita doma". Ponajprije, bila sam malko u strahu zbog putovanja u mjesto za

koje se veli da se Majka Božja svednice ukazuje. Pomislila sam da bih se mogla susresti s duhovnošću koja ima u žarištu Blaženu Gospu namjesto Isusa, njezina Sina. Međutim, u mom je duhu odjeknuo Duh Sveti kad sam vidjela kako je u tome malome selu u središtu cjelokupne pobožnosti euharistija i euharistijsko klanjanje. Franjevci i sestre franjevke oduvijek su naučavali kako je uloga Majke Marije Gospina uloga, tj. Majke koja nas vodi bliže svomu Sinu Isusu. Deset je godina kako idem u Međugorje. Promatram toliko fizičkih, vanjskih promjena u Međugorju, u okolnim mjestima, ali ta se središnja i žarišna točka nije promijenila. Naime, Isus je neprestano u žarištu svega.

Za svoga prvog pohoda Međugorju a i za mnogih potonjih hodočašćenja imala sam prigodu biti s vidiocima za vrijeme Gospinih pohoda. Za svih tih iskustava imala sam osjećaj Marijine nazočnosti poput moga vlastitog iskustva za vrijeme svete euharistije kad duboko u svome duhu i srcu znam da je Isus istinski tu nazočan. Nema tu svjetla, suza, nema tu dubokih emocionalnih iskustava, već jednostavno duboko osvjedočenje kako je Blažena Djeвица Marija tu, a samo ponekad poneka osobna riječ ohrabrenja s njezine strane.

Od svih ukazanja za kojih sam bila s vidiocima napose mi je u srcu jedno od 25. ožujka. Pripremala sam se obnoviti svoju posvetu Blaženoj Djevici Mariji na blagdan Blagovijesti i župnik mi je dopustio da budem tu večer zajedno s vidiocima, da bih pod Marijinim nogama za vrijeme njezina ukazanja obnovila svoju posvetu. Za ukazanja bila je prisutna samo vidjelica Marija i otada se moj život promijenio.

Blažena me Gospa povela putovima kojima se nikad ne bih usudila krenuti i uvela me u službu koja je izrazito Božje djelo, a ne moje.

U Međugorju sam bila više od pedeset puta. Za to sam vrijeme vidjela kako Gospodin djeluje u srcima tolikih ljudi. Brakovi su spašeni, obiteljske veze iscijeljene, ljudi su ponovno počeli ići na sakrament pokore, vraćati se u Crkvu nakon izbivanja iz nje tijekom dvadeset, trideset ili više godina. Čula sam toliko divnih svjedočanstava od hodočasnika koje sam vodila u Međugorje te kako se njihov život promijenio otkako su hodočastili u Međugorje.

Za vrijeme jednog posjeta Međugorju pitala sam svoje domaćine kako se mještani osjećaju pred tolikim ljudima

snika, nauštrb vlastitog pohađanja mise i večernjih pobožnosti.

Bila sam u Međugorju na sami dan kad su Hrvatska i Slovenija proglasile neovisnost i kad je izbio rat na tim prostorima (25. lipnja 1991.). Otada sam za vrijeme svih proteklih mjeseci u redovitome, gotovo bih rekla dnevnom kontaktu sa svojim prijateljima, sestrom Janjom, svećenicima i "svojom obitelji" u Međugorju. Svi su onih neprestano u mojim mislima i molitvama. U svibnju 1992., za posjeta Međugorju, imala sam prigodu putovati s fra Svetozarom i UN-o pratnjom u Jablanicu. Bilo je to moje prvo iskustvo neposredne ratne zone. Vozili smo se oprezno između mina na cesti, prolazili hrvatske i muslimanske straže, pružajući im "šteke" cigareta. Vidjela sam mnoge

Bog ima svoj plan zašto nam šalje svoju Majku s pozivom na obraćenje, pokoru, pomirenje i molitvu. Gospa izgovara istu poruku posljednjih sto šezdeset i tri godine, otkako je proplakala u La Salettu i pozvala svijet da se pokori učenjima Crkve, u protivnom će biti prisiljena da pusti ruku svoga Sina, koja je već otežala zbog nepokornosti i neposlušnosti ljudi koji preziru živjeti sukladno sa svojom vjerom. U svim ukazanjima koja imaju bilo kakav tračak vjerodostojnosti i autentičnosti, a napose u svojim porukama u Međugorju, Marija poziva svakoga pojedinoga od nas da živi evanđelje, svjesna da ćemo samo na taj način steći mjesto u vječnosti s njezinim Sinom Isusom? Jesmo li toga svjesni i slušamo li je?

iz cijelog svijeta koji se kreću njihovim selom, gaze njihova polja i usjeve, uzimaju im mjesta u crkvenim klupama i tako dalje. Moj domaćin i njegova majka samo su kimali glavom i govorili s dubokim osvjedočenjem: "Isabel, tako to Gospa hoće". Tipičan je to odgovor i ponašanje mjesnog pučanstva. Nisam nikad osjetila ni tračak ljubomore što njihova djeca nisu izabrana da vide Gospu. Svatko u selu ima svoju ulogu u Gospinu planu, u prihvatu tisuća i tisuća hodočasnika, u iskazivanju ljubavi i brige kakvu ima jedna majka za dobrobit svakoga svog djeteta. Tako je i s Gospom koja hoće da svako njezino dijete iskusi njezina Sina koji uslišava molitve, često na čudesan način. Često sam bila u brizi za mještane promatrajući ih kako se satima skrbe oko hodoča-

kuće razorene ratom. Cilj nam je bio Konjic, ali su nam u Jablanici rekli kako put do Konjica nije siguran i prisiljeni smo bili vratiti se.

Mjesec dana potom pohodila sam franjevački samostan u Mostaru, vidjela spaljenu crkvu te dijelom razoreni samostan. Učinili su to Srbi, a sad to dovršavaju muslimani. Morali smo biti oprezniji i ne približavati se prozorima zbog snajpera s druge strane ceste. Bolno je promatrati ta razaranja. Ne mogu zamisliti kako bismo mogli mi živjeti u onakvim okolnostima, pod dnevnim granatiranjem, razaranjem, nedostatkom grijanja i struje, ne znajući kakvo zlo i nevolju donosi sa sobom sljedeći dan.

Uz sva ta iskustva ja sam nastavila ići u Međugorje i iz Međugorja, a međugorske su poruke više od čega drugoga

imale snažan utjecaj na mene i moj život. Oduvijek sam gajila pobožnost prema Gospi, nekad više, nekad manje, ali Gospa je bila uvijek jedan dio moga duhovnog života. Kao plod 'međugorskih' iskustava Marija mi je postala zbiljskija i njezine su poruke postale moje osobne riječi, riječi izgovorene upravo za mene. Koliko me puta osobno pozvala na pokoru i pomirenje, na veću i dublju molitvu?! Jednom sam puta zamolila vidioca Jakova da u moje ime nešto zamoli Gospu. Odgovor je glasio: "Reci joj da moli i kroz molitvu će saznati što joj je činiti!"

Čini se da narod te zemlje nije shvatio Gospine poruke mira. Kad su ukazanja počela, narodi te zemlje nisu bili 'u ratu', pa čemu taj 'mir' o kome ona govori? Sad znaju o čemu je ona govorila. Život se izvrnuo na glavačke kroz događaje koji razdiru cijelu zemlju, događaji koji su odgovorni za bešćutne i bezbrojne smrti. Gospa je rekla kako su njezine poruke za cijeli svijet. Jesmo li u situaciji da promašimo smisao i značenje njezinih neprestanih poziva na molitvu i pokoru, obraćenje i pomirenje? Jednom će prilikom Marija reći kako mnogo govorimo, a prema- lo živimo njezine poruke. Često razmišljam o problemu, nećemo li se možda jednom svi mi naći usred razornog rata, ako ozbiljno ne odgovorimo, i to svednice, njezinim pozivima da se poruke prihvate i prema njima živi?

Bog ima svoj plan zašto nam šalje svoju Majku s pozivom na obraćenje, pokoru, pomirenje i molitvu. Gospa izgovara istu poruku posljednjih sto šezdeset i tri godine, otkako je proplakala u La Salettu i pozvala svijet da se pokori učenjima Crkve, u protivnom će biti prisiljena da pusti ruku svoga Sina, koja je već otežala zbog nepokornosti i neposlušnosti ljudi koji preziru živjeti sukladno sa svojom vjerom. U svim ukazanjima koja imaju bilo kakav tračak vjerodostojnosti i autentičnosti, a napose u svojim porukama u Međugorju, Marija poziva svakoga pojedinoga od nas da živi evanđelje, svjesna da ćemo samo na taj način steći mjesto u vječnosti s njezinim Sinom Isusom? Jesmo li toga svjesni i slušamo li je?

Kao što rekoh na početku ovog članka, za mene je Međugorje dovršetak i ispunjenje Gospinih fatimskih poruka. Ovo se stoljeće, ova 'era' dovršava. Osobno se pouzdajem u Božje milosrđe te se nadam da će se njezine poruke čuti, a svi ćemo vidjeti trijumf njezina Bezgrješnog Srca te kraljevanje njezina Sina u slavi u našim životima, u svijetu, prema mjeri odgovora svakoga pojedinoga od nas na njezine pozive.

Sr. Isabel Bettwy,
Steubenville (Ohio), SAD

Prijevod – fra Tomislav Pervan

Fra Slavko

Dana 24. studenoga 2000. godine umro je fra Slavko Barbarić. Netko će reći da već dvadeset i pet godina živimo *bez* fra Slavka, Istina je to, ali istina je i sljedeće: da dvadeset i pet godina živimo *od* fra Slavka. Pri tom mislim na sebe, jer sam od njega mnogo učio i još uvijek učim, ali i na župljane župe Međugorje i na hodočasnike. Gotovo sve duhovne sadržaje koje imamo u župi Međugorje pokrenuo je i vodio fra Slavko. Od večernjeg molitvenog programa, seminara posta, duhovnih obnova za organizatore hodočašća, za svećenike, za bračne parove, dočeka Nove godine, izgradnje Majčina sela, molitve križnog puta na Križevcu, krunice na Podbrdu pa do Mladifesta. Pitam se ponekad: Jesmo li i koliko mi fratri, ali i župljani župe Međugorje toga svjesni?

U sljedećim brojevima Glasnika mira želimo objavljivati tekstove kojima ćemo osvjetljavati lik i djela tog jednostavnog, skromnog, ali zaslužnog franjevca. Već su dvojica (Hubert Liebherr voditelj njemačkog centra Međugorje-Deutschland i don Maurizio Gagliardini iz Italije) donijeli tisuće potpisa ljudi iz Njemačke i Italije koji žele da se pokrene proces proglašenja blaženim i svetim fra Slavka Barbarića. Gdje smo mi iz župe Međugorje, iz Brotnja i iz drugih krajeva svijeta? Ili ne mislimo da to treba ili smo ga zaboravili?

fra
Marinko
Šakota

Jedno od temeljnih obilježja fra Slavkove osobnosti je jednostavnost. Kad vidimo brašno, netko će reći „samo brašno“, a drugi će u njemu vidjeti hranu, tj. plod dugog procesa kroz koji je od rasta, sazrijevanja, žetve i mlina prošla pšenica. Isto vrijedi i za fra Slavka. Neki su u njemu vidjeli „samo jednostavnog fra Slavka“ i ništa više, a drugi su u njemu prepoznali fratra čija je jednostavnost poput brašna, čiji je život plod dugog i trajnog rada na sebi, duboke molitve i posta. Njegove riječi, propovijedi, susreti, ispovijedi, razgovori bili su toliko jednostavni da neki ništa nisu primijetili, a drugi koji su imali pozornu uho i srce uvijek su od njega odlazili nashranjeni. Jedna od takvih je bila majka Elvira koja je o fra Slavku rekla: „Svojom jednostavnošću suradnju je činio jednostavnom i ugodnom.“

Fra Slavko je bio jako inteligentan i vrijedan. Učio je mnogo, ali nikad to nije pred drugima pokazivao. Za razliku od nekih koji nauče novi jezik pa to svima daju do znanja, u fra Slavka ono što je naučio nije stajalo u prvom planu već je to bilo kao noga koja nam omogućuje da stojimo ili ruka da drugima pomazemo.

Sve što je naučio, sve je stajalo u službi, u njegovu svakodnevnom služenju.

Nakon što sam ga donekle upoznao, a bilo je to u korizmi 1995. godine, na seminaru posta i molitve u Kući mira u Bijakovcima, shvatio sam da od fra Slavka mogu puno toga naučiti. Zato sam tražio svaku priliku da budem u njegovoj blizini.

Jednom sam ga upitao koje bih metode trebao primijeniti u propovijedima ili u susretima za vrijeme ispovijedi te u razgovoru s osobama s poteškoćama kao što su depresivna stanja i slično. Odgovorio mi je riječima iz kojih sam mogao izvući i zaključak o njemu i njegovim načinima ophođenja u sličnim prilikama:

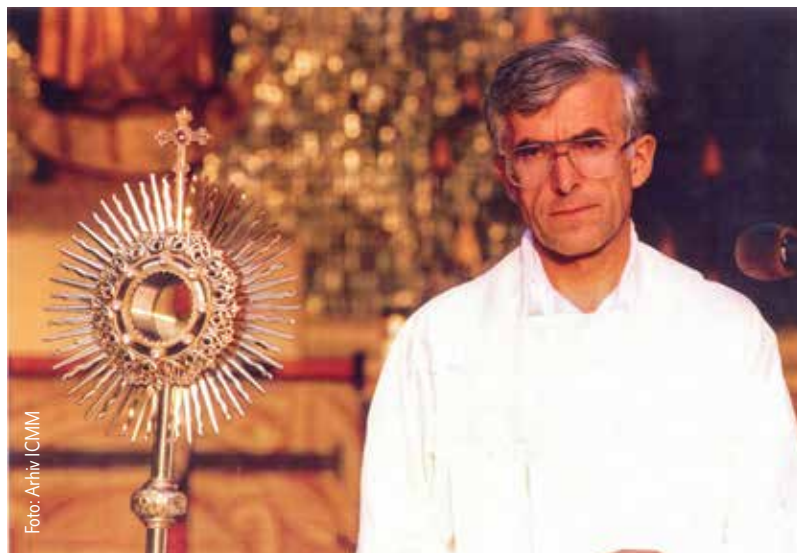

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv CMM

„Uči i studiraj. Dobro prouči i zapamti različite metode, ali kad konkretni čovjek stane pred tebe, ostavi, pusti školu, studij i metode. Unesi se u čovjekov problem, jer svaki je čovjek drukčiji. Kad se uneseš u problem, onda će ti stečeno znanje i naučene metode pomoći da nađeš pravo rješenje.“

Podsjetilo me to na grčkog filozofa Sokrata koji je govorio: „Znam da ništa ne znam.“ Fra Slavko je bio takav: Jako se trudio oko novog i sve dubljeg znanja o Bogu i čovjeku. Maksimalno je koristio svoje vrijeme i razvijao svoje talente, a sve s ciljem da bude što sposobniji za praksu. Od njegovih kolega moglo se čuti da je uvijek učio više od onoga što su profesori zahtijevali i duže od uobičajenog vremena predviđenog za učenje. Fra Jure Brkić mi je pričao kako su ga viđali da je često provodio cijelu noć u učenju

i da su ga izjutra zaticali kako spava za stolom.

Uz poslijediplomski studij na području religijske pedagogije u Freiburgu, u istom razdoblju, pohađa i završava tečajeve izobrazbe za psihoterapeuta, točnije razgovornu terapiju prema metodi C. Rogersa, a u Meditativnom centru Tholey (Saar) posebni smjer mistične teologije, što mu je omogućilo da postane ovjereni voditelj duhovnih vježbi. Uz sve to pohađa brojne seminare poput višetjednog radikalnog posta.

No znanje ga nije nadimalo nego se sve više spuštao na koljena, u molitvu, u iskustvo i susret s Bogom. A prema čovjeku mu je pomagalo da sve više razvija sluh za potrebne i otvara ruke da ih primi: hodočasnike, ovisnike, beskućnike, djecu bez roditelja, studente, siromašne, one s problemima bilo koje vrste, grešnike...

Fra Slavko je nadilazio slike koje su mnogi imali o njemu. A i sam je htio da nadilazimo slike koje imamo o drugima. Zato mi je rekao: „Uči i studiraj. Dobro prouči i zapamti različite metode, ali kad konkretni čovjek stane pred tebe, ostavi, pusti školu, studij i metode. Unesi se u čovjekov problem, jer svaki je čovjek drukčiji. Kad se uneseš u problem, onda će ti stečeno znanje i naučene metode pomoći da nađeš pravo rješenje.“

Od fra Slavka učimo dvoje: Važno je temeljito učiti i uvijek biti otvoreni novome. Za filozofa Gadamera u tome se sastoji mudrost. Kad smo spremni učiti, tada se naše srce otvara novome. Nije mudar onaj koji mnogo zna nego onaj koji je otvoren novom znanju. Učiti je nikad dovršeni proces shvaćanja i puštanja shvaćenog, dolaska na cilj i ponovnog započinjanja.

Ljudi su oduvijek imali svoje predodžbe o Bogu. Te predodžbe nekima su bile pomoć prema dubljem upoznavanju Boga, a nekima prepreka. Postoje ljudi koji misle da znaju tko je Bog i kakav je Bog, što Bog želi i što ne želi. Vjernici u nazaretskoj sinagogi mislili su da znaju tko je Isus, jer su poznavali njegove roditelje Josipa i Mariju. Umjesto da im bude pomoć, njihovo znanje im je postalo prepreka i zatvorilo ih prema Isusu.

Neki Isusovi suvremenici bili su uvjereni da Isus ne može biti Mesija jer znaju odakle je, „a kad Krist dođe, nitko neće znati odakle je“ (Iv 7, 27). Isus nije bio protiv njihova znanja, ali im je htio reći da postoji još nešto što ne znaju: „A ipak ja nisam došao sam od sebe: postoji jedan istiniti koji me posla. Njega vi ne znate.“ (Iv 7, 28)

Augustin kaže: „Ako shvaćaš, to nije Bog“. Razlog tomu je jasan: Bog je uvijek veći od svih naših misli, predodžbi i slika koje imamo o njemu. Možda zbog toga Biblija nije jedna knjiga (jedna predodžba o Bogu) nego više knjiga (73). Možda zbog toga imamo četiri evanđeoska izvješća o Isusu, četiri pogleda na istu stvarnost.

Boga možemo upoznati na dva načina – od nas prema Bogu i od Boga prema nama. Mi stvaramo sliku o Bogu, a Bog objavljuje sebe. Naše slike o Bogu ostaju uvijek samo slike, važne, ali djelomične i nedovoljne. Kao Izraelci tako i mi sebi *načinimo Boga*; stvaramo „Boga“ prema svojim predodžbama, kako nama odgovara. No, često to nije Bog nego idol (zlatno tele). Kakav je Bog u sebi saznajemo od Boga, od Božje riječi. Dakle, o Bogu znamo tek kada On progovori o sebi.

Imamo dvije *knjige* koje nam govore o Bogu. Stvorenja su prva Božja riječ. Promatrajući stvorenja možemo upoznavati Stvoritelja. Zato nas Gospa potiče: „Danas vas pozivam, da podete u prirodu, jer ćete tamo susresti Boga Stvoritelja.“ (25. 10. 1995.)

Druga Božja riječ je Biblija. Upoznati Boga, Božju bit, Božje srce i Božju ljubav možemo čitajući o Riječi koju je Bog u svojoj ljubavi sam izgovorio. Čitajući riječi zapisane u Svetom pismu upoznajemo Riječ – Isusa. Sveti Jeronim tvrdi: „Tko ne poznaje Pisma, ne poznaje Krista.“

Ponekad o nekom čovjeku kažemo: *Znam ja njega!* Kako bi bilo dobro provjeriti tu izjavu, jer pitanje je znam li tog čovjeka ili samo mislim da znam? Što znam o njemu ili njoj? Kad kažem „znam ja njega“, obično želim reći: *Znam njegove mane i pogreške.* No je li to sve ili samo dio te osobe? S druge strane, kakvo je to moje znanje? Jesam li siguran da je istina ili da je sve istina što znam o toj osobi? Dakle, znam neke pojedinosti, a stvorim zaključak o cijeloj osobi i pri tom mislim kako dobro i ispravno razmišljam.

Nedavno smo trojica sjedili i pričali o čovjeku koji tu nije bio nazočan. Jedan je o njemu govorio jako negativne stvari. Jedan od nas ga je upitao s kojim materijalom raspolaže da je mogao donijeti takav sud o tom čovjeku. Odgovorio je da je to čuo od nekog drugog čovjeka.

„Čovjek nadilazi čovjeka“, govorio je Pascal. Time je htio reći da čovjek kojeg netko promatra nadilazi sliku koju promatrač ima o njemu. Nije isto čovjek i nečije mišljenje o njemu. Čovjek je uvijek i veći i drukčiji od nečijeg kalupa u koji ga se stavlja.

Rad na srcu

Rad na sebi zapravo je rad na svojoj nutrini, a budući da je srce simbol čovjekove nutrine, drugi naziv za rad na sebi je rad na srcu. Osim što označava nutrinu, srcem se naziva središnje mjesto čovjekova bića, točka gdje se susreću sve čovjekove duševne i duhovne snage i sposobnosti. Ono je izvor spoznaje i mudrosti, razuma i osjećaja, htijenja i djelovanja, planiranja i odlučivanja. Srce je i mjesto susreta čovjeka s Bogom. U radu na srcu stoga je riječ s jedne strane o trudu oko čovjekove nutrine, njezine čistoće i sadržaja, a s druge o brizi oko čovjekova središta, njegova najvažnijeg odnosa, a to je odnos s Bogom.

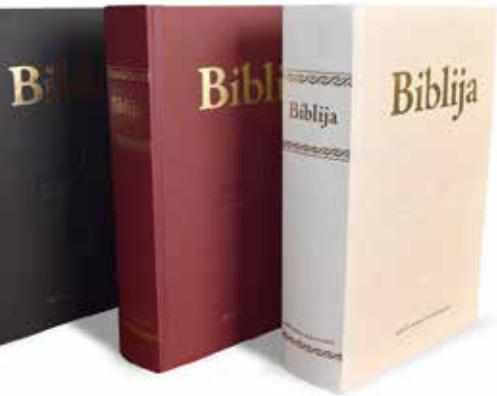

M
INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete kupiti na web stranici **www.medjugorje.store**

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Broj preuzetih digitalnih Biblija lani premašio broj tiskanih

Broj preuzetih Biblija u digitalnom obliku u cijelome svijetu u protekloj godini prvi put je premašio broj tiskanih primjeraka, objavilo je u petak 1. kolovoza Njemačko biblijsko društvo (Deutsche Bibelgesellschaft) u Stuttgartu.

U 2024. tiskano je oko 22,5 milijuna primjeraka Biblije dok je broj preuzetih digitalnih izdanja dosegao 25,9 milijuna, navodi Njemačko biblijsko društvo pozivajući se na podatke Svjetskog saveza biblijskih društava. U 2023. broj tiskanih primjeraka iznosio je 24,2 milijuna.

Uz preuzete primjerke, u biblijskim aplikacijama u 2024. Biblija je pregledavana 28,3 milijardi puta. Podatak je to koji se prvi put nalazi u statistikama o čitanju Biblije. Svjetski savez biblijskih društava zabilježio je u svojoj godišnjoj statistici oko 1,3 milijarde posezanja za tonskim biblijskim zapisima. Riječ je o aplikacijama poput YouVersion, Bible-Booster i Faith Comes by Hearing.

Biblija je i dalje najčitanija knjiga na svijetu. U 2024. najviše Biblija tiskano je u Brazilu, oko 4,2 milijuna primjeraka, zatim u Indiji s 1,8 milijuna i Kini s 1,6 milijuna. Najveći broj Biblija podijeljen je na španjolskom jeziku, 4,5 milijuna, zatim na portugalskom 4 milijuna i engleskom 3,2 milijuna primjeraka.

Statistike za srpanj

Broj podijeljenih sv. pričesti: 150 000
Broj svećenika koncelebrana: 5858 (188 dnevno)

Nadbiskup Torina odbacuje teorije o krivotvorenom podrijetlu Torinskog platna

Nadbiskup Torina i papinski čuvar Torinskog platna, kardinal Roberto Repole, izrazio je zabrinutost zbog znanstvenog članka koji sugerira da je poznata relikvija nastala pomoću srednjovjekovnog reljefa. Kritike je podržao i Centar za proučavanje Torinskog platna, istaknuvši da su takve tvrdnje već ranije opovrgnute.

Kardinal Roberto Repole, nadbiskup Torina i papinski čuvar Torinskog platna, reagirao je na nedavni znanstveni članak koji tvrdi da bi slika na platnu mogla potjecati od kontakta s modeliranim reljefom, a ne s tijelom stvarne osobe. U službenoj izjavi Repole upozorava na „površnost određenih zaključaka“ i poziva na kritički pristup objavljenim hipotezama.

Riječ je o članku objavljenom u časopisu „Archaeometry“, u kojem autor Cicero Moraes koristi digitalne 3D modele kako bi

sugerirao da je slika na platnu mogla nastati kontaktom tkanine s reljefnim modelom izrađenim u srednjem vijeku. Međutim, kako navodi Centar za proučavanje Torinskog platna (CISS), takve su teorije već odavno razmatrane i znanstveno odbačene.

Kritiku je uputila i poznata istraživačica Torinskog platna Emanuela Marinelli, koja je u izjavi za agenciju SIR opisala novi članak kao „medijsku operaciju bez znanstvene vrijednosti“, ističući da u potpunosti zanemaruje prisutnost ljudske krvi i mikrotragova tla podrijetlom iz Jeruzalema.

Kardinal Repole zaključuje kako se ne želi izravno uključivati u rasprave oko svake nove hipoteze, ali podsjeća javnost da „nije mudro ignorirati znanstveni konsenzus i desetljeća istraživanja“, posebno kad je riječ o tako osjetljivoj i vjernicima dragocjenoj relikviji.

Indonezijski biskupi traže odlučnu zaštitu vjerskih sloboda

Katolički biskupi Indonezije pozvali su središnju vladu u Jakarti na odlučno djelovanje protiv svih oblika netolerancije, osobito kada je praćena nasiljem, upozorivši da takvi postupci predstavljaju kazneno djelo. Apel dolazi nakon niza nedavnih napada na kršćanska bogoslužna mjesta i institucije, uključujući uništavanje više crkava. Zajednička izjava, koju su potpisali i predstavnici konfucijanizma (MATAKIN), budizma i protestantizma, naglašava da su sloboda vjeroispovijesti i bogoslužja zajamčene Ustavom iz 1945. godine, te da država ima dužnost „odlučno intervenirati“ kako bi spriječila ponavljanje sličnih incidenata. Potpisnici pozivaju policiju i pravosuđe da temeljito istraže i spriječe svaki čin nasilja, zabrane ili ometanja molitve, a od vjerskih vođa traže da vjernike potiču na mir, slogu i toleranciju, bez prepuštanja provokacijama i podjelama. „Svaki čin agresije, zabrane ili ometanja molitve ozbiljan je udar na izgradnju tolerancije i mirnog suživota“, poručuju, dodajući da bilo kakav oblik zastrašivanja ili jednostrane zabrane vjerskih aktivnosti potkopava temeljne vrijednosti zajedničkog života u Indoneziji.

Premинуo argentinski kardinal hrvatskog podrijetla Estanislao Esteban Karlič

Umirovljeni nadbiskup Parane, argentinski kardinal hrvatskog podrijetla Estanislao Esteban Karlič preminuo je u petak 8. kolovoza u 100. godini života. Kardinal Karlič rođen je u Olivi, u biskupiji Villa María, u pokrajini Córdobi, 7. veljače 1926. godine. Roditelji su mu bili Ivan i Milka iz Grižana kod Crikvenice. U Argentinu su emigrirali nakon Prvoga svjetskog rata. Za svećenika je zaređen 1954. godine. Od 1955. do 1963. bio je predavač u bogosloviji u Córdobi. Godine 1965. doktorirao je iz teologije na Gregorijani. Od tada je vršio svoju svećeničku službu u nadbiskupiji Córdoba te bio profesor u nadbiskupijskoj bogosloviji, na Teološkom fakultetu u Buenos Airesu, na Katoličkom sveučilištu u Córdobi te u drugim institutima za formaciju. 1977. imenovan je naslovnim biskupom Castra i pomoćnim biskupom Córdobe. Za biskupa ga je 15. kolovoza iste godine zaređio kardinal Raúl Francisco Primatesta u katedrali u Córdobi. Godine 1983. imenovan je nadbiskupom koadjutorom Parane i apostolskim administratorom sede plena. Na službu je stupio 20. ožujka iste godine. Nakon smrti nadbiskupa Adolfa Tortola, 1. travnja 1986., postao je nadbiskup Parane. Od 1996. do 2002. je bio predsjednik Argentinske biskupske konferencije. U istom razdoblju bio je i član biskupskog Povjerenstva za vjeru i kulturu. Potom je bio predsjednik biskupskog Povjerenstva za sveučilišni pastoral te član biskupskog Povjerenstva za vjeru i kulturu. Također je bio savjetnik Papinskog povjerenstva za Latinsku Ameriku, izjavitelj kojega je Papa imenovao za Četvrtu konferenciju latinoameričkog i karipskog episkopata u Santo Domingu (1992.), predsjednik Povjerenstva za Papinski latinoamerički zavod Pio. Godine 1997. Ivan Pavao II. ga je imenovao posebnim tajnikom Posebne skupštine Biskupske sinode za Ameriku. Kao predsjednik Argentinske biskupske konferencije pokazao je teološku pripremljenost i svoj duh pastira koji se zauzimao za unošenje svjetla evanđelja u sve dimenzije ljudskog života i kulture. Pokazatelj toga je dijalog započet 1996. godine s predstavnicima svih sektora nacionalnog života. Kardinalom ga je imenovao papa Benedikt XVI. na konzistoriju 24. studenoga 2007. godine s naslovom crkve Gospe Žalosne na Trgu Buenos Aires u Rimu. Bio je drugi najstariji živući kardinal Katoličke Crkve nakon nuncija Angela Acerbija.

Statistički prikaz broja svećenika u Bosni i Hercegovini

Prema podacima prikupljenim u razdoblju od 1. lipnja 2022. do 4. lipnja 2025., na području Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine u pet nad/biskupija (Vrhbosanska, Banjolučka, Mostarsko-duvanjska, Trebinjsko-mrkanska, Vojni ordinarijat) u 2025. djeluju 553 dijecezanska i redovnička svećenika (uključujući i umirovljene svećenike) od ukupno njih 785. Vrhbosanska nadbiskupija ima 215 svećenika od kojih 124 djeluje na teritoriju nadbiskupije; Banjolučka biskupija broji 29 misnika od kojih 19 u dijecezi; Mostarsko-duvanjska biskupija ima ukupno 64 svećenika, a njih 49 djeluje na teritoriju biskupije; Trebinjsko-mrkanska biskupija 28 od čega su 25 trenutno u biskupiji; Franjevačka provincija Bosna Srebrna broji 257 svećenika od čega 197 na teritoriju Provincije, a Herce-

govačka franjevačka provincija ima ukupno 192 misnika od čega u Provinciji njih 115. Dodatno, u BiH djeluju dvojica karmelićana u samostanu Zidine pokraj Tomislavgrada, petorica salezijanaca u Žepču, trojica isusovaca na Grbavici u Sarajevu te šestorica svećenika Grkokatoličkog vikarijata u BiH Križevačke eparhije, koja na ovom prostoru ima 10 župa. Od početka lipnja 2022. godine do 4. lipnja 2025. godine preminula su 43 svećenika u svim biskupijama i u obje franjevačke provincije u BiH. U isto vrijeme zaređeno je 39 novih svećenika, odnosno 4 manje nego što ih je preminulo. Na području BK BiH ukupno je 5 umirovljenih nad/biskupa od čega po 2 u Vrhbosanskoj nadbiskupiji i Banjolučkoj biskupiji te jedan u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji.

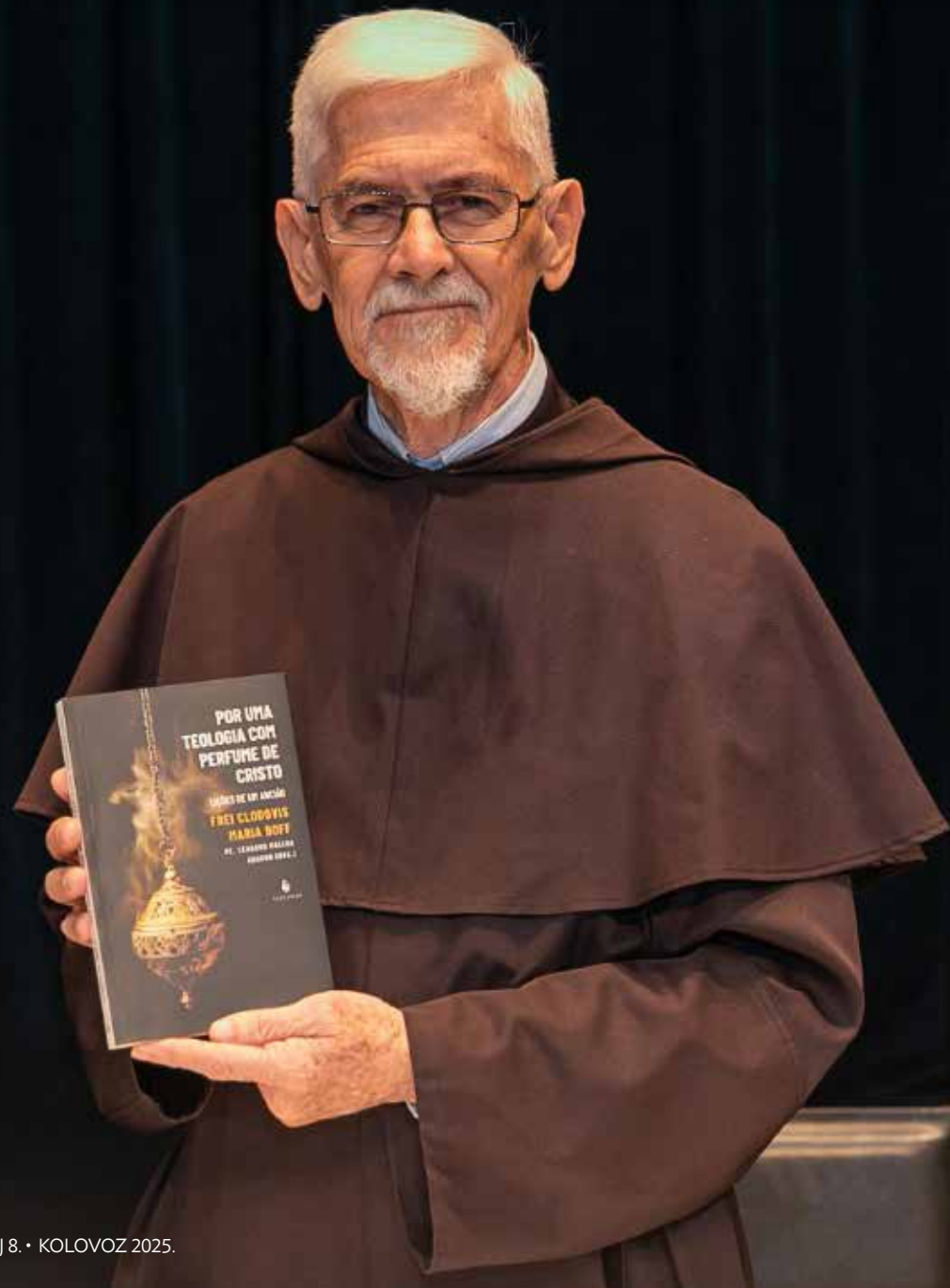
Katoličke redovnice puštene iz pritvora nakon optužbi za trgovinu ljudima i prisilno obraćenje

Dvije katoličke redovnice koje su uhićene u središnjoj Indiji pod optužbama za trgovinu ljudima i prisilno obraćenje puštene su uz jamčevinu, nakon više od deset dana provedenih u zatvoru. Indijska biskupska konferencija izrazila je olakšanje i pozvala na zaštitu vjerskih manjina. Sestre Preeti Mary i Vandana Francis, članice Kongregacije sestara sv. Franje Asiškoga, puštene su uz jamčevinu 2. kolovoza nakon što su više od deset dana provele u pritvoru zbog optužbi za prisilno obraćenje i trgovinu ljudima. Redovnice su uhićene 25. srpnja na željezničkom kolodvoru u gradu Durgu, dok su u pratnji triju djevojaka i jednog muškarca iz naroda Adivasi putovali iz Narayanpura, u biskupiji Jagdalpur, prema Agri u saveznoj državi Uttar Pradesh. Djevojke su ondje trebale započeti rad u katoličkoj bolnici. Redovnice su optužene za prisilno obraćenje, što je i formalni razlog njihova uhićenja. Međutim, Indijska biskup-

ska konferencija (CBCI) oštro je osudila cijeli slučaj, ističući kako je riječ o „alarmirajućem obrascu šikaniranja i izmišljenih optužaba“ usmjerenih prema katoličkim redovnicama. Slučaj je izazvao i snažne političke reakcije. Oporbeni vođa Rahul Gandhi iz Kongresne stranke optužio je vladajuću hindunacionalističku stranku Bharatiya Janata Party (BJP) i organizaciju Rashtriya Swayamsevak Sangh (RSS) za sustavni progon vjerskih manjina. „Ovo više nije pravna država, nego vladavina horde“, izjavio je Gandhi, zatraživši hitno oslobađanje redovnica te najavio prosvjede protiv takvih pojava. Sestre Mary i Francis sada se brane sa slobode dok se postupak nastavlja pred Nacionalnim istražnim sudom (NIA) u Bisaspuru. Biskupi su pozvali vlasti na „konkretno mjere“ protiv zastrašivanja redovnica i vjernika, istaknuvši kako se ne smije tolerirati kršenje temeljnih prava zajamčenih ustavom Indije.

FR. CLODOVIS BOFF:
OTVORENO PISMO BISKUPIMA LATINSKE AMERIKE

Želimo čuti katolički glas ...

Bivši vođa 'teologije oslobođenja' zahtijeva duhovnost i Boga u dokumentima CELAM-a. Fra Clodovis Boff (r.1944.), servit, mladi je brat Leonarda Boffa, korifeja 'teologije oslobođenja'. I Clodovis je bio u tome društvu do izbora kard. Ratzingera za Papu. Tada je načinio odmak od 'teologije oslobođenja' i razišao se s vlastitim bratom 2006. Napisao je svoj 'statement' u Brazilskoj teološkoj reviji 2007. izjavivši da je „pogreška postojeće teologije oslobođenja u tome što je siromahe i siromašne stavila na mjesto Isusa Krista, stvarajući od njih fetiša i degradirajući Krista na sporedni lik; dok je Krist učinio upravo suprotno: On se stavio na mjesto siromašnih kako bi ih učinio (su)dionicima svoga božanskog dostojanstva.“ Clodovis j promijenio smjer i poziva latinoamerički episkopat da prestane sa svojim društvenim mantrama i vrati se govoru o Kristu i navještaju spasenja. Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. pokušali su ispraviti taj pristup teologije oslobođenja. Prvi je putovao na konferenciju CELAM-a u Puebli 1979. i predložio Socijalni nauk Crkve kao alternativu teologiji oslobođenja. Završni dokument CELAM-a u Santo Domingu 1992., sadržavao je značajne ispravke. U svibnju 1996. kardinal Ratzinger održao je konferenciju u Guadalajari pod naslovom "Vjera i teologija u našem vremenu". Posebno je govorio o sekularnom učinku teologije oslobođenja, tvrdeći da je njezin učinak bio desakralizacija latinoameričkog društva, favorizirajući relativizam kao dominantnu filozofiju: „Otkupljenje postaje politički problem“. Ta je teologija ostavila opustošeni prostor, tražila spasenje od onoga što je trebalo biti spašeno i učila vjernike sumnjama, sukladno marksističkoj filozofiji sumnje. U lipnju je Clodovis uputio otvoreno pismo biskupima Latinoameričkog i karipskog biskupskog vijeća (CELAM) pitajući ih: „Koje sam dobre vijesti pročitao u vašem završnom dokumentu? Oprostite mi na iskrenosti: Niti jednu. Vi, biskupi CELAM-a, uvijek ponavljate istu staru glazbu: društveno, društveno, društveno. I to se događa već više od pedeset godina.“ Vapaj: Dajte nam napokon nešto katoličko, katoličku poruku! Nudimo ovdje prijevod otvorenog pisma koje je bivši teolog oslobođenja Clodovis Boff poslao latinoameričkom episkopatu, a koje je imalo veliki odjek zbog razmišljanja sadržanih u pismu.

Draga braćo biskupi, pročitao sam poruku koju ste krajem svibnja poslali na kraju svoje četrdesete skupštine održane u Rio de Janeiru. Koje sam dobre vijesti tamo pronašao? Oprostite na mojoj iskrenosti, ali zbilja nikakve. Vi, katolički biskupi Latinoameričkog i karipskog biskupskog vijeća (CELAM), uporno ponavljate isti stari refren: društvena pitanja, društvena pitanja, društvena pitanja - i to činite već više od pedeset godina. Draga braćo, ne uviđate li da je ta melodija postala dosadna? Kada ćete nam donijeti radosnu vijest o Bogu, Kristu i njegovu Duhu? O milosti i spasenju? O obraćenju srca i meditaciji o Riječi? O molitvi, klanjanju i pobožnosti Majci Gospodinovoj? Ukratko, kada ćete konačno prenijeti istinski religioznu i duhovnu poruku?

Upravo je to ono što nam danas najžurnije treba i ono što očekujemo svih ovih godina. Kristove riječi padaju mi na pamet: *Djeca traže kruha, a vi im nudite kamen* (Mt 7,9). Čak se i sekularni svijet umorio od sekularnosti i sada traži duhovnost. Pa ipak, vi im i dalje nudite društveno, uvijek više društvenog - i tek mrvice duhovnog. Promislite, vi ste čuvari najvećeg blaga, upravo onoga što svijetu najviše treba, a ipak, nekako, to zadr-

žavate i skrivate. Duše žude za nadnaravnim, a vi im ustrajno dajete ono samo prirodno. Ovaj paradoks je očit čak i u župama: Dok laici radosno pokazuju simbole svoga katoličkog identiteta (križeve, medalje, velove, majice s vjerskom tematikom), svećenici i časne sestre kreću se u suprotnom smjeru, često se pojavljujući bez ikakva vidljiva znaka svog poziva i identiteta.

Ipak, bez oklijevanja izjavljujete da čujete „vapaj“ ljudi i da ste „svjesni današnjih izazova“. Ali dopire li vaše slušanje dovoljno duboko ili je samo površno? Kad čitam vaš popis današnjih „vapaja“ i „izazova“, ne vidim ništa osim onoga što čak i najobičniji novinari i sociolozi već ističu. Ne čujete li, draga braćo, da se iz dubina svijeta danas diže zastrašujući vapaj za Bogom - vapaj koji čuju čak i mnogi sekularni analitičari? Nisu li i ne postoje li Crkva i njezini službenici upravo zbog toga da bi slušali i čuli taj vapaj te odgovorili istinitim i potpunim odgovorom? Za društvene vapaje imamo vlade i nevladine organizacije. Dakako, Crkva ne može ostati odsutna u tim područjima, ali ona ondje nije protagonist. Njezino specifično i više polje djelovanja upravo je odgovoriti na vapaj za Bogom.

Znam da vas biskupe javno mišljenje neprestano pritišće da se izjasnite i identificirate kao progresivni ili tradicionalisti, desničari ili lijevičari. Ali jesu li to prikladne kategorije za biskupe? Niste li vi, naprotiv, ljudi Božji i službenici Kristovi? O tome je sveti Pavao nedvosmislen: „Tako, neka nas svatko smatra slugama Kristovim i upraviteljima otajstava Božjih“ (1 Kor 4,1). Crkva je prije svega Sakrament spasenja, a ne samo društvena institucija, progresivna ili neka druga. Crkva postoji da bi naviještala Krista i njegovu milost. To je njezin središnji fokus, njezina najveća i trajna misija. Sve ostalo je drugorazredno. Oprostite mi, braćo, ako samo ponavljam ono što već znate. Ali ako je to slučaj, zašto ništa od toga nije vidljivo u vašoj poruci - ili u dokumentima CELAM-a općenito? Čitajući ih, ne možemo a da ne

zaključimo kako primarna briga Crkve na našem kontinentu nije Kristovo djelo i stvar te spasenje koje nam je on donio, već društvena pitanja poput pravde, mira i ekologije – pitanja koja poput otrcana refrena ponavljate u svojoj poruci.

U samom telegramu što ga je papa Lav poslao predsjedniku CELAM-a izričito se naglašava žurna „potreba da imamo na umu kako je Uskrsli... onaj koji štiti i liječi Crkvu, vraćajući joj nadu“. Sveti Otac vas je također podsjetio da je prava misija Crkve, njegovim riječima, „izaći u susret tolikoj braći i sestrama, naviještati im poruku spasenja Isusa Krista“. Pa ipak, kako ste odgovorili Papi? U pismu koje ste mu napisali nema odjeka tih papinskih opomena. Niste ga zamolili da vam pomogne održati živim sjećanje na Uskrslog Gospodina ili da naviještate spasenje u Kristu, već da vas podrži u vašoj borbi za „promicanje pravde i mira“ i „osudi svih oblika nepravde“. Ukratko, ono što ste Papi prenijeli bio je isti stari refren – „društvena pitanja, društvena pitanja, društvena pitanja“ – kao da to nikada prije nije čuo netko tko je desetljećima djelovao među nama.

Možda ćete reći: „Ali te istine trebamo uzeti zdravo za gotovo! Ne moramo ih stalno ponavljati.“ Ne, draga braćo; moramo ih svakodnevno ponavljati, s

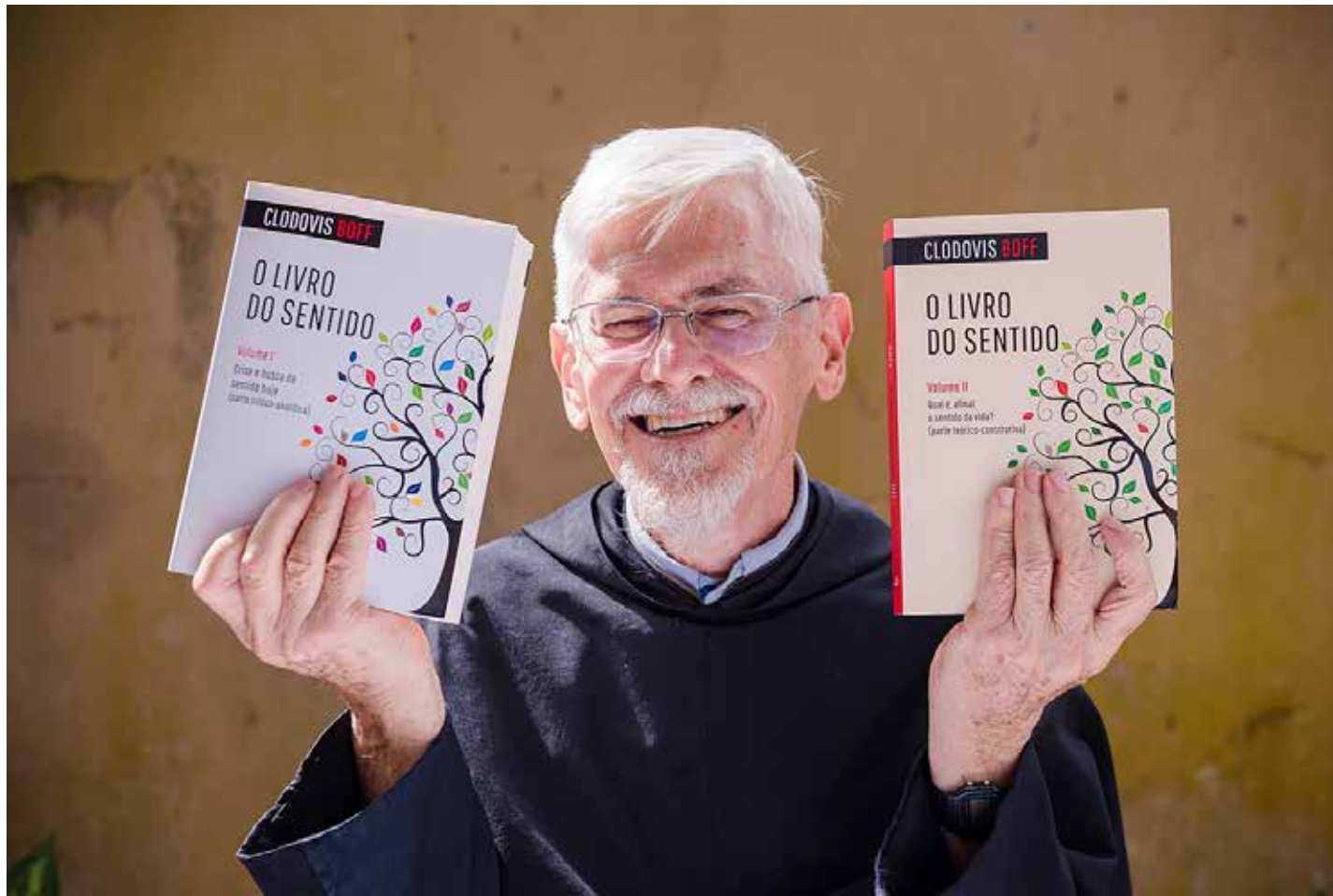
obnovljenim žarom, inače će se izgubiti. Da nije potrebno stalno ponavljanje, zašto bi vas papa Lav podsjećao na njih? Svi znamo što se događa kada muškarac uzima zdravo za gotovo ljubav svoje žene i ne uspijeva je negovati. Ova se istina beskrajno više odnosi na našu vjeru i ljubav prema Kristu.

Istina je da vaša poruka sadrži rječnik vjere - vidim riječi poput "Bog", "Krist", "evangelizacija", "uskrsnuće", "Kraljevstvo", "poslanje" i "nada". Ali one se pojavljuju samo na uopćen način, bez ikak-

snažno potvrdili primat Krista, našega Boga - primat koji se ovih dana tako slabo naviješta u navještaju i životu naše Crkve.

S pravom izjavljujete da želite da Crkva bude „dom i škola zajedništva“, kao i „milosrdna, sinodalna i [Crkva] koja ide naprijed“. A tko to ne bi želio? Ali, gdje je Krist u toj idealnoj slici Crkve? Bez Krista kao svoga *raison d'être* Crkva je puka „dobrotvorna nevladina organizacija“, kako je upozorio sam papa Franjo. I nije li to upravo put kojim naša Crkva ide? Jedina mala utjeha jest da oni koji odlaze često postaju evangelici, ne gubeći u potpunosti vjeru. U svakom slučaju, naša Crkva krvavi. Prazne crkve, prazna sjemeništa, prazni samostani - to je ono što posvuda vidimo. U Latinskoj Americi sedam ili osam zemalja nema više katoličku većinu. Sam Brazil postaje „najveća

kako biste mogli pretpostaviti, već u vjerskom preporodu koji se događa u župama i u novim crkvenim pokretima i zajednicama, inspiriranim onim što je papa Franjo nazvao „strujom milosti Duha Svetoga“, s Katoličkom karizmatikom obnovom kao njezinim najvidljivijim izrazom. Ipak, iako su ovi oblici duhovnosti i evangelizacije najživlji dio naše Crkve – ispunjavajući i naše crkve i srca vjernika – nisu ni ukratko spomenuti u vašoj poruci. Ali upravo u tom bogatom duhovnom tlu leži budućnost naše

ve jasne duhovne supstance. Razmotrite prve dvije riječi, temeljne za našu vjeru: "Bog" i "Krist". Kad je riječ o "Bogu", nikada ga ne spominjete izravno – nego samo u uobičajenim izrazima poput "Sin Božji" ili "Narod Božji". Nije li to zapanjujuće, braćo? A što se tiče "Krista", njegovo se ime pojavljuje samo dva puta, oba puta usput. Kad se prisjećate 1700. obljetnice Niceje, govorite o "našoj vjeri u Krista Spasitelja" - grandiozna izjava koja, nažalost, nema stvarnu težinu u vašoj poruci. S mojeg gledišta ne mogu se ne zapitati, zašto niste iskoristili priliku proslaviti tu duboku dogmatsku istinu, kako biste

bivša katolička zemlja na svijetu", prema pronicljivim riječima brazilskog pisca Nelsona Rodriguesa još 1970. godine. Pa ipak, dragi moji biskupi, čini se da vas ovaj kontinuirani pad ne brine. Pada mi na pamet Amosovo upozorenje protiv izraelskih vođa: „Za slom Josipov ne mare!“ (Am 6,6). Zabrinjavajuće je što vaša poruka ne spominje ni riječ o tome tako očitu slomu. Još je nevjerojatnije to što sekularni svijet govori o ovom fenomenu više nego biskupi. Biskupi radije šute. Kako se ne sjetiti optužbe protiv „nijemih pasa“ koju je sveti Grgur Veliki iznio protiv šutljivih pastira, a koju je sveti Bonifacije ponovio upravo neki dan u Časoslovu?

Naravno, uz ovaj pad postoji i rast. I sami kažete da naša Crkva „još uvijek pulsira vitalnošću“ i sadrži „sjeme uskrasnica i nade“. Ali, dragi biskupi, gdje je točno to „sjeme"? Ono nije u inicijativama usmjerenima na rješavanje društvenih problema,

Crkve. Jedan jasan znak toga je da, dok vaše inicijative usmjerene na društvene ciljeve uglavnom privlače 'sijede' glave, inicijative usmjerene na duhovni život bilježe masivan priljev mladih ljudi.

Dragi biskupi, već čujem vaš suzdržani, ali i ogorčeni odgovor: „Dakle, s ovim navodno 'duhovnim' naglaskom, sugeriraš li da Crkva sada mora okrenuti leđa siromašnima, urbanom nasliju, ekološkom uništenju i tolikim drugim društvenim krizama? Ne bi li to bilo slijepo - čak i cinično?" Možemo se složiti oko ovoga: Crkva se apsolutno mora baviti i tim društvenim pitanjima. Moja je po-

anta drugdje: Je li u Crkva uključena u ove borbe ime Isusa Krista? Je li njezino društveno djelovanje, i djelovanje njezinih članova, istinski utemeljeno na vjeri - ne bilo kojoj vjeri, već izrazito kršćanskoj vjeri? Ako Crkva ulazi u društvene borbe, a da nije vođena i nadahnuta vjedom usmjerenom na Krista, ne će učiniti ništa više od onoga što bi učinila bilo koja nevladina organizacija. Još gore, s vremenom će ponuditi plitku društvenu predanost koja, bez kvasca žive vjere, na kraju postaje izopačena - pretvarajući se od oslobađajuće u puko ideološku i u konačnici opresivnu. Upravo je to lucidno i ozbiljno upozorenje koje je sveti Pavao VI. u *Evangelii Nuntiandi* dao pretečama teologije oslobođenja još 1975. – upozorenje koje je, čini se, uglavnom prošlo nezapaženo.

Draga braćo, dopustite mi da vas upitam: Kamo točno namjeravate voditi našu Crkvu? Često govorite o Kraljevstvu, ali koje je njegovo konkretno značenje za vas? S obzirom na to da opetovano naglašavate potrebu za izgradnjom „pravednog i bratskog društva“, moglo bi se pretpostaviti da je to vaša središnja vizija Kraljevstva. Vidim odakle dolazite. Međutim, ne kažete ništa što se tiče prave biti Kraljevstva – koje je već danas prisutno u srcima i čeka svoje konačno ispunjenje sutra. U vašem govoru gotovo uopće nema eshatološkog horizonta. Nekoliko puta spominjete 'nadu', ali tako nejasno da je, s obzirom na društveni fokus vaše poruke, teško zamisliti da itko čuje tu riječ s vaših usana i podiže pogled prema nebu.

Molim vas, nemojte me krivo shvatiti, draga braćo: ne sumnjam da je nebo i vaša „velika nada“. Ali čemu i zašto onda to oklijevanje da se jasno i glasno izjasnite - poput tolikih biskupa prije vas - o Kraljevstvu nebeskom, kao i o paklu, uskrsnuću mrtvih, vječnom životu i drugim eshatološkim istinama koje mogu osvijetliti i ojačati borbe u sadašnjosti, a istodobno otkriti konačno značenje svih stvari? Naravno, lijep je i bitan ideal „pravednog i bratskog društva“ na zemlji. Ali ne može se usporediti s Nebeskim gradom (Fil 3,20; Heb 11,10, 16), kojega smo mi građani i suradnici po svojoj vjeri - i kojega ste vi, po svojoj biskupskoj službi, glavni graditelji, arhitekti. Svakako ćete dati svoj doprinos zemaljskom gradu. Međutim, to nije vaša primarna zadaća i poziv, nego političara i društvenih aktivista.

Volio bih vjerovati da je pastoralno iskustvo mnogih od vas bogatije i raznolikije od onoga što se nalazi

u vašoj poruci. Pogotovo jer biskupi nisu podložni CELAM-u - koji je samo tijelo koje vam služi - nego samo Svetoj Stolici i, naravno, Bogu te stoga su slobodni oblikovati pastoralni smjer svojih biskupija kako smatraju prikladnim. To ponekad prirodno rezultira legitimnim odstupanjem od linije koju promiče CELAM. Postoji i druga vrsta odstupanja koju vrijedi spomenuti: Neki dokumenti dolaze iz CELAM-a u cjelini (Generalne konferencije), dok drugi, obično užeg opsega, dolaze iz samoga stalnog Vijeća. I dodao bih treće odstupanje, još bliže vlastitom sjedištu - odstupanje koje se može, a često se i događa, između biskupa i onih teoloških asistenata koji sastavljaju njihove dokumente. Uzeti zajedno, ta tri čimbenika daju nam mnogo nijansiranije razumijevanje unutarnjeg djelovanja naše Crkve. Unatoč tome, vaša poruka i dalje se čini simboličnom za cjelokupno žalosno stanje Crkve danas - ono koje stavlja društvenu dimenziju iznad duhovne. Iskoristili ste prigodu svoje Četrdesete opće skupštine kako biste inzistirali na ovom putu. Uložili ste velike napore kako biste izričito i odlučno prihvatili ovu opciju, kao što ste jasno dali do znanja ponavljajući tri puta riječi „obnoviti“ i „obveza“.

Vjerujem, dragi biskupi, da tako čestim - i razumljivim - i isticanjem i stavljanjem u prednji plan društvenih pitanja i njihovih bolnih stvarnosti, na kraju ostavljate vjersku dimenziju u sjeni, a da nikada niste izričito zanijekali njezin primat. Uistinu, ovaj uznemirujući proces započeo je gotovo neprimjetno u Medellín (na Drugoj generalnoj konferenciji latinoameričkog episkopata 1968.) i nastavlja se do danas. Pa ipak, svi iz iskustva znate da, ako se vjerska dimenzija odmah ne izvuče iz sjene i jasno ne stavi na svjetlo - i riječima i u praksi, njezin će se prioritet postupno gubiti. Upravo se to dogodilo s Kristovom središnjom ulogom u Crkvi: malo-pomalo, on je potisnut u drugi plan. I premda je još uvijek priznat kao Gospodin i Glava Crkve i svijeta, to je često samo površno priznanje, ako ga uopće ima. Dokaz ovoga sporog propadanja jasno je vidljiv u propadanju naše Crkve. Ako nastavimo ovim putem, to će se propadanje samo produžiti. A to je samo zato što smo, mnogo prije nego što smo počeli brojčano opadati, već izgubili istinski žar svoje vjere u Krista, koji je dinamično središte Crkve. Draga braćo, sami brojevi su izazov svima nama - posebno vama - da preispitamo opći smjer naše Crkve. Obnovimo svoju predanost Kristu s istinskim žarom, kako

bi Crkva ponovno mogla rasti - i kvalitetom i brojem.

Stoga je vrijeme – davno prošlo vrijeme – da Krista izvedemo iz sjene na svjetlo. Vrijeme je da mu se vrati apsolutni primat, kako u Crkvi *ad intra* – u osobnim savjestima, duhovnosti i teologiji – tako i *ad extra* – u evangelizaciji, etici i politici. Naša Crkva u Latinskoj Americi žurno se treba vratiti svomu istinskom središtu, svojoj „prvoj ljubavi“ (Otk 2,4). Jedan od vaših prethodnika u episkopatu, sveti Ciprijan, davno je to poticao onim nezaboravnim riječima: „ništa ne pretpostaviti Kristu“ (Christo nihil omnino praeponere). Tražim li od vas nešto novo, draga braćo? Apsolutno ne. Samo vas podsjećam na najočitiije zahtjeve naše vjere – ove „uvijek drevne, uvijek nove“ vjere – a to je apsolutno izabrati Krista Gospodina i bezuvjetno ga ljubiti.

To se traži od svih nas, a posebno od vas, upravo kao što se tražilo od Petra (Iv 21,15–17). Zato je toliko hitno prihvatiti i živjeti snažnu, jasnu i odlučnu kristocentričnost – onu koja je uistinu „eksplozivna“, kako ju je sveti Ivan Pavao II. opisao u djelu *Prijeći prag nade*. I ne mislim na neki uski, otuđujući kristocentrizam, već na široki i transformativni kristocentrizam, koji sve uskvasa i obnavlja: svaku osobu, cijelu Crkvu i društvo u cjelini.

Ako sam se osmjelio, dragi biskupi, obratiti vam se tako izravno, to je zato što sam dugo vremena s dubokom zabrinutošću promatrao opetovane znakove da je naša voljena Crkva u ozbiljnoj opasnosti - opasnosti od udaljavanja od svoje duhovne srži, na vlastitu štetu i na štetu svijeta. Kad kuća gori, svatko ima pravo zvati na uzbunu. A budući da smo među braćom, dopustite mi da još jednom otvorim svoje srce. Nakon što sam pročitao vašu poruku, osjetio sam nešto što nisam osjetio skoro dvadeset godina - od dana kada više nisam mogao podnositi ponovljene dvosmislenosti i pogriješke teologije oslobođenja i, duboko u meni rodio se bunt te sam lupio o stol rekavši: „Dosta! Moram govoriti.“ Upravo me taj unutarnji poriv potaknuo da napišem ovo pismo nadajući se da je Duh Sveti odigrao u tome neku ulogu. Moleći Majku Božju da na vas prizove svjetlo istoga Duha, dragi moji biskupi, ostajem vaš brat i sluga:

Vlč. Clodovis M. Boff,
OSM (Servit – Ordo Servorum Mariae)

Rio Branco (Acre),
Brazil 13. lipnja 2025.

Blagdan sv. Antuna Padovanskog, crkvenog
naučitelja

Preveo i priredio fra Tomislav Pervan
OFM

JOŠ MALO O MISI, MISNIKU I SVEĆENIKU

Mile Mamić

U srpanjskom smo broju Glasnika mira, poštovani čitatelji, govorili o najuzvišenijem, najsvetijem bogotštvnom činu, obredu – o misi i o osobi koja je na poseban način od Boga odabrana, pomazana, zaređene da to čini – o **svećeniku**. Svaka misa je po sebi sveta. Poželjno je da i svećenik bude svet, da bude na neki način „profesionalni svetac“ jer čini svete stvari, posvećuje, blagoslivlja. I svi su ljudi, osobito kršćani, pozvani da budu sveti kao što je svet Otac naš nebeski. U žarištu svake mise, pogotovo u euharistijskom dijelu, jest Isus Krist, naš prvi i pravi veliki svećenik kao Jaganjac Božji, njegova muka, smrt na križu i uskrsnuće. Snažna povezanost mise, živoga Krista i živoga, gorljivog svećenika ostvaruje se u zajedništvu s Božjim narodom, s braćom i sestrama, s Crkvom Božjom. Sve je to u službi zajednice, našega duhovnog rasta u milosti i ljubavi Kristovoj. To nas vodi konačnom cilju – vječnom spasenju.

Riječ **svećenik** je najčešći naziv za kršćanina „koji je primio sakramenat reda da vrši svete obrede i obavlja crkvenu službu“, kako Šetka definira riječ svećenik. Kao naziv riječ **svećenik** nije izravno povezana s riječju **misa**. Zato je nastala riječ **misiti** i **misnik** u izravnoj vezi s **misa**. Napomenimo i to da se svi govornici hrvatskoga jezika slažu u izgovoru riječi misnik, a različito izgovaraju riječ svećenik, o čemu je bilo rasprave i u najuglednijem hrvatskom jezikoslovnom časopisu Jezik između fra Petra Bašića i Stjepana Vukušića.

Svećeničko ređenje, kojim svećenik prima sakramenat reda i neizbrisiv pečat („sacerdos in aeternum – svećenik zauvijek“ nezaboravan je čin za svakog svećenika. Jedva čeka proslaviti Mladu

misu sa svojim narodom, obično u rodnom mjestu, župi. Tu radosno dijeli sa svojim narodom, kojemu je potreban i koji ga podupire kao i sa svojim kolegama koji su zaređeni kad i on. Zato mnoge obljetnice slave zajedno. Jubilarne obljetnice obično slave slično kao što je to bila i njihova Mlada misa. I kad su oni prilično stari i spremni za mirovinu, s radošću se sjećaju svojega svećeničkog ređenja, svoje Mlade mise i svojega svećeničkog djelovanja u službi Bogu i narodu.

Obično se na poseban način slavi 50. i 60. obljetnica svećeništva/misništva kao jubilarne:

– 50. je **zlatni jubilej**, pa je i **zlatna misa, zlatomisnik, zlatomisnički ...**

– 60. je **dijamantni jubilej**, pa je **dijamantna misa**, ali nema odgovarajuće riječi poput zlatomisnik i zlatomisnički jer riječ dijamant kao trosložna nije prikladna za takvu tvorbu.

Mogli bismo pomisliti da bi bilo pravilnije, bolje zlatomisnik i zlatomisnički prema svezi **zlatna misa** jer je osnova pridjeva **zlatn-**, ali u starijem hrvatskom jeziku bio je pridjev **zlati, zlata, zlato**. Zato odavno imamo sv. Ivan **Zlatousti**, a nije Zlatnousti. Tako je i **zlatomisnik**. Ima i glasovnih razloga zašto nije zlatnomisnik. Bilo bi teže izgovoriti jer su blizu dva slična glasa: m i n.

Ove mi je godine srce puno radosti. Bio sam na svećeničkom ređenju i Mladoj misi dragoga mladomisnika fra Valentina Radaša, što me je potaklo da za srpanj za Glasnik mira napišem članak o riječi **misa** i važnijim nazivima u vezi s njom, osobito o svezi **mlada misa** i složenici **mladomisnik**.

Poticaj za ovaj članak bila mi je pozivnica na **Zlatni jubilej** staroga i dragog prijatelja fra Šimuna Šite Čorića. On ove godine u svojem zavičaju (Paoči) 24. kolovoza slavi svoju Zlatnu misu. Toga velikog hrvatskog čovjeka svjetskoga glasa, vrlo zanimljiva fratra, svećenika, glazbenika, pjevača, književnika, psihologa, sveučilišnog profesora upoznao sam davne godine 1977. kad sam ilegalno uživao u njegovim pjesmama. U jeku Domovinskog rata zajedno smo sudjelovali na jednom hrvatskom skupu u Švicarskoj. Kasnije smo se susretali na Sveučilištu u Zadru, Mostaru i drugdje. I dopisno smo prijateljevali. Nedavno sam jezično uređivao njegovu novu knjigu Kad s *Kadunjače zapjevaju bure i lahor*i. To je 3. dio njegove vrlo zanimljive obiteljske trilogije. Rukopis je spreman za tisak. Napisao sam Predgovor toj knjizi i cijeloj trilogiji. Glavni junaci tih triju knjiga su fra Šimunov djed Šimun, otac Andrija i brat Valentin. Sve njih, kao i sve fra Šimunove junake povezuje ljubav prema Bogu, obitelji i Domovini i ona Thompsonova formula iz pjesme *Moj dida i ja*: „Drugo vrijeme, ista sudbina.“ Jedno je poglavlje posvećeno duhovnim junacima fra Šitina zavičaja. Poglavlje je naslovljeno *Put oko svijeta* s nekoliko vrlo zanimljivih pripovijedaka. Dragocjena mi je pripovijetka *Blagoslovi svetih misa*. Znakovito je kad veseli, raspjevani, ponosni (i ponizni) zlatomisnik piše o blagoslovima svoje Mlade mise i nekoliko svećenika toga kraja u 20. stoljeću.

Nije slučajno da se Zlatna misa slavi na istom mjestu gdje se slavila i Mlada misa: **na seoskom groblju Oborine**. Tu se očitiije vjera u općinstvo (zajedništvo) svetih.

Na Mladoj misi propovijedao je fra Šimunov stariji kolega fra Marinko, a na Zlatnoj misi će propovijedati kardinal Puljić. Zanimljivo je spomenuti da je fra Marinko tada govorio o jednom mladom učitelju „**brkatom, duge kose i u farmericama**“. Svi su ga sumnjičavo gledali, ali kad su vidjeli kako lijepo radi s djecom i mladima, svi su ga zavoljeli. Taj propovjednikov „učitelj“ je naš fra Šito, onda i danas!

Tada je pri objedu na Mladoj misi govorio fra Toma Zubac, legenda toga kraja. Zahvaljujući zvučnom zapisu jednog naprednog nazočnog subrata, koji je snimio i sačuvao govor, imamo ga: „Vidio sam, dragi moj mladomisniče, da tebi rado trče i djeca i mladež. Nastavi samo tako, jer ako njih budeš imao u svetoj vjeri, crkvi, onda će i stariji svakako uz njih biti...! I još nešto. Ja sam u tvojim godinama išao narodu po selima pješke, na magarcu ili na konju, a ovo su drukčija vremena. Važno je da stižeš ljudima i blizak im budeš, pa stvora ti, putuj do njih i zrakomlatom i zrakoplovom ako treba...!“ Te proročke fra Tomine riječi doista su se višestruko obistinile na našem zlatomisniku fra Šiti.

Evo još jedne poslastice na Mladoj misi, a nadam se da će ih biti i na Zlatnoj: Fra Šimun je sam sastavio i predmolio Molitvu vjernika i unio ova dva zativa:

– **Za prognanike koji se ne mogu vratiti svojim kućama, molimo te!**

– **Za sve zatvorenike i poglavito za nevino osuđene, molimo te!**

I zamislite: Okupljeni Božji narod uglas je molio „Gospodine, usliši nas!“ Očito je bilo i doušnika. Već drugi dan fra Šimunov otac Andrija pozvan je na saslušanje u vezi s tim „drskim incidentom“. Mudro Andrijino držanje i razgovor o tom slučaju pravi je uzorak kako valja razgovarati s takvim ljudima. Udbaše je samoanimalo je li to fra Šimun sastavio i predmolio i na koga je mislio.

Dragi zlatomisniče fra Šimune, leti i dalje na sve strane i neumorno radi na slavu Božju i dobro svoga mučeničkog naroda! Mi ćemo pobijediti uz Božju pomoć i majčinsku zaštitu Gospe Hercegove.

Tjedni molitveni program

ljetni raspored: (od 1. lipnja do 1. rujna)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Slavna otaštva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otaštva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30, 11 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Molitva za zdravlje duše i tijela
22-23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije svake sv. Mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otaštva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Slavna otaštva krunice

Poticaj za lectio divina

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 15. 8. 2025.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

ČITANJA: OtK 11,19a; 12,1-6a.10ab; Ps 45,10b-12b.16; 1Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

Subota, 16. 8. 2025.

ČITANJA: Js 24,14-29; Ps 16,1-2a.5.7-8.11; Mt 19,13-15

Nedjelja, 17. 8. 2025.

ČITANJA: Jr 38,4-6.8-10; Ps 40,2-4.18; Heb 12,1-4; Lk 12,49-53

Ponedjeljak, 18. 8. 2025.

ČITANJA: Suci 2,11-19; Ps 106,34-37.39-40.43ab-44; Mt 19,16-22

Utorak, 19. 8. 2025.

ČITANJA: Suci 6,11-24a; Ps 85,9.11-14; Mt 19,23-30

Srijeda, 20. 8. 2025.

ČITANJA: Suci 9,6-15; Ps 21,2-7; Mt 20,1-16a

Četvrtak, 21. 8. 2025.

ČITANJA: Suci 11,29-39a; Ps 40,5-10; Mt 22,1-14

Petak, 22. 8. 2025.

ČITANJA: Rut 1,1.3-6.14b-16.22; Ps 146,5-10; Mt 22,34-40

Subota, 23. 8. 2025.

ČITANJA: Rut 2,1-3.8-11; 4,13-17; Ps 128,1-5; Mt 23,1-12

Nedjelja, 24. 8. 2025.

ČITANJA: Iz 66,18-21; Ps 117,1-2; Heb 12,5-7.11-13; Lk 13,22-30

Ponedjeljak, 25. 8. 2025.

ČITANJA: 1Sol 1,1-5.8b-10; Ps 149,1-6a.9b; Mt 23,13-22

Utorak, 26. 8. 2025.

ČITANJA: 1Sol 2,1-8; Ps 139,1-6; Mt 23,23-26

Srijeda, 27. 8. 2025.

ČITANJA: 1Sol 2,9-13; Ps 139,7-12b; Mt 23,27-32

Četvrtak, 28. 8. 2025.

ČITANJA: 1Sol 3,7-13; Ps 90,3-4.12-14.17; Mt 24,42-51

Petak, 29. 8. 2025.

ČITANJA: vl.: Jr 1,17-19; Ps 71,1-6b.15ab.17; Mk 6,17-29

Subota, 30. 8. 2025.

ČITANJA: 1Sol 4,9-11; Ps 98,1.7-9; Mt 25,14-30

Nedjelja, 31. 8. 2025.

ČITANJA: Sir 3,17-18.20.28-29; Ps 68,4-5ac.6-7ab.10-11; Heb 12,18-19.22-24a; Lk 14,1.7-14

Ponedjeljak, 1. 9. 2025.

ČITANJA: 1Sol 4,13-18; Ps 96,1.3-5.11-13; Lk 4,16-30

Utorak, 2. 9. 2025.

ČITANJA: 1Sol 5,1-6.9-11; Ps 27,1.4.13-14; Lk 4,31-37

Srijeda, 3. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 1,1-8; Ps 52,10-11; Lk 4,38-44

Četvrtak, 4. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 1,9-14; Ps 98,2-6; Lk 5,1-11

Petak, 5. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 1,15-20; Ps 100,1b-5; Lk 5,33-39

Subota, 6. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 1,21-23; Ps 54,3-4.6.8; Lk 6,1-5

Nedjelja, 7. 9. 2025.

ČITANJA: Mudr 9,13-18b; Ps 90,3-6.12-14.17; Flm 9b-10.12-17; Lk 14,25-33

Ponedjeljak, 8. 9. 2025.

ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
ČITANJA: vl.: Mih 5,1-4a ili: Rim 8,28-30; Ps 13,6; Mt 1,1-16.18-23

Utorak, 9. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 2,6-15; Ps 145,1-2.8-11; Lk 6,12-19

Srijeda, 10. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 3,1-11; Ps 145,2-3.10-13b; Lk 6,20-26

Četvrtak, 11. 9. 2025.

ČITANJA: Kol 3,12-17; Ps 150,1-6; Lk 6,27-38

Petak, 12. 9. 2025.

ili: Presveto Ime bl. Dj. Marije
ČITANJA: 1Tim 1,1-2.12-14; Ps 16,1-2a.5.7-8.11; Lk 6,39-42

Subota, 13. 9. 2025.

ČITANJA: 1Tim 1,15-17; Ps 113,1-5a.6-7; Lk 6,43-49

Nedjelja, 14. 9. 2025.

UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA
ČITANJA: vl.: Br 21,4b-9; Ps 78,1-2.34-38; Fil 2,6-11; Iv 3,13-17

Ponedjeljak, 15. 9. 2025.

Bl. Djevice Marija Žalosna
ČITANJA: 1Tim 2,1-8; Ps 28,2.6b-9; Lk 7,1-10

21 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu od 1997. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 MHz, Mostar 100,00 MHz
Rama 104,7 MHz, Sarajevo 96,1 MHz
Bugojno 101,8 MHz, Olovo 96,1 MHz
Zenica 100,1 MHz, Nova Bila 100,00 MHz
Jajce 87,8 MHz, Žepče 100,1 MHz
Banja Luka 87,8 MHz / 106,7 MHz

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska 107,8 MHz
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

